

SLUŽBENO GLASILO

OPĆINSKOG VIJEĆA OPĆINE ČITLUK

GOD. XVII.	BROJ	7	ČITLUK, RUJAN - STUDENI 2013. GODINE
------------	------	---	--------------------------------------

PREGLED SADRŽAJA:

• OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK

ODLUKA o izmjenama i dopunama Odluke o upravnim pristojbama s tarifom (71).....	85
ODLUKA o usvajanju PROSTORNOG PLANA OPĆINE ČITLUK za razdoblje 2010.-2020.(72)...	86
ODLUKA o provođenju PROSTORNOG PLANA OPĆINE ČITLUK za razdoblje 2010.-2020.(73)...	86
RJEŠENJE o poništenju Rješenja OV Čitluk br.: 01-06-29/8-06 i br.: 01-06-29/3-06, oba od 11. travnja 2006.godine (74).....	128
RJEŠENJE o utvrđenju vlasništva Stanko (Šimuna) Prskalo iz Gradnića (75).....	129
RJEŠENJE o razrješenju člana Školskog odbora Osnovne škole Čerin u Čerinu (76).....	130
RJEŠENJE o imenovanju člana Školskog odbora Osnovne škole Čerin u Čerinu (77).....	130
RJEŠENJE o dodjeli zemljišta - Draganu (Mile) Perutina iz Bune-Mostar (78)...	121
RJEŠENJE o dodjeli zemljišta - Romeo (Žoze) Šapina iz Mostara (79).....	131
RJEŠENJE o dodjeli zemljišta - Antonija (Ante) Bevanda iz Mostara (80).....	132
RJEŠENJE o dodjeli zemljišta - Nikola (Drage) Vidić iz Čitluka (81).....	133
RJEŠENJE o dodjeli zemljišta - Jadranko (Danijela) Prusina iz Čitluka (82).....	134
RJEŠENJE o dodjeli zemljišta - Davor (Danijela) Prusina iz Čitluka (83).....	134

71

Na temelju članka 7. Zakona o upravnim pristojbama HNŽ s Tarifom ("Narodne novine HNŽ" broj: 8/00) i članka 27. točka 6. Statuta općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk" broj: 2/08, 6/08 i 3/13), Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 30. rujna 2013. godine *donijelo je*

ODLUKU **o izmjenama i dopunama** **Odluke o upravnim pristojbama s tarifom**

Članak 1.

U Odluci o upravnim pristojbama s Tarifom ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk" broj: 2/10, 5/11 i 1/12), u Tarifi upravnih pristojbi, koja čini sastavni dio ove odluke, vrši se izmjena kako slijedi:

Tarifni br. 23. mijenja se i glasi:

"Za rješenja za utvrđivanje minimalnih uvjeta za poslovni prostor u kojem se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost u sklopu gospodarskog društva.....200,00 KM".

- U Tarifnom br. 26. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

"Za troškove inspeksijskog postupka pečačenja i skidanja pečata 300,00 KM".

Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviti će se u "Službenom glasilu Općinskog vijeća općine Čitluk".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-120/2-13.
Čitluk, 30. rujna 2013. godine

PREDSJEDNIK
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

72

Temeljem članka 42. Zakona o prostornom uređenju HNŽ ("Narodne novine HNŽ", broj: 4/04), članka 27. točka 5. Statuta općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj: 2/08 i 6/08 i 3/13) Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine *donijelo je*

O D L U K U O USVAJANJU PROSTORNOG PLANA OPĆINE ČITLUK ZA RAZDOBLJE OD 2010. DO 2020.GODINE

Članak 1.

Ovom odlukom usvaja se Prostorni plan općine Čitluk za razdoblje od 2010. do 2020. godine.

Članak 2.

Plan je vezan za rok od deset godina tako da isti zajedno sa Odlukom o provođenju Prostornog plana općine Čitluk za razdoblje od 2010. do 2020. godine vrijedi za razdoblje od 07. studenog 2013. godine do 07. studenog 2023. godine.

Članak 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasilu Općinskog vijeća općine Čitluk."

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/2-13.
Čitluk, 07. studenog 2013. godine

PREDSJEDNIK
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

73

Na temelju članka 44. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine HNŽ" broj: 04/04) i članka 27. točka 5.. Statuta Općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj: 2/08, 6/08 i 3/13), Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine, u postupku usvajanja Prostornog plana općine Čitluk, *donijelo je*

O D L U K U O PROVOĐENJU PROSTORNOG PLANA OPĆINE ČITLUK ZA RAZDOBLJE OD 2010. DO 2020. GODINE

1. OPĆE ODREDBE

1.1. PREDMET ODLUKE

Članak 1.

Donosi se Prostorni plan Općine Čitluk, u daljnjem tekstu: **Plan**.

Plan se radi za period od 10 godina i obvezujući je planski dokument kojim se određuje svrsishodno organiziranje, korištenje i namjena zemljišta te mjere i smjernice za zaštitu prostora općine Čitluk.

1.2. PROSTOR OBUHVATA PLANA

Članak 2.

Plan obuhvaća ukupnu površinu općine Čitluk od 180,99 km² (podatak kao rezultat digitalne obrade i preuzimanja granica općine Čitluk iz Službe geodetskih i imovinsko-pravnih poslova Općine Čitluk).

1.3. SADRŽAJ PROSTORNOG PLANA

Članak 3.

Dokumentacija Prostornog plana, u skladu s Člankom 26. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja („Službene novine Federacije BiH“ broj: 63/04 i 50/07, u daljem tekstu: Uredba, sadrži:

1. **Prostornu osnovu** koja se sastoji od:

Tekstualnog dijela:

1. Postojeće stanje prostornog uređenja, njegovu analizu i ocjena stanja u prostoru,
2. Prostorno – razvojne smjernice i ciljevi,
3. Konceptija prostornog uređenja.

Grafičkog dijela:

- 9 digitalno obrađenih karata u mjerilu 1:25 000 :

1. Izvod iz Prostornog plana Čitluk 1985.-2010. M 1:50 000
2. Sistem naselja M 1:25 000
3. Način korištenja prostora/namjena prostora M 1:25 000
4. Promet M 1:25 000
5. Elektroenergetska infrastruktura i telekomunikacije M 1:25 000
6. Društvena i komunalna infrastruktura M 1:25 000
7. Vodno gospodarstvo M 1:25 000
8. Uvjeti korištenja i zaštite prostora M 1:25 000
9. Sintezni prikaz korištenja prostora M 1:25 000

2. **Prostorni plan** koji se sastoji od:

Tekstualnog dijela:

1. Opće i posebne ciljeve prostornog razvoja,
2. Projekciju prostornog razvoja.

Grafičkog dijela:

1. 7 digitalno obrađenih karata (općine Čitluk) u mjerilu 1: 25 000 :

1. Osnovni koncept namjene i korištenja prostora M 1:25 000
2. Promet M 1:25 000
3. Vode, vodne površine i vodno gospodarstvo M 1:25 000

4. Društvena i komunalna infrastruktura M 1:25 000

5. Energetika i telekomunikacije M 1:25 000

6. Uvjeti korištenja i zaštite prostora M 1:25 000

7. Sintezni prikaz korištenja prostora M 1:25 000

2. Urbana područja i granice građevinskog područja naselja, 35 priloga u mjerilu 1:2500.

3. **Knjigu priloga** koja sadrži:

1. Odluku o pristupanju izradi Prostornog plana,
2. Ugovor o izradi prostornog plana s nosiocem izrade plana,
3. Dokumentaciju o javnim prezentacijama i uvidu, javnim raspravama,
4. Zahtjeve, primjedbe i dopune građana Općine Čitluk na Plan,
5. Izjašnjenja na primjedbe i sugestije,
6. Prepiska Nositelja izrade i Nositelja pripreme Plana.

1.4. EVIDENTIRANJE I USKLAĐIVANJE PLANSKE DOKUMENTACIJE

Članak 4.

Nadležni organ općine obavezan je izvršiti evidenciju do sada donesenih planskih dokumenata. Planske dokumente donesene do 2010. godine potrebno je usuglasiti s ovim Planom i Uredbom, te u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine HNŽ-a broj 04/04), (u daljem tekstu: Zakon), te za iste pribaviti suglasnost Općinskog vijeća.

1.5. OSNOVNI PLANSKI DOKUMENT

Članak 5.

Prostorni plan općine Čitluk je temelj za izradu i donošenje ostalih planskih dokumenata kao narednih faza detaljnijeg planiranja uređenja prostora.

1.6. POJMOVNIK

Članak 6.

U ovoj Odluci, izrazi i pojmovi koji se upotrebljavaju imaju sljedeće značenje:

a) ZA NASELJA

Općina Čitluk označava administrativno-upravnu jedinicu s danim granicama i površinom iz Članka 2. ove odluke.

Uže urbano područje označava uže područje naseljenih mjesta Čitluk i Međugorje-Bijakovići s granicama danim u grafičkim priložima i obuhvaća površinu od Čitluk (61,5 ha). i Međugorje-Bijakovići (112,8 ha).

Urbano područje – područje naseljenih mjesta Čitluk 181,5 ha i Međugorje-Bijakovići 689,7ha s danim granicama prikazanim na grafičkim priložima (urbano područje obuhvaća građevno zemljište, šumsko, poljoprivredno zemljište, zone za sport i rekreaciju i sva druga zemljišta koja se nalaze u prostornom obuhvatu).

Naselje– dio grada, seli ili drugi oblik stanovanja i pratećih funkcija u planiranom ili zatečenom opsegu.

Građevinsko područje naselja - područje naselja u kojem je dozvoljena izgradnja uz uvjete iz ove odluke.

Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put unutar građevinskog područja uz kojega se izgrađuju ili postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine, odnosno građevne čestice imaju izravan pristup.

b) ZA GRAĐEVINE

Uporabljiva građevina jest ona građevina za koju je izdana uporabna dozvola

Bespravna građevina je građevina u gradnji ili izgrađena bez građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta.

Interpolacija je u smislu ovog Plana gradnja građevine na neizgrađenoj građevnoj čestici unutar izgrađenog građevinskog područja pri čemu su okolnim postojećim građevinama određeni regulacijski i građevinski pravci i ne podrazumijeva nužno interpolaciju građevine između dvije susjedne građevine.

Samostojeća građevina je građevina smještena na građevnoj čestici na način da se ni jednim svojim dijelom ne naslanja na građevine na susjednim građevnim česticama.

Dvojna građevina je građevina smještena na građevnoj čestici na način da se jednom svojom stranom naslanja na granicu susjedne građevne čestice, odnosno na građevinu na toj čestici s kojom čini arhitektonsku cjelinu.

Skupna građevina je skup pojedinačnih građevina (građevine u nizu) koje se sa svoje dvije strane naslanjaju na granice susjednih građevnih

čestica, odnosno na građevine na tim česticama s kojima čine arhitektonsku cjelinu. Smještaj krajnje građevine u sklopu skupne građevine jednak je smještaju dvojne građevine.

Zamjenska građevina je nova građevina izgrađena na mjestu prethodno uklonjene postojeće građevine unutar iste građevne čestice, kojom se bitno ne mijenja namjena, izgled, veličina i utjecaj na okoliš dotadašnje građevine.

Građevinska bruto površina (GBP) građevine je zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova građevine (Po, Su, Pr, K, Pk), uključivo površine lođa, balkona i terasa, određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova u koje se uračunavanju obloge, obzide i parapete i ograde.

Visina građevine (V) označava najveću visinu građevine u metrima, mjerene od konačno zaravnatog i uredenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja.

Etažna visina građevine (E) označava najveći broj dozvoljenih nadzemnih etaža.

c) ZA DIJELOVE GRAĐEVINA

Etaža označava nadzemne i podzemne dijelove građevine odvojene međukatnim konstrukcijama (podrum, suteran, prizemlje, kat, potkrovlje). Najveća visina etaže za obračun visine građevine, mjerena između gornjih kota međukatnih konstrukcija, iznosi:

- za stambene etaže do 3,5 m,
- za poslovne etaže do 4,0 m,
- iznimno, za osiguranje kolnog pristupa za intervencijska i dostavna vozila, najveća visina prizemne etaže iznosi 4,5 m.

Minimalna svjetla visina za stambeni prostor ne može biti manja od 2,4 m, za pomoćni prostor 2,2 m, a za poslovni prostor 2,8 m.

Podrumom (Po) se smatra etaža kojoj je više od 2/3 visine ispod najniže točke zaravnatog terena osim na dijelu ulazne rampe. Podrum može imati veću površinu od površine nadzemnog dijela građevine i može zauzeti najviše 70% površine građevne čestice.

Suteran (Su) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno zaravnat i ureden teren uz pročelje građevine, odnosno da je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena.

Prizemlje (Pr) je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno zaravnatog i uredenog terena mjereno

na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda kata ili krova).

Kat (1, 2 ...) je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva poda iznad prizemlja.

Potkrovljem (Pk) se smatra etaža građevine ispod kose krovne konstrukcije, a iznad vijenca posljednje etaže građevine, čiji nadozid nije veći od 2,2 m.

Tavan je dio građevine isključivo ispod kosog krovništva bez nadozida s minimalnim otvorima za svjetlo i prozračivanje.

d) ZA GRAĐEVNE ČESTICE

Izgrađena građevna čestica je čestica na kojoj su izgrađene postojeće građevine.

Širina građevne čestice jest udaljenost između granica građevne čestice okomitih na javnu prometnu površinu na koju se građevna čestica priključuje, odnosno regulacijski pravac, a mjerena je na građevnom pravcu.

Dubina građevne čestice jest udaljenost od regulacijskog pravca do najbližeg dijela suprotne granice građevne čestice.

Regulacijska crta određuje rub građevne čestice u odnosu na javnu površinu (cesta, ulica, trg park i sl.)

Građevna crta označava crtu po kojoj se gradi građevina ili crtu koju građevina odnosno njen najistureniji dio ne smije preći. Građevnom crtom utvrđuje se granična crta građevina u odnosu na javnu površinu, ulicu, vodotok i druge građevne čestice od kojih mora biti odvojena iz funkcionalnih, estetskih i zaštitnih razloga. Građevna crta se utvrđuje detaljnim planom uređenja. Na područjima gdje nije donesen detaljni plan uređenja građevna crta se utvrđuje urbanističkom suglasnošću.

Gradivi dio građevne čestice je površina građevne čestice predviđena za smještaj građevina, a određena je općim i posebnim uvjetima za uređenje prostora u pogledu najmanjih udaljenosti građevina od granica, odnosno međa građevne čestice (obvezni građevni pravac i dr.).

Koeficijent izgrađenosti građevne parcele (kig) izračunava se kao odnos tlocrtne površine svih građevina na parceli i površine parcele. Koeficijent izgrađenosti uključuje sve građevine na parceli (osnove, pomoćne) izuzev septičke jame i cisterne koje su ukopane, otvorenih bazena, športskih igrališta, stepenica i prilaza na terenu i terasa koje su u nivou okolnog terena.

Koeficijent iskorištenosti građevne čestice (kis) je odnos ukupne površine svih etaža svih građevina na parceli (GBP) i površine građevne čestice.

2. PROGRAM MJERA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE PROSTORNOG PLANA

Članak 7.

Programom mjera i aktivnosti utvrđuju se okviri na osnovu kojih će zakonodavna i izvršna vlast općine Čitluk utvrđivati i donositi mjere u skladu sa novom politikom i legislativom usklađenom sa legislativom Europske zajednice.

2.1. MJERE POPULACIJSKE POLITIKE

Članak 8.

Stavljanje pod kontrolu demografskih kretanja stanovništva utvrđuje se kao opća potreba Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Županija, a tako i općine.

- a) nastavak trenda porasta broja stanovnika
- b) zadržavanje tendencija pozitivnog prirodnog prirasta
- c) stimuliranje nataliteta mjerama socijalne i zdravstvene politike
- d) utjecati na kvalitativnu promjenu starosne strukture stanovništva u korist povećanja broja radno sposobnog stanovništva

Članak 9.

(1)Populacijska politika u općini u funkciji ostvarivanja navedenih ciljeva iz Članka 8. ove odluke, treba sadržavati kompleksne programe mjera iz područja: pravnog sistema, ekonomije, financiranja i poreza, zdravstvene i socijalne zaštite, radnih odnosa i zapošljavanja, obrazovanja i drugih oblasti relevantnih za razvoj stanovništva.

(2)Programom mjera iz područja utvrđenih u stavu 1. ovog Članka, potrebno je postići:

- a) povećanje nataliteta, kroz razvijanje svijesti o značaju formiranja porodice, zaštite porodice, motivaciju rađanja, zaštitu reproduktivnog zdravlja i stabilizaciju mortaliteta,
- b) zaustavljanje iseljavanja mladih i obrazovanih osoba,
- c) razvijanje djelatnosti koje bi angažirale veći broj nezaposlenih,

- d) podsticanje razvoja ruralnih naselja, posebno sa stanovišta urbanizacije i otvaranja novih radnih mjesta.

2.2. MJERE EKONOMSKE POLITIKE

Članak 10.

U oblasti ekonomske politike općine Čitluk naročita pažnja će se posvetiti sljedećem:

- a) posebnim mjerama ekonomske politike privredni razvoj usmjeravati na ubrzavanje razvoja nedovoljno razvijenih dijelova općine i na kvalitetnu prostornu distribuciju privrednih kapaciteta kako bi se mjesta rada približila mjestu stanovanja,
- b) posebnim mjerama utjecati na kvalitetu uvezenih „Čistih“ tehnologija i tehničkih sredstava u cilju osiguranja preduvjeta za usmjeravanje održivog razvoja, naročito sa aspekta zaštite i unaprjeđenja kvaliteta životne sredine,
- c) kreditnim, poreskim i drugim mjerama ekonomske politike stvarati uvjete za povećano i kvalitetno zapošljavanje, prvenstveno u primarnoj i sekundarnoj proizvodnji, kao i privrednim djelatnostima tercijarnog sektora,
- d) usklađenom politikom ekonomskih odnosa sa inozemstvom, a prije svega smjericama Europske zajednice, usmjeravati povećanje kvaliteta proizvoda i usluga u cilju njihove konkurentne sposobnosti za plasman na inostranim tržištima, a time utjecati i na smanjenje uvoza i spoljnotrgovinskog debalansa.

2.3. MJERE ZEMLJIŠNE POLITIKE

Članak 11.

Obzirom da zemljišna politika predstavlja bitan okvir ukupnog razvoja, mjerama zemljišne politike će se osigurati racionalno korištenje i zaštita zemljišta od neplanskog korištenja. Primarno će se osigurati zaštita zemljišta za unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, a politikom cijena i na druge načine usmjeravati će se tokovi urbanizacije i korištenje planiranog građevinskog zemljišta. U tom pravcu će se:

- a) istražiti i izvršiti vrijednovanje kvaliteta poljoprivrednog zemljišta u cilju njegove zaštite i unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje,
- b) istražiti i izvršiti ekonomsko vrijednovanje zemljišta, sa elementima koji utječu na vrijednost (cijena neizgrađenog zemljišta, troškovi uređenja, vrijednosni izrazi svih vrsta rente i drugo), uz diferenciranje

vrijednosti i cijene zemljišta po vrstama namjene,

- c) propisima na osnovu izvršene valorizacije vrijednosti poljoprivrednog zemljišta osigurati priljev kvalitetnih finansijskih sredstava za razvoj poljoprivredne proizvodnje, kao i izgradnju novih i unaprjeđenje postojećih komunalnih infrastrukturnih sistema i uređivanje zemljišta, posebno u urbanim područjima,
- d) kao jedna od okosnica za donošenje mjera i propisa u ovoj i drugim oblastima uređenja, korištenja prostora, potrebno je razvijati i unaprjeđivati Geografski informacijski sistem (u daljem tekstu:GIS) koji će biti registar (katastar) svih nekretnina (zemljišta, objekata, infrastrukture),
- e) u provođenju Prostornog plana u oblasti zemljišne politike, osnovu čine odredbe ove odluke.

2.4. MJERE INVESTICIJSKE I FISKALNE POLITIKE

Članak 12.

Investicijska i fiskalna politika, koje imaju presudan utjecaj na intenzitet i kvalitet korištenja i uređenja prostora, će biti naročito pažljivo određivane i usmjeravane, posebno kada su u pitanju investicije inostranih ili zajedničkih domaćih i inostranih investitora, kao i kada je u pitanju uređenje prostora i izgradnja infrastrukturnih sustava na svim nivoima u Županiji. U tom pravcu će se, posebno:

- a) racionalizirati i na najmanje vremenske intervale skratiti procedura registracije firmi, odobravanja lokacija i pribavljanja dokumenata potrebnih za otvaranje procesa investiranja,
- b) podržavati politiku stimuliranja investitora za izgradnju objekata sa suvremenim proizvodnim tehnologijama koje su kompatibilne sa postojećim proizvodnjama u Županijau i okruženju, kao i onih koji omogućavaju visoke standarde u kvalitetu proizvoda, većem broju zaposlenih i većim profitima,
- c) Proračun Županije, budžeti općina i privredni subjekti će, u interesu ubrzanijeg razvoja, poticati i pomagati infrastrukturne projekte, naročito one koji omogućavaju širi dijapazon kvalitetnih veza sa širim okruženjem, kao i onih koji osiguravaju kvalitetno vodosnabdijevanje stanovništva i privrede, te reguliranje odvoda i pročišćavanja otpadnih voda i kanalizacije,

- d) fiskalnom politikom, općina će poticati i usmjeravati intenzivnu primarnu poljoprivrednu proizvodnju na svim prostorima gdje to prirodni uvjeti i mogućnosti dozvoljavaju.

2.5. OBVEZE DETALJNIJEG PLANIRANJA UREĐENJA PROSTORA

Članak 13.

Prostorni plan općine Čitluk utvrđuje obavezu izrade planskih dokumenata nižeg reda.

U slučaju potrebe, Općinsko vijeće može donijeti odluku o izradi i drugih planskih dokumenata od posebnog značaja za općinu, i utvrditi prioritete izrade detaljnih planskih dokumenata.

U poglavlju 6. Mjere provedbe, ove Odluke, utvrđeni su Režimi građenja za sve zone ovoga Plana. Za područja za koja su planirani planovi nižeg reda, koristiti će se režimi gradnje iz ovoga Plana i prijelaznih odredbi ove Odluke.

Članak 14.

Planske dokumente je obavezno raditi u propisanom obliku i mjerilu prema važećoj Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja, Sl. novine Federacije BiH, broj: 63/04 od 12.11.2004. godine.

2.6. IZVJEŠTAJ O STANJU PROSTORA NA PODRUČJU ŽUPANIJE

Članak 15.

Obaveza stručne službe općine, u čijoj nadležnosti je priprema planskih dokumenata, je izrada Izvještaja o stanju prostora na području općine svake četiri godine.

Na osnovu Izvještaja o stanju prostora donosi se četverogodišnji Program mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru, koji sadrži i procjenu potrebe izrade novih, odnosno izmjenu i dopunu postojećih planskih dokumenata.

3. UVJETI UREĐENJA PROSTORA

3.1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

Članak 16.

Prostor općine Čitluk prema korištenju i namjeni površina Planom je podijeljen na:

Prostor i površine za razvoj i uređenje naselja

- Urbano područje Čitluk
- Urbano područje Međugorje-Bijakovići
- Uže urbano područje Čitluk
- Uže urbano područje Međugorje-Bijakovići
- Izgrađeni dio građevinskog područja naselja GP
- Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja GP1

Površine za razvoj i uređenje prostora izvan naselja

- Gospodarska namjena G1
- Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina M1
- Turistička namjena T1; T2
- Športsko-rekreacijska namjena R1
- Sakralni park Sp
- Rezervne površine Rp
- Poljoprivredno zemljište P1; P2; P3; Pv
- Šumsko zemljište Š1; Š2;
- Vodne površine
- Odlagalište komunalnog otpada OK

(1) Razgraničenje prostora prema namjeni i korištenju površina prikazano je u grafičkom prilogu br.1. Osnovni koncept namjene i korištenja prostora u mjerilu: M 1:25 000. Granice građevinskih područja naselja detaljno su određena na kartografskim prikazima čija su podloga bili geodetski planovi u mjerilu M1:2500.

3.1.1. Prostor i površine za razvoj i uređenje naselja

3.1.1.1. Površine naselja

Članak 17.

(1) Naseljem se smatra strukturalni oblik stanovanja i pratećih funkcija u zatečenom (izgrađenom) ili planiranom obujmu. Površine naselja su područja na kojima se predviđa gradnja, odnosno proširenje postojećih naselja, a određuju se građevinskim područjima.

(2) Planom su građevinska područja naselja određena kao:

- izgrađeno građevinsko područje,
- neizgrađeno građevinsko područje

(3) U površinama naselja smještaju se, pored stanovanja, sve funkcije sukladne namjeni, rangi i značenju naselja (školstvo, zdravstvo, kultura, sport,

uređene plaže, trgovina, ugostiteljstvo, turizam, servisi, manje poslovne zone, infrastruktura, vjerski objekti i sl.).

Članak 18.

- (1) Prema nivou i opremljenosti sadržajima naselja se dijele na: urbane centre Čitluk i Međugorje-Bijakovići i ostala naselja.
- (2) U centru općine predviđena je izgradnja svih centralnih sadržaja i objekata društvene infrastrukture primjerenih općinskom sjedištu, u Međugorje-Bijakovići centar turističkih sadržaja.
- (3) U ostalim naseljima postoje i planiraju se stambene i prateće funkcije. Planom su predviđena u građevinskim područjima naselja GP, GP1.

3.1.1.2. Površine izvan naselja

Članak 19.

(1) Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene su površine za smještaj specifičnih funkcija koje veličinom i strukturom odudaraju od naselja te se planiraju odvojeno prema pojedinim namjenama. Površine izdvojenih namjena određene su građevinskim područjima, a koriste se i izgrađuju prema posebnim kriterijima.

(2) Razgraničenje površina izvan naselja vrši se prema osnovnim grupama izdvojenih namjena, a to su:

- Gospodarska namjena G1
- Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina M1
- Turistička namjena T1; T2
- Športsko-rekreacijska namjena R1
- Sakralni park
- Rezervne površine
- Poljoprivredno zemljište P1; P2; P3
- Šumsko zemljište Š1; Š2;
- Vodne površine
- Otpad komunalni (Ok)

(3) Planom se propisuju uvjeti za određivanje namjena površina na području općine za površine izvan naselja.

Članak 20.

(1) Gospodarska - Poslovna zona je veća izdvojena prostorna cjelina za smještaj poslovnih djelatnosti.

(2) Površine za poslovne namjene na prostoru Općine Čitluk su:

- Tromeđa, postojeća i planirana zona
- Blizanci postojeća zona
- Blizne Gomile postojeća zona
- Hamzići, novoformirana zona.

Članak 21.

(1) Turističke zone su veće izdvojene prostorne cjeline za smještaj turističkih sadržaja.

(2) Površine za turističku namjenu na prostoru Općine Čitluk su:

- Bijakovići-prema Šurmancima, prema starom Prostornom planu (T1)
- Međugorje-planirana zona ispod gospodarske zone Tromeđa (T1) i (T2)

Članak 22.

(1) Sportsko-rekreacijska zona je veća izdvojena prostorna cjelina za smještaj sportskog centra i ostalih sportskih sadržaja.

(2) Površina za sportsko-rekreacijsku namjenu na prostoru Općine Čitluk je:

- Lovački dom
- Bijakovići-Vionica
- Brdo sv. Ilije (svetište i rekreacija)
- Tromeđa (dio uz gospodarsku zonu)

Članak 23.

Planom je predviđena površina Sakralnog parka (Sp) koja obuhvaća lokalitete Križevca i Brda ukazanja. U ovoj zoni predviđene su mjere zaštite i zabrana gradnje objekata visokogradnje te planirana izrada plana nižeg reda za uređenje hodočasničkih staza.

Članak 24.

Rezervne površine (Rp) obuhvaćaju šire područje „Deponije crvenog mulja“, predviđene za bilo koju namjenu za potrebe Općine uz prethodan uvjet sanacije crvenog mulja.

Članak 25.

Općinska deponija Stražnica je privremena deponija za zbrinjavanje otpada do konačnog provođenja plana regionalnog zbrinjavanja otpada, a nakon toga njen prostor će se koristiti kao reciklažno dvorište i/ili pretovarna stanica.

Članak 26.

(1) Groblja su veće izdvojene prostorne cjeline za gradnju novih ili proširenja lokalnih groblja u skladu s potrebama i Zakonom o grobljima.

(2) Groblja na prostoru Općine su označena na kartografskom prilogu 1. Namjena i korištenje površina.

(3) Zaštitne zone kao i svi ostali elementi će biti utvrđeni posebnom općinskom odlukom

Članak 27.

(1) Razgraničenje poljoprivrednih i šumskih površina prikazano je u kartografskom prikazu br.1. "Korištenje i namjena prostora" u mjerilu 1:25.000, a vrši se na osnovne grupe: poljoprivredne površine, šumske površine i ostalo poljoprivredno i šumsko tlo, vodne površine.

(2) Poljoprivredno tlo se razgraničava:

- visokovrijedno poljoprivredno zemljište P1
- vrijedne obradive površine P2 (vrtovi, voćnjaci, vinogradi),
- ostale obradive površine P3 (ostale poljoprivredne površine)
- planirane poljoprivredne površine Pv

(3) Razgraničenje šumskih površina obavlja se temeljem kriterija o zaštitnoj funkciji šuma i njihovoj ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, stvaranju socijalno-zdravstvenih i rekreacijskih zona i trajne zaštite tla.

- Šume zaštitne namjene (Š1)
- Šume posebne namjene (Š2)

Članak 28.

(1) Vodne površine na prostoru Općine Čitluk su:

- rijeke I kategorije: Neretva.
- Izvorišta

(2) Vodne površine naznačene su na kartografskom prikazu br. 1. "Osnovni koncept namjene i korištenja prostora" u mjerilu 1:25.000.

3.2. UVJETI UREĐENJA PROSTORA

3.2.1. Građevine od značaja za Županiju i Federaciju

Članak 29.

Građevine i prostor od značaja za Federaciju i Županiju utvrđeni su važećim zakonskim propisima.

Članak 30.

Građevine i prostori od značaja za Federaciju označeni su na grafičkom prilogu br.6 predstavljaju: Područje nacionalnog spomenika, privremena lista nacionalnih spomenika, zaštićeni dijelovi prirode. Uvjeti uređenja ovih prostora utvrditi će se izradom detaljnih planova i njihovim odredbama.

3.2.2. Građevinska područja naselja

Članak 31.

Na području općine Čitluk utvrđena su 21 naseljeno mjesto i to: Bijakovići, Biletići, Blatnica, Blizanci, Čalići, Čerin, Čitluk, Dobro Selo, Dragičina, Gradnići, Hamzići, Krehin Gradac, Krućevići, Mali Ograđenik, Međugorje, Paoča, Potpolje, Služanj, Tepčići, Veliki Ograđenik, Vionica.

Granice izgrađenog i neizgrađenog građevinskog područja naseljenih mjesta određene su na katastarskim podlogama na grafičkim prilogima u M 1:2500 u Knjizi III ovoga Plana.

Članak 32.

Građevinska područja naselja su područja unutar kojih je predviđeno uređenje i razvoj naselja, a sastoje se od izgrađenog dijela i dijela predviđenog za daljnji razvoj naselja.

U građevinskom području naselja predviđena je izgradnja novih građevina, te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina namijenjenih za:

- stanovanje i prateće pomoćne i gospodarske funkcije;
- rad bez štetnih utjecaja na okoliš;
- javne i prateće sadržaje;
- društvene djelatnosti;
- trgovačke i uslužne sadržaje;
- turističke i ugostiteljske sadržaje;
- vjerske sadržaje;
- prometnu i komunalnu infrastrukturu;
- šport i rekreaciju;
- groblja.

Izgradnja iz prethodnog stavka ovog Članka nije moguća na zemljištu na kojem su utvrđeni sljedeći faktori ograničenja:

- klizišta,
- tektonski rasjedi,
- strmo zemljište nagiba većeg od 12%,
- zemljište nedovoljne nosivosti,
- poplavno područje.

Članak 33.

Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja može se do privođenja namjeni koristiti kao poljoprivredno zemljište ili za sadržaje privremenog ili povremenog karaktera (odlukama Općinskog vijeća temeljenim na posebnim propisima) kao što su: sajmovi, razne prigodne manifestacije, luna parkovi, ljetne bašte za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, druga zabava na otvorenom i sl.

Članak 34.

Unutar građevinskog područja naselja moguće je uređenje zelenih površina (park, park šume, zaštitne zelene površine) kao i drugih građevina i površina

koje služe za normalno funkcioniranje naselja, a u svrhu uređenja i zaštite okoliša.

U sklopu površina iz prethodnog stavka omogućeno je uređenje i izgradnja:

- kolnih i pješačkih staza,
- biciklističkih staza,
- športsko-rekreacijskih površina i igrališta s manjim pratećim objektima.

U zoni pejzažnog i zaštitnog zelenila mogu se zadržati stare stambene i gospodarske građevine u svojoj izvornoj funkciji.

Unutar građevinskog područja naselja odnosno u njegovoj neposrednoj blizini ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, ugrožavale život i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti postojećeg okoliša naselja.

Članak 35.

Na jednoj građevnoj čestici u građevinskom području naselja može se graditi stambena i poslovna ili stambeno-poslovna i poslovna ili poslovna građevina, te uz njih gospodarske i pomoćne građevine koje s ovima čine cjelinu.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stavka mogu se koristiti i prostori ili građevine koji ranije nisu bili namijenjeni za tu djelatnost u cijelom ili dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora, uz uvjete utvrđene ovom Odlukom.

Stambene, poslovne i stambeno-poslovne građevine se u pravilu postavljaju na ulični građevni pravac, a pomoćne, gospodarske i dvorišne poslovne građevine po dubini građevne čestice, iza tih građevina.

Iznimno se može dozvoliti i drugačiji smještaj građevina na građevnoj čestici, ukoliko konfiguracija terena i oblik građevne čestice, te tradicijska organizacija čestice ne dozvoljavaju način izgradnje određen u prethodnom stavku ovog Članka, ukoliko utjecaji na okoliš ne priječe takovu izgradnju.

Članak 36.

Stambenim građevinama smatraju se obiteljske kuće, stambeno-poslovne i višestambene građevine, te građevine za povremeno stanovanje (vikendice).

Višestambene građevine su stambene ili stambeno-poslovne građevine s više od dvije stambene jedinice. U stambeno-poslovnim i višestambenim građevinama može se koristiti prizemlje za manje poslovne, uslužne i javne namjene.

Članak 37.

Poslovnim građevinama smatraju se:

Građevine za tihe i čiste djelatnosti u kojima se obavljaju uslužne (intelektualne, bankarske, poštanske, ugostiteljske, servisne /servis bijele tehnike, informatičke opreme i sl./ i druge usluge), trgovačke, komunalno-servisne i proizvodne djelatnosti (zanatska proizvodnja) kod kojih se ne javljaju: buka, zagađenje zraka, vode i tla, te ostali štetni utjecaji po ljudsko zdravlje i okoliš.

Građevine za djelatnosti koje mogu zagaditi okoliš ili negativno djelovati na zdravlje ljudi - (automehaničarske radionice, ugostiteljske djelatnosti s glazbom-noćni bar, noćni klub, disco bar ili disco klub i sl.), trgovačke (tržnica, prodaja građevinskog materijala i sl.), komunalno-servisne i proizvodne djelatnosti (zanatska proizvodnja - limarije, lakirnice, radionice za obradu metala i drveta, kovačnice i sl.), kamenorezačke i kamenoklesarske radionice, betonare, proizvodnja betonske galanterije.

Članak 38.

(1) Obavljanje proizvodno-poslovnih djelatnosti omogućuje se u proizvodnoj ili poslovnoj građevini i to:

- na zasebnoj građevnoj čestici,
- uz osnovnu građevinu na građevnoj čestici stambene građevine.

(2) Poslovne građevine koje mogu zagaditi okoliš ili negativno djelovati na zdravlje ljudi mogu se obavljati unutar građevinskog područja naselja u sklopu stambeno-poslovne građevine ili na zasebnoj građevnoj čestici, ukoliko tehnološko rješenje, veličina građevne čestice i njen položaj u naselju i predviđene mjere zaštite okoliša to omogućavaju.

(3) Obavljanje proizvodno-poslovnih djelatnosti omogućuje se u pravilu u prizemnoj i podrumskoj etaži stambeno-poslovne građevine uz ispunjenje posebnih uvjeta gradnje.

(4) Za obavljanje čistih proizvodno-poslovnih djelatnosti mogu se koristiti i prostori ili građevine koje ranije nisu bili namijenjene za tu djelatnost u cijelom ili dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora.

Članak 39.

U slučaju kada se utvrđuju prostorni elementi za novu izgradnju ili rekonstrukciju poslovnih građevina bez izrađenog i donesenog urbanističkog odnosno detaljnog plana, na području na kojem nije definirana prometna mreža i ostala komunalna infrastruktura, u sklopu idejnog rješenja u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice potrebno je izraditi urbanističko rješenje s određenim pristupnim cestama i utvrđenim odnosom prema susjednim česticama.

Idejnim rješenjem, za namjeravani zahvat u prostoru, biti će naročito obrađeno:

- položaj čestice u naselju;
- veličina građevinske čestice i koeficijent izgrađenosti čestice;
- tehnološko rješenje i kapaciteti;
- način smještanja pojedinih sadržaja na česticu;
- prometno rješenje;
- mogućnosti komunalnog opremanja čestice;
- način odvodnje otpadnih voda;
- potencijalni utjecaj na okoliš;
- mjere za zaštitu okoliša.

Članak 40.

Gospodarske građevine mogu biti:

- građevine bez izvora zagađenja: sjenici, spremišta poljoprivrednih strojeva i proizvoda, sušare (pušnice), pčelinjaci i sl.
- građevine s potencijalnim izvorima zagađenja: staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci i sl.

Članak 41.

Gospodarske građevine s potencijalnim izvorima zagađenja su građevine za potrebe

uobičajenog uzgoja i tova stoke i peradi, pod kojim se smatra broj:

- odraslih goveda do 5 komada
- tovnih teladi i junadi do 5 komada
- ovaca i koza do 50 komada
- konja do 3 komada
- odraslih svinja, krmača do 5 komada
- tov svinja do 6 komada
- peradi do 150 komada
- sitnih glodavaca do 50 komada
- krznaša do 15 komada
- nojeva do 5 komada.

Iznimno na dijelovima građevinskog područja, a da nije u suprotnosti s drugim odredbama za provođenje Prostornog plana ili drugim propisima, može se dozvoliti samo jedna od vrsta uzgoja određenih u prethodnom stavku ovog Članka, te da čestica na kojoj se podiže takva građevina svojom veličinom i oblikom zadovoljava minimalne udaljenosti građevine od susjedne međe i susjedne stambene građevine.

Članak 42.

Pomoćnim građevinama smatraju se garaže za osobna vozila, drvarnice, ostave, nadstrešnice, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva za grijanje, ljetne kuhinje i sl.

3.2.2.1. Oblik i veličina građevne čestice

Članak 43.

(1) Građevna čestica nalazi se u građevinskom području naselja i mora imati površinu i oblik koji omogućava njeno funkcionalno i racionalno korištenje i izgradnju u skladu s odredbama ovog Prostornog plana.

(2) U izgrađenim dijelovima građevinskih područja na lokacijama, gdje ne postoji mogućnost formiranja najmanje propisane građevne čestice, kada su susjedne građevne čestice već izgrađene, dozvoljava se smještaj građevina i na građevnoj čestici površine manje od najmanje propisane ovim odredbama, uz poštivanje ostalih posebnih uvjeta za uređenje prostora na način da se očuva struktura naselja u pogledu prostornih pokazatelja.

(3) U slučaju iz prethodnog stavka (interpolacija), zabranjuje se dijeljenje postojeće katastarske ili građevne čestice na manje od onih propisanih ovim odredbama.

(4) U izgrađenim dijelovima građevinskih područja na građevnim česticama površina manjih, a koeficijentom izgrađenosti (oznaka kig) većim od onih propisanih posebnim uvjetima, pri zamjeni postojeće građevine novom, ne smije se povećavati zatečeni kig.

Članak 44.

(1) Na jednoj građevnoj čestici (u naseljenim mjestima-osim urbanog područja grada) omogućuje se smještaj jedne stambene građevine, te uz nju pomoćnih i gospodarskih građevina koje s njom čine arhitektonsko-funkcionalnu cjelinu.

(2) Pomoćnim građevinama smatraju se garaže za osobna vozila, drvarnice, spremišta, nadstrešnice, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva za grijanje i sl.

(3) U građevinskim područjima naselja moguće je graditi obiteljske građevine na samostojeći (SS), dvojni (D) ili skupni način (S).

(4) Stambene građevine se postavljaju na ulični građevni pravac, a pomoćne i gospodarske građevine na istoj građevnoj čestici (u pravilu) u njezinoj dubini.

(5) Iznimno, omogućuje se i drugačiji smještaj građevina na građevnoj čestici, ukoliko konfiguracija terena i oblik čestice, ne dozvoljavaju način izgradnje određen u prethodnom stavku ovoga Članka.

Članak 45.

Na građevinskom zemljištu namijenjenom za individualnu stambenu izgradnju, stambeno-poslovne objekte i pansionere, veličina građevinske parcele se

utvrđuje detaljnim planom, planom parcelacije, odnosno urbanističkom suglasnošću.

Površina građevne parcele na užem urbanom području ne može biti manja od 250 m² ni veća od 750 m², a na širem urbanom području i ostalom građevnom zemljištu ne može biti manja od 350 m² ni veća od 1500 m².

Građevinska parcela može biti manja od predviđene veličine iz prethodnog stavka samo ako to zahtijevaju terenski uvjeti, odnosno konfiguracija terena.

Građevinska parcela treba imati kolski pristup širine 3 m, ako to ne dozvoljavaju terenski uvjeti građevinska parcela mora imati javni pješački pristup.

Članak 46.

Iznimno, maksimalna veličina građevne čestice može biti do 3.000 m², uz max. koeficijent izgrađenosti od 0,2, kada se uz stambene građevine izgrađuju građevine za poljoprivrednu ili neku drugu gospodarstvenu djelatnost koja zahtijeva veću površinu.

U slučaju interpolacije u već izgrađenim dijelovima naselja, nova se građevina može graditi i na postojećoj građevnoj čestici manje veličine od propisane ukoliko se pri tome poštuje postojeća parcelacija, ali pod uvjetom da je veličina te građevine i njena lokacija u skladu sa svim odrednicama koje se odnose na koeficijent izgrađenosti, te minimalne udaljenosti od javne prometne površine, susjedne međe i drugih građevina.

U koeficijent izgrađenosti ne obračunavaju se istaci balkona i krovništa, niti elementi uređenja okoliša, kao terase, prilazne stubice i sl. do visine 0,60 m iznad razine uređenog terena.

Minimalna površina tlocrtna projekcije obiteljske kuće unutar građevinskog područja naselja ne može biti manja od 40 m², s tim da se građevine za povremeno stanovanje isključuju iz ovog ograničenja.

Članak 47.

Detaljnim planom mogu se propisati i drugačiji urbanističko - tehnički uvjeti u pogledu oblika, veličine i izgrađenosti građevne čestice ovisno o gustoći i postojećoj tipologiji izgradnje.

Članak 48.

Koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za izgradnju kolektivnih građevina građenih:

- na slobodnostojeći ili poluugrađeni način ne može biti veći od 0,4, te
- u nizu ne može biti veći od 0,6.

Koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za individualnu stambenu izgradnju, stambeno-poslovne objekte i pansione za:

- neizgrađene parcele maksimalno 0,5.

Izuzetno koeficijent izgrađenosti može biti i veći na gradskom građevnom zemljištu (u zonama užeg urbanog područja). Ukoliko se radi o rekonstrukciji neophodnoj za funkcioniranje građevine kao cjeline može se predvidjeti i veća izgrađenost od one iz stavka 1. ovog Članka u slučaju kad bi izgradnja tog sadržaja adaptacijom unutar postojeće građevine bitno poremetila funkcioniranje postojeće građevine.

Članak 49.

Kad je sukladno odredbama posebnih propisa potrebno utvrditi površinu zemljišta za redovitu upotrebu postojeće individualne stambene građevine, ista mora sadržavati min.: zemljište ispod građevine, površinu za održavanje građevine, prostor oko objekta - širine 1,0 m, površinu za privremeno odlaganje komunalnog otpada i smještaj kućnih instalacija, parkirno mjesto za svaku stambenu jedinicu po 1, te pristup sa javne prometne površine.

Maksimalna površina zemljišta za redovnu uporabu višestambenih, poslovnih, proizvodnih, proizvodno-skladišnih i skladišnih objekata je tri puta bruto površine objekta (1:3) uzimajući u obzir da je zemljište ispod objekta za redovnu uporabu.

Površina građevne čestice iz prethodnog stavka određuje se za svaku pojedinačnu građevinu.

3.2.2.2. Smještaj građevina na građevnoj čestici

Članak 50.

Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

- Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice iz odredbi ovog Plana.
- Izvan gradivog dijela građevne čestice dozvoljava se postavljanje uređaja i objekata komunalne i telekomunikacijske infrastrukture za potrebe i u funkciji planirane građevine.
- Ne dopušta se izgradnja konzolnih istaka, nadstrešnica i balkona izvan gradivog dijela građevne čestice.
- Izvan gradivog dijela građevne čestice dozvoljava se:
 - o gradnja potpornog zida, stubišta i vanjske terase čija najveća dozvoljena visina ne prelazi 2,50 m (sada postojeća visina);

- postava elemenata za pergolu, sjenicu i slične građevine čija najveća dozvoljena visina ne prelazi 3,0 m;
- gradnja i postava uređaja i objekata komunalne infrastrukture.

Oblikovanje građevina

- Oblikovanje građevine potrebno je uskladiti s planiranom urbanističkom kompozicijom i morfologijom prostora, tipologijom i namjenom građevina i modernog arhitektonskog izraza.
- Za oblikovanje građevine dozvoljava se uporaba svih vrsta konstrukcijskih sistema. Primijenjene vrste materijala moraju zadovoljavati kriterije primorske autohtonosti.
- Vrsta krova nije određena.
- Najveći dozvoljeni nagib kosog krova iznosi 30°.
- Za pokrov kosog krova dozvoljava se uporaba opečenog i betonskog crijepa mediteranskog tipa, te drugih suvremenih pokrova sukladno oblikovanju građevine.
- Za pokrov krova ne dozvoljava se uporaba drvenog pokrova ili pokrova od bitumeniziranih materijala.
- Na krovu građevine dozvoljava se postava sunčanog kolektora, antene i reklamnih predmeta kojima se ističe funkcija građevine, te uređaja za ventilaciju i klimatizaciju pod uvjetom da se njihovom postavom ne narušava izgled građevine.
- Na pročelju građevine ne dozvoljava se konzolno postavljanje uređaja za klimatizaciju, ventilaciju i slično; već je iste potrebno uklopiti u sustav otvora ili postaviti na za to predviđena mjesta u ravnini pročelja.

Uređenje građevne čestice

- Dio građevne čestice potrebno je urediti kao kolno-pješačku, manipulativnu i ozelenjenu površinu.
- Najmanje 20% površine građevne čestice mora biti ozelenjeno, te uređeno kao parkovna, pejzažna ili zaštitna zelena površina.
- Površine za parkiranje potrebno je ozeleniti sadnjom najmanje jednog stabla između svaka četiri parkirališna mjesta.
- Najveća dozvoljena visina potpornog zida iznosi 2,0 m.
- Dozvoljava se ograđivanje građevne čestice ogradom. Najveća dozvoljena visina ograde je 1,5m.

- Smještaj vozila potrebno je riješiti unutar građevne čestice, a broj parkirnih mjesta određen je odredbama ove Odluke.

Članak 51.

Za izdavanje urbanističke suglasnosti za izgradnju, dogradnju ili nadogradnju stambenih, stambeno-poslovnih, poslovnih i pomoćnih objekata minimalna udaljenost objekta od granice sa susjednim zemljištem treba biti:

- 3,0 m ukoliko sa na objektu, koji se želi graditi, planira izgradnja prozora i vrata,
- 0,8 m ukoliko se predviđaju ventilacijski otvori dimenzija 60 x 60 cm (po jedan otvor na kuhinji, kupaonici, wc-u i ostavi)

Minimalna širina parcele na kojoj se može graditi bilo kakav objekt, a posebno stambeni ili poslovni, pod uvjetima iz točke a. i b. prethodnog stavka treba biti min. 8,0 m.

Članak 52.

Na fasadama objekata okrenutim prema susjednom zemljištu (parceli) mogu se graditi otvori svih dimenzija ako je udaljenost istih od granice sa susjednom parcelom minimalno 3,0 m.

Moguća je izgradnja objekata na udaljenosti manjoj od 3 m od susjedne parcele uz suglasnost vlasnika ili korisnika susjednog zemljišta (parcele).

Ukoliko je udaljenost manja od 3,0 m od granice sa susjednom parcelom može se bez suglasnosti posjednika ili korisnika susjedne parcele ostaviti fiksni, svjetlarnik od staklenih prizmi.

Članak 53.

Minimalna udaljenost novih objekata od granice sa susjednom parcelom na kojoj je izgrađen objekt koji ima otvore prema predmetnoj parceli, a čija je udaljenost minimalno 3,0 m od zajedničke međe, može biti:

- 3,0 m i u tom slučaju se dozvoljava ostavljanje otvora
- 0,8 m i u tom slučaju se ne dozvoljava ostavljanje otvora bez suglasnosti vlasnika ili korisnika susjednog objekta (osim ako se na susjednoj čestici nalazi javna površina ili put), osim ventilacijskih dimenzija 60 x 60 cm (po jedan otvor na kuhinji, kupaonici, wc-u i ostavi).

Ukoliko na susjednoj parceli postoji izgrađen objekt čija je udaljenost manja od 3,0 m od zajedničke međe može se graditi objekt pod istim uvjetima pod kojim je izgrađen postojeći objekt na susjednoj parceli, također se mogu ostaviti otvori iste veličine kao na susjednom objektu.

Iznimno, kada je u izgrađenim dijelovima građevinskih područja postojeća građevina na susjednoj građevnoj čestici smještena na međi ili na manjoj udaljenosti od propisane, smještaj nove interpolirane, zamjenske građevine ili postojeće rekonstruirane građevine dozvoljava se na međi, odnosno na manjoj udaljenosti od propisane. (bez suglasnosti susjeda)

Udaljenost regulacijskog pravca od osi prometnica i ulica na neizgrađenim građevnim česticama u izgrađenim dijelovima građevinskih područja jednak je utvrđenom regulacijskom pravcu na izgrađenim susjednim građevnim česticama.

Članak 54.

Na objektima koji se rekonstruiraju (a dimenzije i katnost ostaju u postojećim gabaritima) mogu se ostaviti postojeći otvori po položaju i dimenzijama.

Članak 55.

U slučaju uklanjanja objekta i izgradnje novog objekta na istoj parceli primjenjuju se udaljenosti od susjedne međe kako je opisano u Članku 50. i 51.

Članak 56.

Nadogradnja postojećeg objekta jednim ili više katova ili potkrovljem može se izvesti u pravcu postojeće fasade. Na fasadama nadograđenih etaža otvore treba izgraditi prema odredbama Članaka 52. bez obzira kakvi su otvori izgrađeni na postojećem objektu.

Članak 57.

Udaljenost između višestambenih objekata (objekti kolektivnog stanovanja) u užem urbanom području grada utvrditi će se obveznim planovima nižeg reda.

Ovisno od širine građevne čestice i visini građevina, udaljenosti od susjednih međa iznose minimalno $h/2$ do međe građevne čestice prema susjedu. Međusobni razmak mora biti barem jednak polovici zbroja visina susjednih građevina ($h/2+h/2$).

Međusobna udaljenost između zgrada na istoj građevinskoj čestici i međusobna udaljenost između zgrada na susjednim građevinskim česticama mjeri se od najistaknutijeg dijela.

Članak 58.

Za sve ostale slučajeve za koje se ne mogu primjenjivati odredbe Članaka od 52. do 56. ove Odluke zbog specifičnosti izgradnje ili same lokacije objekta, Povjerenstvo za davanje stručne ocjene ima diskreciono pravo odrediti uvjete za izdavanje urbanističke suglasnosti.

Odredbe prethodnog stavka odnose se na sve slučajeve izdavanja urbanističke suglasnosti na temelju stručne ocjene Povjerenstva.

Članak 59.

Otvorima se ne smatraju dijelovi zida od staklene prizme, svjetlarnici.

Članak 60.

(1) Pomoćne građevine mogu se graditi:

- prislonjene uz osnovnu građevinu,
- odvojeno od osnovne građevine kao samostojeće građevine ili na zajedničkoj međi uz suglasnost susjeda, posjednika susjedne građevne čestice uz sljedeće uvjete:
 - o da se u zidu prema susjednoj čestici ne grade otvori,
 - o da se odvodnja s krovnih ploha riješi na pripadajuću građevnu česticu.

Ako je pomoćni objekt na susjednoj parceli izgrađen u zajedničkoj međi, uz iste uvjete može se i izgraditi pomoćni objekt na predmetnoj parceli bez suglasnosti susjeda.

Najveća dozvoljena veličina garaže može biti 3,5 x 6,0 m, a ako je riječ o dvojnoj garaži dimenzije mogu biti 7,0 x 6,0 m.

Površina garaže ulazi u postotak izgrađenosti parcele.

(2) Pomoćna građevina - garaža može se izgraditi na regulacijskom pravcu pod sljedećim uvjetima:

- da je građevna čestica na strmom terenu, te da ne postoji mogućnost izgradnje garaže u njoj dubini i
- da je preglednost na tom dijelu takva da korištenje takve garaže ne ugrožava javni promet ili da posebnim propisom nije drugačije određeno.

Članak 61.

(1) Omogućuje se smještaj gospodarske građevine uz stambenu građevinu, na istoj građevnoj čestici u pravilu po dubini građevne čestice iza osnovne građevine na način da je:

- prislonjena uz osnovnu građevinu,
- odvojena od osnovne građevine,
- na zajedničkoj međi, kao dvojna građevina (uz suglasnost susjeda) uz uvjet da je zid prema susjednoj građevnoj čestici izveden od vatrootpornog materijala.

(2) Odredbe alineja 1. i 3. prethodnog stavka ne odnose se na:

- gospodarske građevine s potencijalnim izvorima zagađenja,

- gospodarske građevine izgrađenih od vatroneotpornih materijala, i
- gospodarske građevine u kojima se sprema sijeno i slama.

Članak 62.

Udaljenost gospodarskih građevina s izvorima zagađenja mora iznositi najmanje 3,0 m od susjedne međe, a gospodarskih građevina izgrađenih od drveta ili u kojima se sprema sijeno i slama mora iznositi najmanje 5,0 m od susjedne međe.

Izuzetno, udaljenost gospodarskih građevina s izvorima zagađenja od susjedne međe može biti i manja, ali ne manje od 1,0 m, pod uvjetom da na toj dubini susjedne građevne čestice već postoji gnojište, odnosno građevina s izvorima zagađenja ili ukoliko se radi o rekonstrukciji postojeće gospodarske građevine.

Gnojište treba graditi iza gospodarskih građevina, bez mogućnosti ispuštanja sadržaja u okolni prostor, visine do 0,50 m iznad konačno zaravnatog terena, nepropusnog pokrova, sa otvorima za povremeno čišćenje i zračenje, a minimalna udaljenost od susjedne granice građevinske parcele mora biti 5,0 m.

Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame za oseku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu.

Članak 63.

Udaljenost građevine od vanjskog ruba ulične ograde (regulacijskog pravca) ne može biti manja od 3,0 m, a za gospodarske građevine s izvorima zagađenja ne manja od 20,0 m, te za pčelinjake, ne manja od 30,0m.

U već izgrađenim, zbijenim dijelovima građevinskog područja i u slučajevima nepovoljne konfiguracije terena, ako su građevine na susjednim česticama na regulacijskom pravcu ili na manjoj udaljenosti od propisane u stavku 1. ovog Članka, može se za izgradnju nove građevine dozvoliti izgradnja na regulacijskom pravcu, odnosno na manjoj udaljenosti od propisane, osim za građevine sa izvorima zagađenja i pčelinjake čija se udaljenost ne može mijenjati.

Izuzetno od stavka 1. i 2. ovog Članka na regulacijskom pravcu može se izgraditi garaža pod uvjetom da je građevna čestica na strmom terenu, te ne postoji mogućnost izgradnje garaže u njenoj dubini i pod uvjetom da je preglednost na tom dijelu takva da korištenje takve garaže ne ugrožava javni promet ili da drugim propisom nije drugačije određeno.

Članak 64.

Udaljenost gospodarskih građevina u naseljima s potencijalnim izvorom zagađenja od stambenih i

poslovnih građevina ne može biti manja od 15,0 m, a u postojećim dvorištima gdje se to ne može postići dopušta se najmanja udaljenost od 10,0 m, kod rekonstrukcije postojećeg objekta.

Članak 65.

Udaljenost poslovnih građevina s bučnim i potencijalno opasnim djelatnostima od susjedne stambene građevine ne može biti manja od 15,0 m, a od stambene građevine izgrađene na istoj građevnoj čestici, ne manja od 5,0 m.

Članak 66.

Udaljenost gnojišta, gnojišnih jama od stambenih i poslovnih građevina ne može biti manja od 15,0 m, a od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, izvori, cisterne i sl.) i ulične ograde ne manja od 20,0 m.

Udaljenost gospodarskih građevina u kojima se sprema sijeno i slama ili su izgrađene od drveta, mora iznositi najmanje 5,0 m od susjednih građevina.

Udaljenost pčelinjaka od susjedne međe parcele na kojoj nisu izgrađene građevine ili na kojim nije dozvoljena izgradnja građevina ne može biti manja od 5 m, a od stambenih, poslovnih i gospodarskih građevina u kojima boravi stoka ne može biti manja od 50,0 m.

Udaljenost septičkih jama od susjedne međe treba biti min. 2,0 m, a od stambenih, stambeno-poslovnih, poslovnih i pomoćnih objekata minimalno 20,0m.

Udaljenosti mogu biti i manje od onih opisanih u prethodnim stavicama ovog Članka uz suglasnost susjeda, posjednika susjedne parcele.

Članak 67.

Ne dozvoljava se izgradnja gospodarskih objekata (staje, svinjci, kokošinjeci, kuničnjaci i sl.) na gradskom građevnom području, u zoni užeg urbanog područja.

3.2.2.3. Visina i oblikovanje građevina

Članak 68.

Najveća dozvoljena etažna visina individualnih stambenih građevina iznosi: E=Su (ili podrum) +Pr+2 etaže.

Na području grada, gdje se predviđa izgradnja stambenih ili stambeno poslovnih građevina kolektivnog stanovanja i poslovnih građevina najveća etažna visina građevina je šest nadzemnih etaža i to; prizemlje, 4 kata i potkrovlje (u dijelovima grada gdje je moguća izgradnja kosih krovova) ili peti kat gdje je predviđena izgradnja ravnih krovova (s tim da

dimenzije petog kata budu manje od ostalih etaža zbog izgradnje terasa), uz mogućnost izgradnje podruma (Po+Pr+4+Pk).

Na području Međugorje-Bijakovića najveća dopuštena etažna visina za stambeno-poslovne objekte, poslovne objekte i pansinone je $E=Su$ (ili podrum)+Pr+3 etaže + etaža (30% površine treće etaže, a ne više od 80 m²).

Članak 69.

(1) Najveća etažna visina dvorišnih gospodarskih, pomoćnih i poslovnih građevina uz stambene građevine može biti dvije nadzemne etaže i to; prizemlje i potkrovlje uz mogućnost izgradnje podruma (Po+Pr+Pk). Visina poslovne, gospodarske ili pomoćne građevine mora biti usklađena sa stambenom građevinom s kojom se nalazi na istoj građevnoj čestici i čini funkcionalnu cjelinu, tj. ne smije ju nadvisiti.

(2) Iznimno, omogućuje se gradnja građevina veće visine od propisane u prethodnom stavku ovoga Članka unutar građevinskih područja kada to funkcija građevine ili tehnološki proces koji se u njima obavlja iziskuje (silosi, zvonici, dimnjaci kotlovnica, vodospremnici, rashladni uređaji, strojnica dizala i sl.) i dijelova građevinskih područja naselja za koja je određena obveza izrade detaljnih planova pod uvjetima koji će se utvrditi tim planovima.

Članak 70.

(1) Potkrovljem se smatra etaža građevine ispod krovne konstrukcije, a iznad vijenca posljednje etaže građevine, čiji nadozid nije veći od 2,10 m. (prema pojmovniku)

(2) Iznimno, na području za koja se radi detaljna planska dokumentacija moguće je odrediti i drugačiju najvišu visinu nadozida iz stavka 1. ovog Članka.

(3) Ukoliko je krovna konstrukcija izvedena kao kosa, mora imati nagib između 21° i 35° a pokrov treba biti crijep. Pokrov može biti i od drugih materijala koji zadovoljavaju tehničke uvjete (šindra, salonit, lim, kamen i sl.). Dozvoljavaju se i drugačiji nagibi na manjim dijelovima krovništa (do 25% krovne plohe). Prozori potkrovlja mogu biti izvedeni u kosini krova ili na zabatnom zidu.

Članak 71.

Podrumom se smatra etaža kojoj je više od 2/3 visine ispod najniže točke zaravnatog terena osim na dijelu ulazne rampe.

Članak 72.

(1) Horizontalni i vertikalni gabariti građevina i otvori na njima, oblikovanje pročelja i krovništa, te upotrijebljeni građevinski materijali moraju biti usklađeni s ambijentalnim vrijednostima sredine, usklađeni s mjerama zaštite kulturno - povijesnih cjelina i konzervatorskim smjernicama, te sukladno najnovijim saznanjima i dostignućima upotrebe građevinskih proizvoda.

(2) Pročelja se u pravilu izvode sa žbukom, bijele boje, kamena, kulira ili fasadne opeke.

(3) Izvedena ravna krovništa individualnih stambenih objekata koja zbog loše izvedbe ne odgovaraju svrsi, mogu se preurediti u kosa. Rekonstrukcija će se izvršiti u skladu s ovim odredbama (visina nadozida, nagib krova, sljeme).

(4) Na krovu građevina moguća je izvedba konstruktivnih zahvata za iskorištavanje sunca i sličnih alternativnih izvora energije, sve u okviru građivog dijela građevne čestice, bez obzira na njihov nagib.

Članak 73.

Izvan obveznog građevnog pravca ukoliko se isti ne nalazi na regulacijskom pravcu na etažama iznad prizemne dozvoljava se izvođenje balkona i terasa s istakom od najviše 0,8 m, te istaka krovnih vijenaca od 0,50 m.

3.2.2.4. Ograde i parterno uređenje

Članak 74.

(1) Konačno zaravnani i uređeni teren oko građevine, potporne zidove, terase i sl. treba izvesti na način da se ne narušava izgled izgrađene strukture, te da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta, odnosno susjednih građevina.

(2) Najveća visina potpornog zida ne može biti veća od 2,0 m. U slučaju da je potrebno izgraditi potporni zid veće visine, tada je isti potrebno izvesti u terasama, s horizontalnom udaljenošću zidova od min 1,5 m, a teren svake terase ozeleniti.

Članak 75.

Najmanje 20% površine građevne čestice u neizgrađenom dijelu građevinskog područja mora biti ozelenjeno (travnate površine).

Ulična ograda podiže se na regulacijskom pravcu u odnosu na javnu prometnu površinu.

Ograda mora biti izvedena tradicionalnim načinima gradnje i materijalima:

- kameni ili žbukani zidovi
- kombinacija kamen - beton - metal
- puno zelenilo, iza kojeg je prema građevnoj čestici moguća postava providne ograde.

Nije dozvoljena izvedba ograde od limova.

Ograda je najveće visine 1,50 m (bez obzira od kojeg je materijala ili je zelena).

Iznimno, ograde mogu biti više od 1,5 m, kada je to nužno radi zaštite građevine ili načina njenog korištenja (npr. građevina posebne namjene, trafostanice i sl.) sukladno posebnim propisima.

Ogradu je moguće izvesti jednim dijelom ili u potpunosti providnom. Kameno ili betonsko podnožje

ulične ograde može biti od 0,5 do 0,9 m. Dio ulične ograde iznad punog podnožja mora biti providan, izvedeno od drveta, pocinčane žice ili drugog materijala sličnih karakteristika ili izveden kao zeleni nasad (živica).

Ulazna vrata na uličnoj ogradi moraju se otvarati na unutrašnju stranu (na građevnu česticu), tako da ne ugrožavaju prometovanje na javnoj prometnoj površini (nesmetani prolaz vozila, pješaka, biciklista i sl.).

Članak 76.

Dio građevne čestice, organiziran kao gospodarsko dvorište na kojem slobodno borave domaće životinje, mora se ograditi ogradom koja onemogućava njihovo kretanje van čestice.

Članak 77.

Nije dozvoljeno postavljanje žičanih, zidanih, kamenih, živih i drugih ograda i potpornih zidova kojima bi se sprječavao slobodan prolaz uz vodne površine, te koji bi smanjili propusnu moć vodotoka, bujičnih korita i kanala ili na drugi način ugrozili vodno dobro.

Nije dozvoljeno postavljanje na ogradu oštih završetaka, bodljikave žice i drugog što bi moglo ugroziti ljudski život.

Članak 78.

Prilazne stepenice i terase u razini terena ili do najviše 60 cm iznad razine terena, koje nisu konstruktivni dio podzemne etaže, potporni zidovi i sl. mogu se graditi i izvan gradivog dijela građevne čestice, ali na način da se na jednoj strani građevne čestice osigura nesmetan prilaz na stražnji dio građevne čestice najmanje širine 3,0 m, osim za građevine kojima je dozvoljena izgradnja na manjoj udaljenosti od 3,0 m od granica građevne čestice.

Članak 79.

Najmanje 20% površine građevne čestice u neizgrađenom dijelu građevinskog područja mora biti ozelenjeno (travnate površine).

3.2.2.5. Uređenje zelenih površina

Članak 80.

(1) Pod zelenim površinama unutar građevinskog područja naselja podrazumijevaju se sljedeće "negrađive" površine javne namjene:

- javni parkovi (hortikulturno uređene površine)
- i
- zaštitne i ostale javne zelene površine.

(2) Zelene površine namijenjene su prvenstveno odmoru i rekreaciji stanovništva, odnosno zaštititi okoliša kao tampon zone kako između pojedinih dijelova građevinskog područja naselja, tako i između građevinskog područja naselja i površina drugih namjena u kojima se obavljaju djelatnosti potencijalno

opasne po okoliš i ljudsko zdravlje (zaštita od buke i sl.).

Članak 81.

(1) U sklopu zelenih površina omogućuje se smještaj:

- infrastrukturnih objekata,
- pješačkih i biciklističkih staza,
- dječjih igrališta,
- višenamjenskih parkovnih objekata (fontane i sl.),
- građevina javnih sanitarija,
- građevina za potrebe zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti (zakloni i skloništa).

3.2.2.6. Priključak građevinske čestice na prometnu infrastrukturu

Članak 82.

Građevna čestica mora imati osigurani pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine 3,0 m ili isti riješiti na drugi zakonski način.

Iznimno, ako se zbog konfiguracije terena ne može omogućiti kolni pristup iz prethodnog stavka ovoga Članka, obvezno je urediti pješački pristup najmanje širine 1,5 m.

U slučaju pristupa građevne čestice na javnu cestu u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti potrebno je ishoditi posebne uvjete, sukladno posebnim propisima, od strane nadležnog tijela koje tim cestama upravlja.

U slučaju kada se građevna čestica nalazi uz spoj ulica različitog značaja, prilaz s te čestice na javnu prometnu površinu obavezno se ostvaruje preko ulice nižeg značaja.

Članak 83.

Za neizgrađeni dio građevinskog područja ili grupu čestica potrebno je izraditi idejno rješenje kojim će se jedinstveno riješiti organizacija građevnih čestica i pristup na javnu cestu (magistralnu ili regionalnu), te ishodovati građevna dozvola za pristupnu prometnicu kojom će se ostvariti pristup na javnu cestu.

3.2.2.7. Komunalno opremanje građevina

Članak 84.

Stambene i poslovne građevine u higijenskom i tehničkom smislu moraju zadovoljiti važeće standarde vezano na površinu, vrste i veličine prostorija, a naročito uvjete u pogledu sanitarnog čvora.

Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodovodna mreža i ako za to postoje tehnički uvjeti, stambena građevina se obvezatno mora priključiti na vodovod na zahtjev vlasnika, a u drugim slučajevima

opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama i sanitarno - tehničkim uvjetima.

Otpadne vode iz domaćinstva moraju se upuštati u javni kanalizacijski sustav ili u nepropusne septičke jame.

Priključivanje građevina na sustav odvodnje otpadnih voda, te vodovodnu, elektroopkrbnu i telekomunikacijsku mrežu obavlja se na temelju izdanog odobrenja za gradnju.

3.2.3. Izgradnja izvan građevnog područja

Članak 85.

Građevinsko područje poslovne namjene-gospodarske zone (oznaka G1) namijenjeno je smještaju poslovnih građevina proizvodnih, proizvodno-prerađivačkih, zanatskih, trgovačkih, uslužnih, komunalno-servisnih sadržaja, benzinske crpke sa pratećim sadržajima.

Građevinska područja za iskorištavanje mineralnih sirovina - kamen (oznaka M1) namijenjena su smještaju eksploatacijskih polja arhitektonskog i tehničkog građevnog kamena unutar kojih je moguć smještaj građevina (objekata i postrojenja) sukladno posebnom propisu.

Građevinsko područje ugostiteljsko turističke namjene (oznaka T1, T2) namijenjeno je smještaju ugostiteljsko-turističkih građevina iz skupine hotela; hotelima sa pratećim športsko-rekreacijskim sadržajima, prenočišta, etno-selo, bungalovi, apartmani, objekti za potrebe vjerskog turizma i sl. U ovim zonama dozvoljava se izgradnja građevina trgovačke namjene, benzinske crpke sa pratećim sadržajima.

Građevinsko područje športsko rekreacijske namjene (oznaka R1) namijenjeno je smještaju svih tipova športsko-rekreacijskih građevina i otvorenih igrališta sa pratećim ugostiteljskim, ugostiteljsko-smještajnim, trgovačkim i pomoćnim građevinama (sanitarije, tuševi, garderobe, skladišta i sl.).

3.2.3.1. Sportsko-rekreacijske površine i sadržaji

Članak 86.

Sportsko-rekreacijske djelatnosti mogu se obavljati unutar građevinskih područja naselja ili u namjenskim zonama i u građevinama športsko-rekreacijske namjene smještenim na zasebnim građevnim česticama ili na građevnoj čestici uz osnovnu stambenu ili poslovnu građevinu za obavljanje neopasnih djelatnosti.

Iznimno, od prethodnog stavka, smještaj športskih djelatnosti: zajednice športskih udruga, športska društva i sl. moguće je unutar građevinskog područja naselja

smjestiti i u građevine javne i društvene, te poslovne i stambeno-poslovne namjene.

Članak 87.

Pod građevinama i površinama športsko-rekreacijske namjene unutar građevinskih područja naselja i na namjenskim površinama podrazumijevaju se:

- športska otvorena igrališta (trim staza, mini golf, stolni tenis, bočalište, kuglana, travnato igralište za nogomet sa ili bez tribina, košarka, rukomet, badminton, odbojka, odbojka na pijesku i sl.),
- standardni tenis teren,
- bazen za plivanje
- športske dvorane, stadioni
- svi ostali športski objekti i vanjski tereni.

Smještaj športsko-rekreacijskih građevina može biti:

- na zasebnim građevnim česticama treba biti tako koncipiran da:
 - o najmanja površina građevne čestice iznosi 1.200 m²,
 - o najveći kig iznosi 0,2, s time da se uračunavaju samo površine pratećih građevina uz osnovni športski teren ili bazen, a to su: garderobe, sanitarije, uredi, priručno skladište, trgovina športskim artiklima, ugostiteljski sadržaji, ugostiteljsko-smještajni, pogonske prostorije bazena i sl.,
 - o se za prateće građevine primjenjuju uvjeti uređenja propisani za pomoćne građevine.
- na građevnim česticama uz stambenu, stambeno-poslovnu ili poslovnu građevinu treba biti tako koncipiran da:
 - o da se u ukupni kig uračunavaju samo površine pratećih građevina uz osnovni športski teren ili bazen, a to su: garderobe, sanitarije, uredi, priručno skladište, pogonske prostorije bazena i sl.,
 - o se za prateće građevine primjenjuju uvjeti uređenja propisani za pomoćne građevine.

Članak 88.

Uvjeti smještaja građevina športsko-rekreacijske namjene unutar površina športsko-rekreacijskih i prostornih cjelina ugostiteljsko-turističkih namjena unutar građevinskih područja naselja koncipirani su tako da:

- visina građevina može iznositi najviše $E = P_0 + P_R + 2E$;
- najveći ukupni koeficijent izgrađenosti građevinskog područja kig iznosi 0,2, u što nisu uračunata vanjska otvorena igrališta,

- vrsta pokrova i broj streha budu u skladu s namjenom i funkcijom građevine,
- ograda igrališta, građevne čestice ili centra bude visine potrebne za zaštitu okolnog prostora sukladno posebnim propisima u ovisnosti o športskim aktivnostima, s time da neprovidno kameno ili betonsko podnožje ograde može biti od 0,5 do 0,9 m.
- centar ili građevna čestica mora imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,5 m,
- centar ili građevna čestica mora imati osigurane komunalne priključke (vodoopskrba, odvodnja, energetska opskrba).

Uvjeti smještaja građevina športsko-rekreacijske namjene u zonama namijenjenim za šport i rekreaciju biće utvrđeni detaljnim planskim dokumentom.

U novim zonama (neizgrađenim) namijenjenim za šport i rekreaciju ne može se izdati urbanistička suglasnost bez izrade i usvajanja detaljnog plana.

3.2.3.2. Poslovni objekti u gospodarskim zonama

Članak 89.

(1) Uvjeti smještaja proizvodnih kompleksa i drugih poslovnih objekata građevina unutar gospodarske zone koncipirani su tako da:

- najmanja veličina građevne čestice iznosi 1000 m²,
- najmanja udaljenost građevine od susjednih čestica mora iznositi najmanje 5,0 m (uz suglasnost posjednika susjedne parcele može i 3,0m)
- visina građevina (V) može iznositi najviše 12,0 m (hale),
- etažna visina građevina može iznositi najviše $E = Su + Pr + 1$,
- najveći dozvoljeni kig iznosi 0,5,
- vrsta pokrova i broj streha budu u skladu s namjenom i funkcijom građevine,
- ograda građevne čestice može biti najveće visine 2,5 m s time da neprovidno podnožje ograde može biti od 0,5 do 0,9 m.
- građevna čestica mora imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,5 m,
- građevna čestica mora imati osigurane komunalne priključke (vodoopskrba, odvodnja, energetska opskrba).

3.2.3.3. Građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti

Sklopovi gospodarskih građevina za biljnu proizvodnju

Članak 90.

Sklopom gospodarskih građevina za biljnu proizvodnju (u nastavku: biljna farma) se smatra funkcionalno povezana grupa građevina na pripadajućem posjedu koje se u pravilu smještavaju izvan građevinskih područja.

Poljoprivredni posjed u smislu ovih odredbi može činiti jedna ili više katastarskih čestica (vlastito poljoprivredno zemljište, zakup državnog zemljišta, zakup privatnog zemljišta) koje se moraju nalaziti na području teritorija Općine i čija ukupna površina mora zadovoljavati propisani kriterij o potrebnoj veličini posjeda.

Poljoprivredno zemljište koje je služilo kao osnova za izgradnju biljne farme ne može se parcelirati na manje dijelove.

Članak 91.

Najmanja veličina posjeda na kojem se planira izgradnja biljne farme izvan građevinskih područja ovisno o vrsti i intenzitetu poljoprivredne djelatnosti iznosi:

- 7000,0 m² za intenzivnu ratarsku djelatnost (usjevi),
- 5000,0 m² za uzgoj vinove loze i proizvodnju vina,
- 3000,0 m² za uzgoj maslina,
- 3000,0 m² za uzgoj voća, povrća, ljekovitog, aromatskog i ukrasnog bilja.

Članak 92.

(1) Građevine koje se mogu graditi u sklopu biljne farme su:

- osnovne gospodarske građevine za potrebe ratarske djelatnosti,
- građevine za potrebe prerade, pakiranja i skladištenja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi,
- pomoćne građevine (garaža, spremišta poljoprivrednih proizvoda, spremišta poljoprivrednih strojeva, alata i sl.),
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika,
- građevine ugostiteljsko-turističke namjene za potrebe seoskog turizma smještajnog kapaciteta do najviše 16 ležaja.

(2) Uvjetuje se izgradnja prvenstveno osnovnih građevina, a tek u sljedećim etapama izgradnja pratećih stambenih građevina i građevina ugostiteljsko-turističke namjene.

(3) Minimalna površina parcele za gradnju građevina za potrebe poljoprivredne proizvodnje iznosi 1000,0 m², a maksimalna tlocrtna površina objekta može biti 50,0 m², s tim da se na poljoprivrednim česticama površine do 3000,0 m² ne može graditi

građevina veće tlocrtna površina objekta od 50,0 m². Na poljoprivrednim česticama površine veće od 3000,0 m² može se graditi građevina najveće tlocrtna površina do 500,0 m².

(4)Površine i raspored građevina iz stavka 1. ovog Članka utvrđuju se u postupku utvrđivanja urbanističko-tehničkih uvjeta u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste poljoprivredne djelatnosti. Smještaj građevina je potrebno tako organizirati kako bi se postiglo njihovo grupiranje u jednom dijelu posjeda.

(5)Za izgradnju pojedinih vrsta građevina iz stavka 1. ovog Članka primjenjuju se odredbe za visinu izgradnje, najmanju udaljenost od javne prometne površine, susjedne čestice i drugih građevina kao i za izgradnju tih građevina unutar građevinskih područja naselja.

(6)Izuzetno, visina građevina može biti i veća od propisanih ukoliko to njihova funkcija ili neki tehnološki proces iziskuje (silos i sl.)

(7)Oblikovanje građevina za potrebe poljoprivredne proizvodnje mora biti u skladu sa lokalnom graditeljskom tradicijom i tehnološkim zahtjevima. Ukoliko to nije moguće potrebno je građevinu izgraditi što manje upadljivo, volumene oplemeniti niskim i visokim zelenilom.

Članak 93.

Za izgradnju biljnih farmi treba izraditi Idejna rješenja, te ishoditi suglasnosti, nadležnih tijela (vodoprivredna, sanitarna, prometna i sl.) i propisana odobrenja.

Idejnim rješenjem, temeljem kojeg se može planirati izgradnja, potrebno je prikazati:

- veličinu čestice i površine poljoprivrednog zemljišta predviđenog za korištenje,
- vrstu ratarske djelatnosti ili turističke ponude (za seoski turizam) koja će se na njemu organizirati,
- tehnološko rješenje i kapacitete, broj i veličinu potrebnih gospodarskih i industrijskih građevina ovisno o vrsti namjeravane poljoprivredne proizvodnje,
- područje namjeravane izgradnje građevina na biljnoj farmi sa predviđenim razmještajem građevina i ostalih sadržaja,
- pristup na javnu prometnu površinu, direktno ili pristupom sa pravom služnosti,
- mogućnosti opremanja čestice komunalnom infrastrukturom (naročito: opskrba vodom,
- način sabiranja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, odlaganje otpada i sl.),
- ozelenjavanje čestice i sadnju zaštitnog zelenila,
- potencijalni utjecaj na okoliš i mjere za zaštitu okoliša.

Poljoprivredno zemljište koje je služilo kao osnova u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice za izgradnju biljne farme ne može se dijeliti na manje dijelove.

Članak 94.

(1) Za izgradnju pojedinih vrsta građevina u sklopu biljne farme primjenjuju se uvjeti uređenja kao i za izgradnju gospodarskih građevina poljoprivrednih djelatnosti unutar građevinskih područja naselja s time da se ne mogu graditi na manjoj udaljenosti od 100 m od građevinskog područja naselja, ugostiteljsko-turističke i športsko-rekreacijske namjene, te goblja.

Članak 95.

U slučaju da nisu ispunjeni uvjeti o određenim veličinama posjeda, izgradnju biljnih farmi moguće je dozvoliti na temelju Programa o namjeranim ulaganjima i idejnog rješenja kojeg odobrava Povjerenstvo za stručnu ocjenu.

Sklopovi gospodarskih građevina za uzgoj životinja

Članak 96.

Sklopom gospodarskih građevina za uzgoj životinja (u nastavku:životinjska farma) se smatra funkcionalno povezana grupa građevina koja se isključivo izgrađuje izvan građevinskog područja naselja.

Farme moraju imati osiguran pristup s javne prometne površine ili puta s pravom služnosti.

Članak 97.

(1)Građevine koje se mogu graditi u sklopu životinjske farme su:

- osnovne gospodarske građevine za potrebe stočarske djelatnosti, te druge gospodarske građevine
- pomoćne građevine (spremišta strojeva, alata i sl.),
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika,

(2)Uvjetuje se izgradnja prvenstveno osnovnih građevina, tako da se izgradnja stambenih građevina omogućuje tek po ishođenju građevnih dozvola za osnovne gospodarske građevine.

(3)Minimalna površina parcele za gradnju građevina navedenih u stavku (1) ovog Članka iznosi 2000,0 m², a najveći koeficijent izgrađenosti je 0,5.

(4)Površine i raspored građevina iz stavka 1. ovog Članka utvrđuju se u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste stočarske djelatnosti. Smještaj građevina je potrebno tako organizirati kako bi se postiglo njihovo grupiranje u jednom dijelu posjeda.

(5)Za izgradnju pojedinih vrsta građevina iz stavka 1. ovog Članka primjenjuju se odredbe za visinu

izgradnje, najmanju udaljenost od javne prometne površine, susjedne čestice i drugih građevina kao i za izgradnju građevina unutar građevinskih područja naselja.

(6) Izuzetno, visina građevina može biti i veća od propisanih ukoliko to njihova funkcija ili neki tehnološki proces iziskuje (silos i sl.).

Članak 98.

Životinjske farme se mogu graditi na udaljenostima 100m od građevinskih područja.

Izuzetno, udaljenost životinjske farme od stambene građevine na usamljenoj izgrađenoj čestici može biti i manja ukoliko je s tim suglasan vlasnik građevine, pod uvjetom da je farma propisno udaljena od drugih građevinskih područja naselja.

Članak 99.

Za izgradnju životinjskih farmi treba izraditi idejna rješenja, te ishoditi suglasnosti,

nadležnih tijela (vodoprivredna, sanitarna, prometna i sl.).

Idejnim rješenjem bit će naročito određeno:

- veličina čestice,
- položaj čestice u odnosu na građevinska područja i prometnice,
- položaj čestice u odnosu na dominantne smjerove vjetrova,
- položaj čestice u odnosu na vodotoke i kanale,
- tehnološko rješenje i kapaciteti,
- način smještaja pojedinih sadržaja na česticu (naročito: prostorije za rad i eventualni boravak ljudi),
- rješenje i lokacija pojedinih sadržaja s potencijalnim utjecajem na okoliš (krmna centrala, silosi, gnojnica i sl.),
- prometno rješenje s pristupom na javnu prometnu površinu,
- mogućnosti opremanja čestice komunalnom infrastrukturom (naročito: opskrba vodom, način sabiranja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, odlaganje i zbrinjavanje otpada isl.),
- način ograđivanja čestice,
- ozelenjavanje čestice i sadnja zaštitnog zelenila,
- potencijalni utjecaj na okoliš,
- mjere za zaštitu okoliša.

Ostale gospodarske građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje

Članak 100.

Staklenici i plastenici za uzgoj povrća, voća i cvijeća mogu se graditi samo na poljoprivrednim površinama.

Staklenicima se smatraju montažne građevine s ostakljenom nosivom konstrukcijom, a plastenicima

montažni objekti od plastične folije na nosivoj konstrukciji, čija udaljenost od susjednih čestica može iznositi najmanje 1,0 m.

Članak 101.

Ribnjakom se smatraju bazeni i prateće građevine za uzgoj ribe, koje je moguće izgraditi na poljoprivrednom zemljištu.

Minimalna površina ribnjaka za uzgoj mlađi je 1000 m², za uzgoj konzumne ribe je 1500 m², a ista se može koristiti isključivo za uzgoj ribe.

Materijal koji nastaje prilikom iskopa potrebno je, u pravilu, deponirati uz lokaciju ribnjaka, odnosno iskoristiti ga za uređenje okolnog prostora, kako bi se po prestanku njegovog korištenja iskoristio za sanaciju iskopa.

3.2.3.4. Postojeći objekti i izgradnja izvan građevinskog područja naselja

Članak 102.

Postojeće građevne čestice stambenih ili stambeno poslovnih i drugih građevina sa pripadajućim pomoćnim i gospodarskim građevinama, što se nalaze izvan utvrđenih građevinskih područja naselja, a njihov položaj nije suprotan kriterijima odredbi ovoga Plana, smatraju se izdvojenim dijelom građevinskog područja. Kartografski su ova područja naznačena kao: Poljoprivredno i šumsko zemljište na kojima je došlo do uzurpacije. Građevno područje se legalizira, a sprječava se daljnja devastacija. (Karta br.1. Osnovni koncept namjene i korištenja prostora.)

Opseg i mogućnost radova (rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja, adaptacija i sl.) na građevnim česticama iz stavka 1. ovog Članka sukladan je odredbama za provođenje ovoga Prostornog plana koje se odnose na prostor unutar građevinskog područja naselja s time da se površina tih čestica ne može povećati.

Građenje izvan građevinskog područja mora biti uklopljeno u krajobraz tako da se:

- očuva kvaliteta i cjelovitost poljoprivrednoga zemljišta i šuma,
- očuva prirodni prostor, a gospodarska namjena usmjeri na predjele koji su za to planirani
- očuvaju kvalitetni i vrijedni vidici,
- sukladno posebnim propisima riješi odvodnja, pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada.

3.2.3.5. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

Članak 103.

(1) Prostornim planom određeni su prostori za smještaj gospodarskih sadržaja i to:

- u građevinskim područjima naselja,
- unutar površina za izdvojene namjene,
- izvan građevinskog područja.

(2) Gospodarske djelatnosti smještaju se u prostore uz uvjet da racionalno koriste prostor i nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša.

Članak 104.

Pod gospodarskim djelatnostima podrazumijevaju se građevine proizvodne industrijske (proizvodni pogoni) i proizvodne zanatske namjene (malo i srednje poduzetništvo), te građevine komunalno servisne namjene (skladišta i servisi), te ostale slične djelatnosti.

Planiranje novih gospodarskih zona treba temeljiti na realnom programu i analizi isplativosti u odnosu na troškove pripreme, opremanja i uređenja zemljišta.

Članak 105.

U sklopu zona gospodarskih djelatnosti izgradnja građevina treba biti tako koncipirana da:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi 0,6;
- najmanje 20 % od ukupne površine čestice mora biti ozelenjeno,
- minimalna veličina građevne čestice za proizvodnu industrijsku namjenu iznosi 2.500 m², a za proizvodnu zanatsku i poslovnu namjenu iznosi 500 m²,
- najmanja udaljenost građevine od susjednih čestica mora iznositi najmanje 5,0 m,
- visina građevina (V) može iznositi najviše 12,0 m (hale),
- etažna visina građevina može iznositi najviše $E=Su+Pr+1$,

Građevine gospodarskih djelatnosti moraju biti udaljene najmanje 30,0 m od stambenih i javnih građevina, te odijeljene od građevina stambene, javne i društvene djelatnosti, zelenim pojasom najmanje širine 20,0 m ili javnom prometnom površinom, zaštitnim infrastrukturnim koridorom i sl.

Udaljenost od stambenih i javnih građevina može biti i manja, ali ne manja od 20,0 m, ako između gospodarskih i drugih građevina postoji tampon visokog zelenila.

Građevne čestice građevina gospodarske djelatnosti potrebno je ograditi zaštitnom ogradom dovoljne visine kako bi se spriječio nekontrolirani ulaz ljudi i životinja.

3.2.3.6. Ugostiteljsko-turističke djelatnosti

Članak 106.

(1) Pod ugostiteljsko-turističkim djelatnostima u građevinskim područjima naselja podrazumijevaju se

prvenstveno usluge pružanja smještaja u ugostiteljsko-turističkim građevinama čiji se smještaj omogućuje unutar:

- prostornih cjelina ugostiteljsko-turističkih namjena i
- prostornih cjelina mješovite namjene.

(2) Unutar prostornih cjelina ugostiteljsko-turističkih namjena omogućuje se smještaj sljedećih ugostiteljsko-turističkih građevina:

- smještajni objekti iz skupine hoteli (hotel, turističko naselje, turistički apartmani, pansion, guest house, objekti za potrebe vjerskog turizma) i drugi ugost.-turist. objekti, sa pratećim športsko-rekreacijskim građevinama i površinama,
- kamp/autokamp sa pratećim športsko-rekreacijskim građevinama i površinama,
- konačište,
- objekti za potrebe vjerskog turizma.

(3) Unutar prostornih cjelina mješovite namjene na zasebnoj građevnoj čestici omogućuje se smještaj hotela, pansiona, konačišta i sl. kapaciteta do 80 kreveta.

Članak 107.

Utvrđena su sljedeća građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene:

- Međugorje (ispod gospodarske zone Tromeda), T1 T2, postojeće i planirano
- Bijakovići (prema Šurmancima), T1

Za turističko ugostiteljske zone potrebno je izraditi i usvojiti detaljni plan.

Članak 108.

(1) Uvjeti smještaja ugostiteljsko-turističkih građevina i uređenja građevnih čestica unutar građevinskog područja ugostiteljsko-turističke namjene (oznaka T1,T2) koncipirani su tako da:

- se nove smještajne građevine planiraju na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti sa pratećim sadržajima (športsko-rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni, benzinska crpka, i sl.),
- visina smještajne građevine iznosi najviše četiri (4) etaže, odnosno $V=15$ m, a pratećih $E=Su+Pr$,
- najveći dozvoljeni kig građevinskog područja, odnosno građevne čestice iznosi 0,3, a kis 0,8,
- se smještajne građevine planiraju na načelu sukladnosti arhitektonskog izraza s elementima autohtonog urbaniteta i tradicijske arhitekture,
- najmanje 40% površine građevne čestice mora se urediti kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo,
- ograda građevne čestice može biti najveće visine 2,5 m s time da neprovidno podnožje ograde može biti od 0,5 do 0,9 m,

- građevna čestica mora imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,5 m,
- odvodnja otpadnih voda mora se riješiti zatvorenim kanalizacijskim sustavom.

3.2.3.7. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

Članak 109.

(1) Društvene djelatnosti se na području Općine Čitluk od značaja za općinu su:

- Zdravstvo i socijalne djelatnosti
- Predškolske ustanove
- Školske ustanove
- Kultura
- Sport i rekreacija

(2) Ostale društvene djelatnosti se na području Općine Čitluk su:

- Vjerske zajednice
- Političke udruge i dr.

(3) Smještaj građevina društvenih djelatnosti određene su u kartografskom prikazu br. 4. "Komunalna infrastruktura" u mjerilu 1:25.000.

(4) Izgradnja novih građevina vrši se temeljem planova nižeg reda, a rekonstrukcija postojećih neposrednim provođenjem ovog Plana.

Članak 110.

(1) Prema vrsti na području Općine Čitluk građevine u funkciji društvenih djelatnosti se razvrstavaju na:

- građevine predškolskog odgoja;
- osnovne škole;
- srednje škole;
- sportske građevine i kompleksi;
- zdravstvene građevine;
- građevine kulturnih sadržaja;
- građevine za skrb o starijim osobama;
- građevine upravne namjene;
- vjerske građevine.

(2) Građevine predškolskog odgoja:

Na području Općine planirane su ustanove predškolskog odgoja. Dva nova objekta na urbanim područjima Čitluk, Međugorje-Bijakovići i 3 objekta na ruralnim područjima.

(3) Građevina osnovne škole:

U Bijakovićima već postoji jedna matična škola, a Odlukom Općinskog vijeća Čitluk rezervirana je površina za gradnju nove.

(4) Građevine srednje škole

Lokacija škola gimnazije, agronomске i turističke se preporuča u Čitluku.

(5) Građevine sporta i rekreacije:

Planom se predviđaju, pored postojećih, nove otvorene i zatvorene površine za sport i rekreaciju u svim naseljima kao prateći sadržaji uz stanovanje.

Planom predviđene površine za sport i rekreaciju moraju biti sastavni dio površina naselja, a najmanji broj, vrsta i kapacitet su određeni temeljem standarda proizašlih iz dobne strukture stanovništva.

Područja sportsko-rekreacijska namjena u zonama izvan naselja za izdvojene namjene su veća područja za odvijanje - obavljanje sportskih i rekreacijskih aktivnosti u funkciji sporta i rekreacije. Unutar ovih zona je zabranjena izgradnja smještajnih kapaciteta turističke i stambene namjene.

(6) Građevine zdravstvene skrbi:

Čitluk – Dom zdravlja treba predvidjeti stacionar, posebno ako se uzme u obzir da u Međugorje-Bijakovići tijekom cijele godine ima turističkih posjeta, osobito veći broj bolesnih ljudi, kao i mogućost i da se netko od posjetitelja ozljedi.

Međugorje-Bijakovići – osim Doma zdravlja sa stacionarom u Čitluku, treba vidjeti koliko bi bile poželjne ljekarske usluge specifičnog karaktera (privatne ordinacije) za:

- oboljenja starijih, ali i mlađih
- hitni slučajevi zbrinjavanja
- posjetitelji sa ograničenim mogućnostima kretanja

Kod ambulanti razmotriti specifične vidove usluga (opće prakse, zaštita djece, majki roditelja, zubne ambulante i dr.).

Ostala seoska naselja osim Čerina također bi uz razvoj ostalih funkcija centraliteta trebala dobiti i ambulante i ljekarne u onim mjestima koja smo predložili za razvoj osnovnih matičnih škola.

(8) Građevine kulturnih djelatnosti:

Na građevinskom području naselja GP, GP1, postoje ili su planirane građevine sljedećih kulturnih sadržaja:

- knjižnica i čitaonica,
- likovna radionica,
- kulturno-umjetnička društva,
- udruge raznih kulturnih djelatnosti, itd.

Planom se predviđa izgradnja kulturnih, kulturno-umjetničkih, zabavnih i ostalih društvenih sadržaja u svim naseljima na području općine.

(9) Građevine za skrb o starijim osobama

Planira se povećanje prostornih kapaciteta ustanova za brigu o starijim osobama i osiguranje smještaja djece s posebnim potrebama na građevinskom području

naselja Međugorje-Bijakovići i izgradnja ovih ustanova u ostalim građevnim područjima.

(10) Građevine uprave:

Na području Općine funkcije uprave i administracije uglavnom zadovoljavaju potrebe na razini općine.

(11) Vjerske građevine:

Gradnja novih vjerskih građevina unutar građevinskih područja naselja za koja nije propisana obavezna izrada urbanističkih planova uređenja dozvoljena je neposrednom provedbom temeljem uvjeta za gradnju društvenih građevina.

Izvan građevinskih područja naselja dozvoljena je rekonstrukcija postojećih vjerskih građevina unutar postojećih gabarita.

Nove vjerske građevine (kapelice, križevi i sl.) mogu se graditi izvan građevinskih područja naselja neposrednom provedbom Plana.

Planom je predviđen prostor za izgradnja crkve u Služnju, na zahtjev Savjeta plana.

Članak 111.

Za izgradnju građevina društvenih djelatnosti koriste se sljedeći orijentacijski normativi:

- za primarnu zdravstvenu zaštitu 0,10 m² po stanovniku
- za djelatnost društvenih i kulturnih organizacija 0,20 m² po stanovniku
- za javne djelatnosti (pošte, banke i sl.) 0,10 m² po stanovniku
- za odgoj i obrazovanje prema posebnim propisima.

Članak 112.

Površina građevne čestice građevine predškolske ustanove iznosi najmanje 35 m² po djetetu, ako je građevina jednoetažna, odnosno najmanje 25 m² po djetetu, ako je građevina dvoetažna.

Površina građevne čestice školske građevine (školska zgrada, prostor za odmor i rekreaciju, vanjski športski tereni, zelene površine i drugo), određena je normativom od 20 do 40 m² po učeniku.

Koeficijent izgrađenosti građevne čestice na kojoj će se graditi škola ili predškolska ustanova iznosi najviše 0,3, u kojeg se ne računavaju površine vanjskih športskih terena i prostora za odmor i rekreaciju učenika, odnosno djece (terase u nivou terena).

Navedeni normativi određuju minimalne potrebe kvalitetnog opremanja naselja pratećim sadržajima, no ukoliko postoji interes pojedinih investitora za izgradnjom, površina pratećih sadržaja može premašiti navedene normative.

Članak 113.

Površina građevne čestice građevina društvenih djelatnosti utvrđuje se shodno potrebama te građevine i u pravilu obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za redovitu uporabu građevine.

Članak 114.

Koeficijenti izgrađenosti građevnih čestica za izgradnju građevina društvenih djelatnosti određuju se kao i za stambene građevine, osim za građevine škola i predškolskih ustanova.

Utvrđuje se etažna visina građevina od Po+Pr+1 kat, odnosno 12,0 metara do vijenca građevine za športske, kulturne i vjerske građevine.

Iznimku predstavljaju dijelovi građevina (zvonici, dimnjaci kotlovnica) čije visine mogu biti veće od preporučenih u prethodnom stavku ovog Članka.

Članak 115.

Na građevinskoj čestici namijenjenoj za građevine društvenih djelatnosti, odnosno na javnoj prometnoj površini uz tu česticu potrebno je osigurati broj parkirališnih mjesta za osobna vozila i autobuse prema normativima.

3.2.3.8. Eksploatacijske djelatnosti

Članak 116.

(1) Pod iskorištavanjem mineralnih sirovina na području Općine podrazumijevaju se radovi u svrhu iskorištavanja ukrasnog i tehničkog građevnog kamena (lokacija).

(2) Postojeća eksploatacijska polja mogu se unutar utvrđenog građevinskog područja eksploatacijske namjene koristiti (proširivati) u skladu s posebnim propisima, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati i revitalizirati prema dokumentaciji za sanaciju izrađenoj na načelima zaštite okoliša.

(3) Utvrđena su sljedeća građevinska područja eksploatacijske namjene sa sljedećim površinama:

- Vlaka 26,0 ha

(4) Utvrđen je istražni prostor mineralne sirovine na lokalitetu Šibenac.

(5) Uvjeti smještaja građevina i uređenja eksploatacijskog polja po zatvaranju (u dijelovima i u cijelosti) unutar građevinskog područja eksploatacijske namjene (oznaka M1) koncipirani su tako da:

- najmanja udaljenost građevine od ruba građevinskog područja prema javnoj cesti mora iznositi najmanje 5,0 m,
- etažna visina građevina može iznositi E=Po+Pr,

- vrsta pokrova i broj streha budu u skladu s namjenom i funkcijom građevine,
- eksploatacijsko polje na strani prema javnoj prometnoj površini mora biti ograđeno, a ograda može biti najveće visine 2,5 m s time da neprovidno podnožje ograde može biti od 0,5 do 0,9 m,
- eksploatacijsko polje mora imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,5 m,
- se na onom rubu građevinskog područja koji je vizualno eksponiraniji tijekom eksploatacije uredi zelena tampon zona sadnjom visokog zelenila,
- se uklonjeni humus deponira na predviđeno odlagalište kako bi mogao biti iskorišten za biološku sanaciju kamenoloma,
- se sa sanacijom započne po etapama već tijekom same eksploatacije,
- se prostor eksploatacije privede prvobitnoj namjeni, ozelenjavanjem ili pošumljavanjem u skladu sa šumsko-gospodarskim osnovama ili da se prenamjeni za potrebe smještaja građevina životinjskih farmi, odnosno prema rješeljima studije utjecaja na okoliš.

3.2.3.9. Građevine izvan granica građevinskog područja

Članak 117.

Građevine što se, u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju, mogu graditi izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju, gospodarenje šumama i vodama, te korištenje drugih građevina i objekata, a da pri tome ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

Izvan građevinskog područja može se odobriti izgradnja sljedećih građevina:

- infrastrukture (prometna, energetska, vodnogospodarska, telekomunikacijska i druga infrastruktura);
- zdravstvene, sportske i rekreacijske građevine;
- građevine za potrebe obrane;
- stambene i gospodarske građevine poljoprivrednog proizvođača, za potrebe poljoprivredne proizvodnje ili seoskog turizma i životinjske farme;
- istraživanje, iskorištavanje i uređivanje prostora prirodnih dobara (mineralne sirovine, šume, vode, poljoprivredno zemljište);
- komunalne građevine (deponije, groblja, spomen obilježja);
- građevine u funkciji gospodarenja šumama;
- solarne fotonaponske elektrane;
- vjetroelektrane.

Članak 118.

Za gradnju na šumskim i poljoprivrednim površinama, potrebno je primijeniti propise Zakona koji reguliraju navedenu materiju i ishoditi suglasnost tijela nadležnog za poljoprivredu i šumarstvo, te drugih tijela u skladu sa važećim propisima, ovisno o lokaciji planirane gradnje, te vrsti i namjeni građevine.

Članak 119.

(1) Građevine infrastrukture su vodovi i građevine, u funkciji prometa, vodoopskrbe i odvodnje, uređenja vodotoka i zaštite od poplave, energetike i sustava veza, smješteni u infrastrukturne koridore, te komunalne građevine i građevine servisnih usluga u prometnim koridorima, a grade se neposrednom provedbom.

(2) Građevine koje služe primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za prijavljeno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu mogu se graditi temeljem odredbi plana neposrednom provedbom za vlastite gospodarske potrebe: spremišta za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu i sl. i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu s veličinom parcele najmanje 3 ha (kao prizemne građevine ukupne površine do 200 m²).

(3) Građevine u funkciji gospodarenja šumama grade se neposrednom provedbom ovog plana u šumi i na šumskom zemljištu, a to su: lovački domovi, lugarnice, depoi drva, otkupne stanice, farme za uzgoj divljači i grade se prema sljedećim uvjetima:

- maksimalna tlocrtna površina je 70 m²,
- oblikovanje građevine mora biti usklađeno s prirodnim okolišem bez narušavanja
- prirodnih uvjeta,
- građevine u funkciji lova mogu se graditi samo na površinama lovišta (lovištem nisu
- obuhvaćena građevinska područja i pojas 300 m od granice građevinskog područja).

Članak 120.

(1) Kriteriji građenja izvan građevinskog područja odnose se na svaku gradnju ili uređenje prostora, osim infrastrukture.

(2) Kartografskim prikazom br.6. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora u mjerilu 1:25 000 određena su područja s uvjetima gradnje prema namjeni površina.

(3) Kriteriji planiranja gradnje izvan građevinskog područja odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Kriteriji kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevine i zahvata u prostoru određuju se na sljedećim osnovnim principima:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, stočarska, vodna...),
- građevina mora biti samostalna u prostoru,
- građevina mora imati pristupni put, vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju

- (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, i drugo) i propisani broj parkirališnih mjesta
- udaljenost građevine od najbližeg građevnog područja određena je odredbama ove Odluke.

4. UVJETI KORIŠTENJA PROSTORA NA ZAŠTIĆENIM POJASEVIMA I ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA

4.1. UVJETI SMJEŠTAJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 121.

(1) Infrastrukturni koridori, trase i površine prolaze kroz građevinska područja naselja i površina za izdvojene namjene te kroz ostala područja šumskih, poljoprivrednih i vodenih površina, a čine ih:

1. sustav prometa,
2. sustav vodoopskrbe,
3. sustav odvodnje,
4. sustav elektroopskrbe,
5. sustav PTT veza,

(2) Koridori, trase i površine za infrastrukturne sustave prikazane su na kartografskim prikazima br. 1. Korištenje i namjena prostora, 2. Promet, 5. Energetika i telekomunikacije mjerilu 1:25.000, a koriste se i izgrađuju prema posebnim uvjetima.

(3) Površine predviđene za infrastrukturne koridore su uzduž pravaca infrastrukturnih instalacija i ostalih linearnih trasa, a određuju se širinom pojasa u metrima (obostrano od osi trase).

(4) Površine predviđene za infrastrukturne građevine su za smještaj uređaja, građevina instalacija i sl., a razgraničavaju se ovisno o vrsti infrastrukturnog sustava.

Članak 122.

Neposrednom provedbom izvan naselja se mogu graditi i uređivati površine za infrastrukturu:

- površine predviđene za pravce infrastrukturnih instalacija i ostalih linearnih trasa,
- površine predviđene za infrastrukturne građevine, a to su površine smještaj uređaja, građevina instalacija i sl.

4.1.1. Prometna infrastruktura

Članak 123.

(1) Sustave prometa na području Općine Čitluk čine:

- kopneni promet
- planirani zračni promet

(2) Smještaj prometa prikazan je u kartografskim prikazima br. 2.- Promet, u mjerilu 1:25.000.

4.1.1.1. Kopneni promet

Članak 124.

Zaštitni pojas uz javne ceste

(1) Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se u cilju zaštite javne ceste i sigurnosti prometa na njemu od štetnih utjecaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

(2) Zaštitni pojas mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- magistralne ceste 20 m
- regionalne ceste put 10 m

Članak 125.

Pružni pojas i zaštitni pružni pojas

Prema „Zakonu o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju“ („Službeni list RBiH“ br. 33/95), širina koridora unutar kojih se može razvijati trasa izvan građevinskog područja, u pravilu, iznosi za:

- „pružni pojas“ je prostor između kolosijeka, kao i pokraj krajnjih kolosijeka, na udaljenosti od najmanje 8 m, a ako željeznička pruga prolazi kroz naseljeno mjesto na udaljenosti od najmanje 6 m, računajući od osi krajnjeg kolosijeka,
- zaštitni „pružni pojas“ je zemljišni prostor s obe strane pruge, širine 200 m, računajući od ose krajnjeg kolosijeka.

Odredbama „Zakonu o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju“ reguliran je način izgradnje i vrsta građevina koje se mogu graditi u pružnim i zaštitnom pružnom pojasu.

Članak 126.

Osnovnu mrežu cesta u Prostornom planu uređenja Općine Čitluk čine: regionalna cesta, lokane ceste i javne staze.

Članak 127.

(1) Ovim Planom predviđene su površine za građevine prometa:

Regionalne ceste:

Planira se izmještanje dijela R424

Lokalne ceste:

Planom je predviđena rekonstrukcija i proširenje postojećih.

Javne staze:

U ovu skupinu pripadaju sabirne ulice, ostale ulice, pristupni putovi, šumske ceste,

protupožarne prometnice. One se definiraju planovima užih područja.

Članak 128.

(1) Pristupni put može biti:

"Javni pristupni put" je minimalno jednosmjerna kolno-pješačka prometnica minimalne širine 4,5 m.

- "Privatni pristupni put" je kolno-pješačka prometnica minimalne širine 3 m.

(2) Privatni pristupni put je dio građevinske čestice i na njega se ne smiju spajati druge građevinske čestice, bez suglasnosti vlasnika. Sva infrastruktura u privatnom pristupnom putu je dio komunalne opreme građevne čestice, a ne javna komunalna infrastrukturna mreža, osim ako nekim drugim aktom nije drugačije uređeno.

Članak 129.

(1) Ovim Planom određeni su sljedeći minimalni kriteriji građenja novih cestovnih prometnica i njihovo planiranje planovima užih područja:

- minimalna širina voznog traka za motorni promet ovisi o projektiranoj brzini, a utvrđuje se širinom od 2,6 m za vozilo u mirovanju,
- minimalna širina kolnika za jednosmjerni promet 4,5 m, a za dvosmjerni promet je 5,5 m.

(2) Pješački hodnici:

- minimalna širina pješačkog hodnika iznosi 2,0 metara, a minimalna širina pješačkog pasaža kroz zgrade iznosi 3,2 metara.
- širina traka za jednog pješaka iznosi 0,8 metara.

(3) Visine slobodnog profila prometnice iznose minimalno:

- za kolnik 4,80 metara
- za pješački hodnik 2,50 metara
- za pješački hodnik kroz zgrade 3,50 metara.

(4) Zelene površine uz prometnice:

- minimalna širina pojasa za nisko zelenilo iznosi 2,0 metara, a za visoko zelenilo 3,0 metara
- drvoređi ili pojedinačna stabla sade se na udaljenosti većoj od 1,5 metara od ruba kolnika
- zaštitne širine prometnica: udaljenost od ruba kolnika do fiksnih objekata (zgrada, stup javne rasvjete, vertikalna signalizacija i sl.) iznosi min. 0,75 metara; udaljenost od ruba kolnika do objekata za sprečavanje parkiranja vozila na

pješačkom hodniku (stupići, vaze, panoi i sl.) iznosi 0,20 metara

(5) Odnos visina pojedinih dijelova poprečnog profila prometnica:

- površine kolnika i traka za parkiranje su (u pravilu) na istoj visini
- pješački hodnik nadvisuje kolnik ili trak za parkiranje za 0,15 metara
- kod pješačkih prijelaza obavezna je izvedba rampe za invalidska ili dječja kolica.

(6) Parkirališne površine:

- Unutar građevne čestice obiteljske kuće potrebno je osigurati min. jedno parkirna mjesta po stanu
- Unutar građevne čestice višestambene kuće potrebno je osigurati 1,5 parkirna mjesta po stanu
- Unutar građevne čestice poslovne, stambeno-poslovne građevine i ustanove javne namjene potrebno je osigurati minimalan broj parkirnih mjesta ovisno o planiranom broju korisnika prostora i korisnoj površini:
 - o uredski: 1 PM/50 m² korisne površine
 - o banke: 1 PM/ 50 m² korisne površine
 - o crkve: 1 PM/3 sjedala
 - o trgovački sadržaji: 1 PM/30 m² korisne površine
 - o industrijski sadržaji: proizvodne i poslovne zone: 1 PM/60 m² korisne površine
 - o ugostiteljski sadržaji: : 1 PM/60 m² korisne površine
 - o škole: 1 PM/učionici
 - o dom kulture i ostali prostori s velikim brojem posjetitelja: 1 PM/20 m² korisne površine
 - o za svetišta može se predvidjeti rješavanje potrebnog broja parkirališnih mjesta van građevne čestice. Planovima užih područja odredit će se lokacije za ta parkirališna mjesta.

(7) Sve prometne i parkirališne površine trebaju biti izvedene bez arhitektonskih barijera u skladu s "Uredba o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa smanjenim tjelesnim mogućnostima" («Službene novine Federacije BiH», broj 10/04), tako da na njima nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Članak 130.

Rekonstrukciju postojećih prometnih građevina i površina vršiti prema kriterijima iz prethodnog Članka. Izuzetak čine izgrađeni dijelovi naselja gdje položaj postojećih građevina to onemogućuje.

Članak 131.

Do izgradnje prometnih čvorova ili izrade izvedbenih projekata za prometne čvorove odnosno

sjecišta za križanje regionalne ceste sa lokalnom cestom, rezerviraju se prostorni koridori koji odgovaraju romboidima čija se sjecišta dijagonale poklapaju sa sjecištima prometnica, a čije dijagonale imaju dužine - 30 m.

Članak 132.

Planirani pravci magistralnih i regionalnih cesta sa planiranom i utvrđenom kategorizacijom tih cesta kao i njihove oznake označene su u grafičkom prilogu plana.

4.1.2. Telekomunikacije i pošte

Članak 133.

(1) Područjem općine prolaze telekomunikacijski koridori:

- magistralni TK kabele II. razine (županijski)

(2) Koridore je nužno osigurati sukladno odredbama Plana razvoja telekomunikacija.

Članak 134.

(1) Planom se predviđa daljnji razvoj telekomunikacijske mreže. Postojeću samonosivu zračnu mrežu i podzemnu pristupnu mrežu s kablovima položenim direktno u zemlju potrebno je zamijeniti. Planirani zahtjevi na području Općine Čitluk zahtijevaju dijelom dogradnju nove pretplatničke mreže za novo planirane zone namjene.

(2) Koridore nove distributivne (korisničke) kableske kanalizacije odredit će planovi užih područja i idejni projekti. Novo planiranu telekomunikacijsku distributivnu kanalizaciju treba povezati na postojeću.

(3) Planirana je montaža nove digitalne opreme, te u građevinskim područjima gospodarskih i turističkih zona. Planirana oprema biti će optičkim sistemom prijenosa, a za u tu svrhu položenim svjetlovodnim kabelom, povezana na višu prometnu ravninu.

Članak 135.

(1) Temeljem "Zakona o komunikacijama" prigodom gradnje poslovne građevine ili stambene građevine, namijenjene daljnjoj prodaji, investitor te građevine mora izgraditi kablesku kanalizaciju za pretplatničke telekomunikacijske vodove, za kablesku distribuciju i zajednički antenski sustav, koji su potrebni samo za tu građevinu, prema pripadajućoj tehničkoj i izvedbenoj dokumentaciji, te potpunu telekomunikacijsku instalaciju primjerenu namjeni građevine, uključujući i vodove za kablesku distribuciju i zajednički antenski sustav, u skladu s glavnim projektom.

(2) U građevine investitor mora ugraditi potpunu telekomunikacijsku instalaciju primjerenu namjeni objekta. Sva kabliranja unutar objekta (kućna instalacija) moraju biti izvedena prema pravilima struke.

(3) Koncentracija instalacije treba biti izvedena u instalacijski telekomunikacijski ormarić. Ormarić treba postaviti na pristupačno mjesto u ili na građevini.

Ormarić kao i ostala priključna mjesta, trebaju stalno biti dostupni djelatnicima održavanja sustava.

Članak 136.

Na područjima za koje je ovim Planom propisana obveza izrade plana užeg područja, izgradnja novih građevina u sustavu telekomunikacija i poštanskog prometa definirat će se planovima užih područja. Na ostalim područjima izgradnja je moguća neposrednom provedbom ovog Plana.

Članak 137.

(1) U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenja novih usluga i tehnologija (UMTS i sustavi sljedećih generacija). U skladu s navedenim planovima, uz postojeće i trenutno planirane lokacije osnovnih postaja, moguća je izgradnja i postavljanje i dodatnih osnovnih postaja smještanjem antena na antenske stupove i na krovne prihvate na postojećim objektima uz suglasnost korisnika objekta. Nove bazne stanice se mogu postavljati uz suglasnost Općinskog Vijeća .

U navedenim zonama nije dozvoljeno postavljanje antenskih stupova:

- područja prirodnih rezervata;
- područja zaštićenog krajolika neovisno o razini značaja;
- objektima zaštićenim kao graditeljska baština;
- u užim urbanim područjima.

(2) Planom se propisuje obaveza izrade procjene utjecaja na okoliš za nove bazne stanice telekomunikacija u pokretnoj mreži.

Članak 138.

(1) Moguće je izmještanje postojećih radio i TV odašiljača na drugu lokaciju, ili izgradnja novih u svrhu poboljšanja pokrivenosti Općine radio i TV signalom.

(2) Uređaji i građevine za potrebe radio i TV sustava veza trebaju biti u skladu s važećim propisima o dopuštenoj snazi radio i TV signala.

(3) Izgradnja novih građevina vršiti će se u skladu sa propisanim uvjetima građenja za takve vrste građevina, pri čemu je potrebno osigurati prostor s nesmetanim kolnim pristupom, te voditi računa o uklapanju u okolinu (naselja ili prirodnog prostora).

4.1.3. Vodnogospodarski sustav

Članak 139.

(1) Na područjima za koje je ovim Planom propisana obaveza izrade plana užeg područja izgradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje, uređenja vodotoka i drugih voda, građevina za zaštitu od štetnog djelovanja

voda, građevina za obranu od poplava, te zaštitu od erozija i bujica definirat će se planovima užih područja. Na ostalim područjima izgradnja je moguća neposrednom provedbom ovog Plana.

(2) Svi zahvati na području plana, ukoliko se nalaze unutar određene zone sanitarne zaštite, mogu se obavljati ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama važeće Odluke o zonama sanitarne zaštite.

(3) Zahvati za koje se sukladno Zakonu o prostornom uređenju HNŽ ne izdaje građevna dozvola mogu se provoditi isključivo ako nisu u suprotnosti s odredbama važeće Odluke o zonama sanitarne zaštite.

(4) Prije izrade tehničke dokumentacije za gradnju pojedinih građevina na području obuhvata Plana, ovisno o namjeni građevine, investitor je dužan ishoditi vodopravne uvjete, shodno "Zakonu o vodama" (Službene novine FBiH 70/06).

4.1.3.1. Sustav vodoopskrbe

Članak 140.

(1) Sustav vodoopskrbe i odvodnje određen je u kartografskom prikazu br.4. Komunalna infrastruktura, u mjerilu 1:25.000.

(2) Vodoopskrba Općine Čitluk temeljem odredbi plana odvija se iz vodozahvata u Biletić polju, u aluviju rijeke Neretve. Objekti vodoopskrbnog sustava općine evidentirani su na kartografskom prikazu 4. "Komunalna infrastruktura" u mjerilu 1:25.000.

(3) Planom se predviđaju sljedeće aktivnosti na vodoopskrbnom sustavu:

- Obnova crpne stanice Biletić Polje i zamjena mehaničke opreme (uključujući pumpe);
- Izgradnja novog tlačnog cjevovoda Ø500 mm od CS Biletić Polje do vodospreme Jelina Glavica, ukupne duljine L=3000 m;
- Rekonstrukcija i proširenje vodospreme Jelina Glavica ($V=2000+2000=4000$ m³);
- Rekonstrukcija vodospreme Gradina ($V=500$ m³, kota dna 276 m n.m.);
- Zamjena starih transportnih cjevovoda u sustavu (azbestno-cementne cijevi Ø300 mm u duljini L=3000 m i Ø350 mm u duljini od L=6000 m, te čelične cijevi Ø300 mm u duljini od L= 2500 m);
- Zamjena starih cijevi u distributivnoj mreži (azbestno-cementne cijevi Ø250 mm u duljini L=800 m i Ø300 mm u duljini od L=800 m);
- Izrada studijske dokumentacije o otkrivanju gubitaka vode u mreži;
- Proširenje sustava radi dopune potreba za vodom iz rijeke Studenčice sa $Q=100$ l/s.

(4) Planom se također podržavaju aktivnosti na donošenju Odluke o zaštiti izvorišta Biletić Polje.

4.1.3.2. Sustav odvodnje

Članak 141.

(1) Sustav odvodnje otpadnih voda na području Općine Čitluk može se svesti na cca 3 km dugu trasu kolektora mješovitog tipa u urbaniziranom dijelu općinskog središta (u gradu Čitluk, selu Čitluk, Krehin Gradcu i Potpolju). U razdoblju od 2004. do 2008. godine izgrađen je novi kanalizacijski kolektor od Čitluka do lokacije uređaja u Potpolju.

(2) Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda izgrađen je za 7000 stanovnika, a planira se dogradnja uređaja za dodanih 7000 stanovnika.

(3) Na ostalom dijelu općine kanalizacijski sustav nije izgrađen, kao ni na području Međugorja i Bijakovića, premda postoje parcijalna projektna rješenja. Obzirom na veliki broj turista na ovom području, Planom se podržava što skorija izgradnja kompletnog sustava odvodnje šireg područja Međugorja i Bijakovića, kao i odvod otpadnih voda do uređaja za pročišćavanje.

(4) Izgradnjom glavnog kolektora omogućiti će se priključivanje svih objekata lociranih uz njegovu trasu.

(5) Planovima užih područja potrebno je planirati izgradnju uličnih gravitacijskih kanalizacijskih kolektora - razdjelnog sustava, koji se spajaju na glavni obalni kolektor.

(6) Odvođenje oborinskih voda s parkirnih i manipulativnih površina raspršeno u okolni teren bez prethodnog pročišćavanja na separatoru ulja moguće je s parkirnih i manipulativnih, a iznad navedenih vrijednosti prije upuštanja u recipijent potrebno je pročišćavanje na separatoru ulja kako bi se odvojile krute tvari i mineralna ulja.

(7) Na svim površinama ugostiteljsko-turističke namjene odvodnja otpadnih voda mora se riješiti razdjelnim zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem.

(8) U planskom periodu Planom se preporučuju sljedeće aktivnosti:

- Izrada tehničke dokumentacije za razdvajanje postojećeg kanalizacijskog sustava i odvodnju oborinskih voda grada Čitluka;
- Proširenje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Čitluk (do 14 000 ES), sa ugradnjom jedinice za UV dezinfekciju na uređaju;
- Izgradnja crpne stanice Međugorje;
- Izgradnja glavnog tlačnog cjevovoda od CS Međugorje do UPOV Čitluk (Ø315-450 mm duljine L=3250 m);
- Izrada glavnih projekata sekundarne i tercijarne kanalizacijske mreže naselja Međugorje i Bijakovići, a potom i izgradnja ovih mreža.

(9) Do realizacije cjelokupnog sustava odvodnje na području općine odvodnja otpadnih voda za građevine

rješavati će se temeljem sanitarno-tehničkih uvjeta za izgradnju nepropusnih septičkih taložnica i bio diskova. U neizgrađenim dijelovima gradskog građevinskog područja ne može se graditi ukoliko prije nije riješen sistem odvodnje otpadnih voda, a unutar izgrađenog dijela građevinskog područja iznimno se dozvoljava priključak na septičku jamu za manju građevinu (obiteljska kuća i sl.), dok je za veći kapacitet obvezna izgradnja zasebnog uređaja uz ugradnju bio diskova.

4.1.3.3. Sustav uređenja vodotoka i zaštite od poplava

Članak 142.

(1) Sustav uređenja vodotoka i zaštite od poplava na vodotocima općine Čitluk obuhvaća vodotokove i bujice sliva rijeke Neretve. Koridor sustava linijski obuhvaća sve registrirane vodotoke i bujice koji su u cijelosti na području Općine.

(2) Širina korita vodotoka, odnosno bujica obuhvaća prirodno ili izgrađeno korito vodotoka s obostranim pojasom širine 20,0 m za neuređeno korito, odnosno 6,00 m za uređeno korito, mjereno od gornjeg ruba korita, vanjske nožice nasipa ili vanjskog ruba građevine uređenja toka.

(3) Unutar navedenog koridora planira se dogradnja sustava uređenja vodotoka i zaštite od poplava, njegova mjestimična rekonstrukcija, sanacija, popravci, redovno održavanje korita, te postavljanje vodomjernih uređaja.

(4) Korištenje koridora i svi zahvati kojima nije svrha osiguranje protočnosti korita mogu se vršiti samo sukladno "Zakonom o vodama" (Službene novine FBiH 70/06).

(5) Radi preciznijeg utvrđivanja koridora uređenja vodotoka i izgradnje sustava zaštite od poplava planira se za sve vodotoke i bujice utvrđivanje inundacijskog pojasa, odnosno javnog vodnog dobra i vodnog dobra.

(6) Za utvrđivanje plavljenih površina uz vodotoke (nedostatan kapacitet korita) planiraju se motrenja, mjerenja velikih voda i proračuni sa svrhom preciznijeg utvrđivanja poplavnih područja.

(7) Posebne mjere radi održavanja vodnog režima provode se u skladu Zakona o vodama (Službene novine FBiH 70/06).

Članak 143.

(1) Vodne površine i vodno dobro treba uređivati na način da se osigura propisani vodni režim, kvaliteta i zaštita voda.

(2) Korita vodotoka treba uređivati na način koji je izgledom blizak prirodnom obliku.

Članak 144.

(1) Inundacijski pojas na vodotocima i drugim ležištima voda štiti se u svrhu tehničkog i gospodarskog

održavanja vodotoka i drugih voda, djelotvornog provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda.

(2) Sve zemljišne čestice u inundacijskom pojasu, od vanjske granice pojasa do korita vodotoka, imaju svojstvo vodnog dobra. Vodno dobro je od interesa za FBiH, koje ima njezinu osobitu zaštitu i koristi se na način i pod uvjetima propisanim "Zakonom o vodama" (Službene novine FBiH 70/06).

(3) U inundacijskom pojasu zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda.

(4) Ukoliko nije drugačije određeno, izgradnja i uređivanje zemljišta uz vodotoke u pojasu širine 20,0 m treba se izvoditi u skladu s režimom propisanim "Zakonom o vodama" Službene novine FBiH 70/06) (5) Na plavnim područjima ne može se graditi niti izvoditi bilo kakvi radovi koji sprečavaju protok vode.

4.1.4. Energetski sustav

Članak 145.

Postojeći 110 kV dalekovod zadržava se u funkciji koju ima danas. Izgradnja objekata ispod ili u blizini dalekovoda ograničena je posebnim propisima.

Članak 146.

Na područjima za koje je ovim Planom propisana obveza izrade plana užeg područja, izgradnja novih trafostanica 20/0.4 kV, kablova visokonaponske i niskonaponske mreže, te javne rasvjete definirat će se planovima užih područja. Na ostalim područjima izgradnja je moguća neposrednom provedbom ovog Plana.

Članak 147.

(1) Planom su predviđeni pravci dalekovoda kao i zaštitni pojasevi i koridori postojećih i planiranih dalekovoda.

(2) Postojeći nadzemni 20 kV vodovi, po potrebi, rekonstruirat će se.

(3) Budući 20 kV vodovi, unutar građevinskih područja, izvoditi će se obavezno podzemnim kabelskim vodovima, a postupno će se podzemnim kabelima zamijeniti i nadzemni vodovi, koji danas prolaze kroz naselja - građevinska područja.

(4) 20 kV vodovi će se, gdje god je to moguće, izvoditi u sklopu izgradnje ostale komunalne infrastrukture (ceste, voda...).

(5) Zbog povećanja sigurnosti u napajanju buduću 20 kV mrežu treba razvijati na način da se većini trafostanica omogući mogućnost dvostranog napajanja.

(6) Niskonaponska mreža će se kao i do sada razvijati kao nadzemna, sa samonosivim kabelskim snopom razvijenim na betonskim stupovima, ili podzemnim kabelima.

(7) Javna rasvjeta će se dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže ili kao samostalna izvedena sa zasebnim stupovima.

Članak 148.

Uz postojeći izvedeni dalekovod građevine se mogu graditi prema važećim tehničkim propisima.

Članak 149.

Trafostanice se mogu graditi na minimalnoj udaljenosti 1m od ruba susjednih građevnih čestica i 2m od ruba prometnice.

4.1.5. Korištenje sunčeve energije

Članak 150.

Planom se preporučuje korištenje solarne energije. Smještaj kolektora treba biti takav da ne narušavaju ambijentalne vrijednosti naselja i okoliša.

U naseljenim mjestima, na krovovima dozvoljava se postavljanje solarnih kolektora.

Članak 151.

S obzirom na prostorni smještaj općine, reljefne i topografske karakteristike, način korištenja sunčeve energije je:

- e) Korištenje sunčanih sustava na građevinama
- f) Proizvodnja električne energije u samostojećim fotonaponskim elektranama na lokacijama uz suglasnost Općinskog vijeća.

Članak 152.

Smjernice za ugradnju sunčanih sustava na građevinama:

Koristiti povoljnu orijentaciju kosih krovova prema jugu i izbjeći situacije u kojima nagib krovne plohe nije povoljan za prihvatanje sunčeve energije, kao i slučajeve gdje je značajno zasjenjenje od okolnih građevina.

Preporučuje se izvedba nastrešnica, natkrivenih parkirališta i pomoćnih objekata sa sunčanim sustavom i tako izbjeći trošak završne obloge odnosno ostvariti zaštitu od osunčanja i kiše uz korištenje potencijala za proizvodnju energije.

Smjernice za smještaj samostojeći sunčanih elektrana su sljedeće:

Odabir lokacije za izgradnju i način izvedbe sunčanih elektrana mora se temeljiti na znanstvenim i stručnim analizama mjerodavnih ustanova ili institucija posebice sa stajališta lokalnog energetskeg potencijala sunčevog zračenja, ekonomske učinkovitosti i iskoristivosti te sa stajališta mogućih utjecaja na prirodu.

Odabir lokacije koje neće spriječavati širenje naselja i neće narušiti karakteristične konture naselja

(pogotovo u slučaju prostora gdje su naselja dio karakterističnog ruralnog krajobraza);

Nije prihvatljivo planiranje i izgradnja sunčanih elektrana u zaštićenim područjima i lokalitetima od osobite vrijednosti i izbjegavati krajobrazno vrijedna područja, na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase.

Udaljenost elektrana od granica građevnog područja naselja i izdvojenih ugostiteljsko turističkih zona treba iznositi najmanje 300m i od regionalnih i lokalnih cesta 20m i izvan zaštitnog pojasa željezničke pruge širine 40m.

U cilju što boljeg uklapanja elektrana u okolni prostor potrebno je oblik granica elektrane, u što većoj mjeri prilagoditi ostalim elementima u prostoru ("oponašati postojeće prostorne elemente"). Prilagoditi u najvećoj mogućoj mjeri boje elektrane bojama okolnog prostora, kako bi se kontrast boja smanjio na najmanju moguću mjeru (budući da je površina modula tamnih boja, prilagodba boja primarno se odnosi na nosače modula, ogradu i ostale prateće elemente elektrane. Uspostavom „zaštitnih „pojasa oko elektrane umanjiti isticanje elektrane kao dominantnog elementa u prostoru (npr. zelene ograde ili prijelazni pojas između dva znatno različita prostorna elementa).

Nakon isteka roka amortizacije postrojenja se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni.

4.2. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH, PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO POVIJESNIH CJELINA

4.2.1. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti

Članak 153.

Ovim Planom određena su zaštićena područja i lokaliteti od osobite vrijednosti. Zaštićena područja i lokaliteti od osobite vrijednosti određeni su u kartografskim prikazima br. 6. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora, u mjerilu 1:25.000.

Članak 154.

Područja posebnih uvjeta korištenja prirodne baštine prikazana su na kartografskom prikazu 6. 'Uvjeti korištenja i zaštite prostora' u mjerilu 1:25.000.

(1) Zatečena kvaliteta prostora i prirodne vrijednosti, ali i već prisutna ugroženost kvalitete okoliša uvjetuju žurnu sanaciju i zaštitu najatraktivnijih područja:

1. Potok Lukoč u Čerinu
2. vinograd Blizanci
3. vidikovac na Brotnjo i Dubrave – spuštanje na Žitomisljić
4. Trtla, Sretnice
5. Kukovac i Križevac u Međugorju
6. Aleja graba i hrasta u Međugorju

7. Akvatorij rijeke Neretve

(2) Sva navedena prirodna dobra je potrebno valorizirati kroz stručne podloge, kategorizirati unutar zakonskih okvira, te na kraju verificirati. Izradom stručnih studija definirati će se zone i uvjeti korištenja za svaku utvrđenu prirodnu rijetkost. Do tada je potrebno ove prostore štiti, što je ovim Prostornim planom i predviđeno.

(3) Sve postojeće i planirane turističke i ostale aktivnosti na području zaštićenog područja moraju biti u skladu sa mjerama zaštite, te u cilju očuvanja cjelokupnog područja i njegovog značaja.

(4) Prostornim planom propisuje se zaštita prirode kroz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitu prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićene svojte te zaštićeni minerali i fosili.

Članak 155.

Radi zaštite prirodnih vrijednosti Planom se određuju i zaštićuju kao prirodne sredine od lokalnog značaja sljedeća područja i lokaliteti:

- postojeće poljoprivredne površine
- šumske površine
- biološki istražiti i vrednovati pojedina uža područja, koja se odlikuju određenim posebnostima.

Članak 156.

(1) Temeljem zakona o zaštiti voda, planovima užitih područja treba osigurati trase i koridore sustava odvodnje.

(2) Zone izvorišta treba zaštititi sukladno pozitivnim propisima.

(3) Prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprječavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica) treba prethodno snimiti postojeće stanje, te planirati zahvat na način da se zadrži prirodno stanje vodotoka, treba izbjegavati betoniranje korita vodotoka a ukoliko je takav zahvat neophodan koriti obložiti grubo obrađenim kamenom.

Članak 157.

Za građenje novih i za rekonstrukciju postojećih građevina, te za izvođenje regionalnih i detaljnih geoloških istraživanja i drugih radova koji se ne smatraju građenjem, a koji mogu trajno, povremeno ili privremeno utjecati na promjene vodnog režima potrebno je ishoditi vodopravne uvjete.

Članak 158.

Granice dopustivosti ugrožavanja čovjekove okoline koje su definirane kao maksimalne dozvoljene koncentracije štetnih tvari u zraku i otpadnoj vodi koja se upušta u teren ili u vodu i buka, utvrđuje se zakonskim i podzakonskim aktima.

Članak 159.

Zavisno o karakteru otpadnih voda, potrebno je ugrađivati odgovarajuću opremu kojom bi pojedini zagađivači pročistili otpadne vode prije ispuštanja u zajednički sustav. Obaveza pročišćavanja prije upuštanja u kanalizaciju odnosi se naročito na otpadne vode što potiču iz restorana i kuhinja (masnoći ulje), te toksične i agresivne vode koje zahtijevaju adekvatne uređaje za pročišćavanje.

4.2.2. Mjere očuvanja kulturno-povijesnog naslijeđa

Članak 160.

Na prostoru općine Čitluk Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika proglasila je 1 spomenik nacionalnim, 4 su spomenika na Privremenoj listi i 2 na listi peticija:

Nacionalni spomenici

N1 Groblje Mainovac i područje Bedra kao pretpostavljeno arheološko nalazište, povijesno područje.

Privremena lista nacionalnih spomenika

- P1 Brdo Križevac – Međugorje
- P2 Crkva sv. Blaža – Gradnići
- P3 Crkva sv. Jakova – Međugorje
- P4 Crkva Sv. Stjepana – Čerin.

Lista peticija za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima

L1 Groblje „Gomila“ u Donjem Velikom Ograđeniku

L2 Stambeni objekt „Stari tavan“ u Donjem Velikom Ograđeniku.

Članak 161.

Na spomenike iz prethodnog Članka primjenjuju se mjere zaštite utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (Sl. novine FBiH, br. 2/02, 27/02, 6/04).

Članak 162.

Zavod za zaštitu spomenika kulturno-povijesne baštine HNŽ registrirao je niz dobara koju su razvrstani po povijesnim periodima i klasificirani, a njihovi uvjeti zaštite propisani su Zakonom o zaštiti kulturno-povijesne baštine HNŽ-a (Narodne novine HNŽ-a br. 02/06). Dobra na listi Zavoda su:

oznaka	NAZIV NALAZIŠTA	VREMENSKO RAZDOBLJE	KARAKTERISTIKE NALAZIŠTA
A1	Bileta gradina, Biletići	Prapovijest	Arheološko područje – gradina i rimska tvrđava
A2	Biletići (Časak, Mačkov klanac, Kosmaj)	Prapovijest	Arheološko područje – skupina gomila
A3	Crkvina (Džamija), Čitluk	Prapovijest	Arheološko područje – gomila., pet stećaka, ostaci crkve
A4	Čabrinovac, Gradnići	Prapovijest	Arheološko područje - 10 kamenih gomila
A5	Časak, Gradnići	Prapovijest	Arheološko područje - na sjevernoj padini više gomila
A6	Čukavica, Vionica	Prapovijest	Arheološko područje - osamljena gomila
A7	Ćurak, Vionica	Prapovijest	Arheološko područje - ostaci gradine
A8	Drvar, Tepčići	Prapovijest	Arheološko područje - gomila
A9	Džidina ograda, Donji V. Ograđenik	Prapovijest	Arheološko područje - gomila
A10	Paoča	Prapovijest	Arheološko područje - gomila
A11	Služanj	Prapovijest	Arheološko područje - gomila
A12	Blizanci	Prapovijest	Arheološko područje - veliki broj kamenih gomila
A13	Donja Blatnica	Prapovijest	Arheološko područje - veliki broj kamenih gomila
A14	Hamzići	Prapovijest	Arheološko područje - veliki broj kamenih gomila
A15	Krućevići	Prapovijest	Arheološko područje - veliki broj kamenih gomila
A16	Služanj	Prapovijest	Arheološko područje - veliki broj kamenih gomila
A17	Grabarje, Gornji M. Ograđenik	Prapovijest	Arheološko područje - veliki broj kamenih gomila
A18	Grabovina, Hamzići	Prapovijest	Arheološko područje - veliki broj kamenih gomila
A19	Blizanci	Prapovijest	Arheološko područje - gradina s trostrukim zidinama
A20	Čalići	Prapovijest	Arheološko područje - gradina i rimska tvrđava
A21	Gradnići	Prapovijest	Arheološko područje - gradina i dvije gomile na brijegu
A22	Krehin Gradac	Prapovijest	Arheološko područje - potkovičasta gradina s nasipom
A23	Donji M. Ograđenik	Prapovijest	Arheološko područje - gradina s dvostrukim obrambenim prstenom, s ostacima rimske zgrade i grobištem od 5 stećaka
A24	Služanj	Prapovijest	Arheološko područje - kružna gradina s gomilom
A25	Tepčići	Prapovijest	Arheološko područje - velika gomila na vrhu brijega
A26	Gornji V. Ograđenik	Prapovijest	Arheološko područje - velika gomila na vrhu brijega
A27	Griva, Krehin Gradac	Prapovijest	Arheološko područje - skupina kamenih gomila
A28	Grmine, Donja Blatnica	Prapovijest	Arheološko područje - skupina gomila
A29	Jelena Gomila, Blizanci	Prapovijest	Arheološko područje - potkovičasta gradina i okolo gomile
A30	Karlovac, Čitluk	Prapovijest	Arheološko područje - gradina, naselje i kasnoantički refugij
A31	Kosmaj, Biletići	Prapovijest	Arheološko područje - gradina i kasnoantička tvrđava
A32	Križevac, Međugorje	Prapovijest	Arheološko područje - ostaci obrambenih zidova jedne gradine, žrvnjevi, keramika
A33	Krstina, Hamzići	Prapovijest	Arheološko područje - gradina, rimsko naselje i tvrđava
A34	Krućevičko polje, Krućevići	Prapovijest	Arheološko područje - gomile
A35	Krvava gomila, Hamzići	Prapovijest	Arheološko područje - dvije kamene gomile
A36	Modra gomila, Paoča	Prapovijest	Arheološko područje - na brijegu velika gomila
A37	Orlac, Služanj	Prapovijest	Arheološko područje - pretpovijesna gomila i grobište sa stećcima
A38	Pečena gomila, Paoča	Prapovijest	Arheološko područje - velika gomila
A39	Pirnjače, Hamzići	Prapovijest	Arheološko područje - gomile

A40	Plitki dolac, Biletići	Prapovijest	Arheološko područje - velika skupina gomila
A41	Podadvor, Čitluk	Prapovijest	Arheološko područje - gomila i grobište stećaka
A42	Stećci, Blizanci	Prapovijest	Arheološko područje - gomila i grobište stećaka
A43	Stećci, Čitluk	Prapovijest	Arheološko područje - gomila i grobište stećaka
A44	Stećci, Gradnići	Prapovijest	Arheološko područje - gomila i tri stećka
A45	Stojića groblje, Dragićina	Prapovijest	Arheološko područje - gomila i grobište s 18 stećaka
A46	Umac, Međugorje	Prapovijest	Arheološko područje - gradina s dvama obrambenim prstenima
A47	Zidarnica, Biletići	Prapovijest	Arheološko područje - gradina s gomilama
A48	Zubčeva gradina, Paoča	Prapovijest	Arheološko područje - gradina, gomile i pretpovijesno naselje

Antika

oznaka	NAZIV NALAZIŠTA (lokalitet)	VREMENSKO RAZDOBLJE	KARAKTERISTIKE NALAZIŠTA
B1	Bilobrig, Vionica	Antika	Arheološko područje - ostaci rimske arhitekture i srednjovjekovno grobište
B2	Crkvina, Čerin	Antika	Arheološko područje - rimski spomenici, bazilika i sarkofag
B3	Crkvina, Donja Blatnica	Antika	Arheološko područje - rimsko naselje i srednjovjekovna crkva
B4	Crkvina, Tepčići	Antika	Arheološko područje - rimsko naselje, srednjovjekovna crkva i grobište s 39 stećaka
B5	Glavice, Hamzići	Antika	Arheološko područje - rimska nekropola 3-4. st
B6	Grab, Dragićina	Antika	Arheološko područje - rimski spomenici i grobište s 10 stećaka
B7	Grudine, Krehin Gradac	Antika	Arheološko područje - rimsko naselje (Krehin Dvor)
B8	Lakišića kula	Antika	Arheološko područje - ostaci rimskoga naselja
B9	Pod, Dobro Selo	Antika	Arheološko područje - ostaci rimskoga naselja

Srednji vijek

oznak a	NAZIV NALAZIŠTA (lokalitet)	VREMENSKO RAZDOBLJE	KARAKTERISTIKE NALAZIŠTA
C1	Čalići	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište sa 4 stećka
C2	Čerin 1	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 3 stećka
C3	Čerin 2	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 12 stećaka
C4	Dobro Selo	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 20 stećaka
C5	Dračevica, Krehin Gradac	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište a 14 stećaka
C6	Dragićina	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište sa 6 stećaka
C7	Glavica, Gornji M. Ograđenik	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 24 stećka
C8	Grmci, Služanj	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 8 stećaka
C9	Hamzići	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 5 stećaka
C10	Jakerovac, Vionica	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 25 stećaka
C11	Jasenjački brig, Gornji V. Ograđenik	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 10 stećaka
C12	Krešića groblje, Paoča	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 20 stećaka
C13	Krućevići	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište sa 7 stećaka
C14	Krvavci, Čitluk	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište sa 6 stećaka
C15	Luke, Čitluk	Srednji vijek	Povijesno područje - grobište s 2 stećka

O2 Kula Eface – Blizanci, stambena povijesna građevina

Članak 163.

Izradom ovog Prostornog plana ustanovljen je niz dobara koji su od značaja za Općinu. Dobra od općinskog značaja su:

O1 Bostandžića kula - Bijakovići, stambena povijesna građevina

O3 Dizdareva kula – Metiljevina, Čitluk, stambena povijesna građevina

O4 Kotlina kula – Čitluk, stambena povijesna građevina

O5 Kajtazova kula – Čitluk, stambena povijesna građevina

O6 Kula obitelji Rikalo – Čitluk, stambena povijesna građevina

O7 Kula i čatrnja obitelji Hadžiomana – Dragičina, stambena povijesna građevina

O8 Kula u Krehin Gradcu, stambena povijesna građevina

O9 Ramića kula – Krućevići, stambena povijesna građevina

O10 Hajdukova kula – Krućevići, stambena povijesna građevina

O11 Oručevića kula – Paoča, stambena povijesna građevina

O12 Čerkića kula – Služanj, stambena povijesna građevina

O13 Lakišića kula – Veliki Ograđenik, stambena povijesna građevina

O14 Kazazova kula – Mali Ograđenik, stambena povijesna građevina

O15 Zvonik pored crkve u Blatnici

O16 Bunar Higijenskog zavoda u Gornjem Velikom Ograđeniku

O17 Suhozidi na prostoru općine

O18 Sitničija lokva – Dobro selo

Članak 164.

Za prethodno nabrojana dobra i lokalitete utvrđuje se zona zaštite od 10m od gabarita građevine, odnosno ako se radi o području, 10m od zadnje točke koja čini područja, a ovo vrijedi do donošenja konačnog rješenja o zaštiti.

Obveza nadležnog organa je osigurati zaštitu i očuvanje kulturno - povijesnog naslijeđa i prilikom izrade i donošenja detaljnih planskih dokumenta osigurati odgovarajuću suradnju s nadležnim institucijama za zaštitu i očuvanje kulturno povijesnog naslijeđa.

Postupanje s otpadom

Članak 165.

(1) Zbrinjavanje otpada s područja općine biti će riješeno kroz uspostavu novog sustava za gospodarenje otpadom na nivou Hercegovačko neretvanske županije izvan granica obuhvata Plana. U tijeku je izrada Plana upravljanja otpadom HNŽ 2011.-2021.godine, ovim planom biti će regulirano postupanje s otpadom sa područja općine Čitluk.

(2) Prema planu komunalni otpad s područja općine će se odvoziti direktno na regionalnu deponiju

(3) Komunalni otpad iz domaćinstava na području općine prikupljati će se sustavom odvojenog prikupljanja otpada, a odvozi ga ovlaštena pravna osoba na odlagalište.

(4) Do realizacije Plana upravljanja otpadom HNŽ, koristiti će se općinska deponija Stražnica.

(5) Buduća deponija će biti određena posebnom općinskom odlukom

Članak 166.

(1) Na javnim pješačkim i zelenim površinama potrebno je osigurati posude za odlaganje otpada i njihovo pravovremeno pražnjenje.

(2) Za odvoz otpada potrebno je osigurati mogućnost pristupa vozila do posuda za prikupljanje otpada na najdalje 15m, a otpad deponirati u zatvorene posude udaljene od građevina najdalje 20m.

Članak 167.

(1) Posebna kategorija otpada (ambalaža i ambalažni otpad, otpadni električki i elektronički uređaji i oprema, vozila kojima je istekao vijek trajanja, otpadne baterije i akumulatori koji sadrže određene opasne tvari, otpadne gume, infektivni otpad iz zdravstvenih ustanova, otpad iz eksploatacije mineralnih sirovina i otpadna ulja) bit će evidentirana prema vrsti i mjestu nastanka.

Članak 168.

Potrebno je provoditi sustavno zbrinjavanje mulja koji nastaje primarnim pročišćavanjem komunalnih otpadnih voda iz uređaja za njihovo pročišćavanje, a u sklopu sustava gospodarenja otpadom na razini Županije.

Članak 169.

(1) Planom upravljanja otpadom onečišćenog tla na području županije evidentiran je otpadom onečišćeni okoliš i neuređeno odlagalište "Stražnica" (Garišta) , a njegova sanacija je predviđena do 2013. godine.

(2) Planom se zabranjuje odlaganje otpada na najosjetljivija područja: šume i vodotoke.

Članak 170.

Svi proizvođači otpada dužni su pridržavati se principa ekološkog i ekonomskog postupanja s otpadom, reguliranih zakonima i propisima, a oni se svode na:

- izbjegavanje ili smanjenje količina otpada na mjestu nastajanja,
- razvrstavanje otpada po vrstama na mjestu nastanka,
- iskorištavanje vrijednih svojstava otpada,
- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom,
- saniranje otpadom onečišćenih površina.

Članak 171.

Svi proizvođači otpada i svi sudionici u postupanju s otpadom dužni su sa otpadom postupati sukladno zakonskoj regulativi i podzakonskim aktima.

4.2.3. Mjere sprječavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš

Članak 172.

(1) U cilju osiguranja i očuvanja kvalitetnih, zdravih i humanih uvjeta života i rada, ovim Planom utvrđuju se obveze, zadaci i smjernice za zaštitu zraka, vode, kao i zaštita od prekomjerne buke.

(2) Područja i lokaliteti posebnih mjera i ograničenja određena su u kartografskim prikazima br. 6. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora u mjerilu 1:25.000.

5. ZAŠTITA TLA, STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA

Članak 173.

Ovim Odredbama za provođenje određuju se kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaćaju zaštitu:

- tla,
- zraka,
- od buke,
- vode.

5.1. ZAŠTITA TLA

5.1.1. Šumska tla

Članak 174.

(1) Na području općine Čitluk pod šumama je površina od 3532,8ha (šume posebne namjene) i 1748,0ha (zaštitne šume) razvrstana u dvije skupine. Zaštitu treba provoditi nad svim skupinama kao o vrijednoj prirodnoj baštini, neovisno o značenju u gospodarskom smislu.

(2) Na prostorima šumskih površina mogu se graditi građevine u funkciji zaštite i korištenja ovih prostora (šumarska kuća, lovačka kuća, istraživačke stanice).

5.1.2. Poljoprivredno tlo

Članak 175.

(1) Ovim Planom su sve veće površine poljoprivrednih površina (P1, P2 i P3) zaštićene izdvajanjem iz građevinskog područja. Izdvajanjem iz građevinskog područja ispunjen je primarni zadatak gubitka poljoprivrednog tla na račun građevinskih područja.

(2) Područja na kojima su zemljišta I. kategorije (visokovrijedno poljoprivredno zemljište) smiju se koristiti samo za primarnu poljoprivrednu proizvodnju. I. klasa zemljišta samo se iznimno može koristiti za

gospodarske i infrastrukturne objekte koje služe za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, kada u blizini nema zemljišta nižih bonitetnih kategorija.

(3) Područja sa zemljištima II. Kategorije (vrijedno poljoprivredno zemljište) moraju biti namijenjeni poljoprivrednoj proizvodnji s najmanje 50 % površine. Kod toga je potrebno zaštititi najvrednija zemljišta, kao i ona na kojima se agrotehničkim mjerama može poboljšati bonitet.

(4) Na ostalim područjima tla izvan građevinskog područja nema ograničenja u smislu prenamjene ali se ono može koristiti samo sukladno odredbama za provedbu ovog Plana.

(5) Mjerama fiskalne politike i osmišljavanjem gospodarske uloge poljoprivrede je potrebno sačuvati tla namijenjena za poljoprivredu od zapuštanja i pošumljavanja.

(6) Razine onečišćenje tla na području općine Čitluk nisu ispitivana. Djelovanje na rješavanju problema onečišćenja tala zakiseljavanjem i teškim metalima je potrebno provoditi na širem prostoru izvan područja Općine Čitluk.

(7) Poseban problem onečišćenja tla je onečišćenje eksploatacijom mineralnih sirovina i građevinskim zahvatima. Pijesak na prostoru Čitluk se do ovoga Plana eksploatirao neorganizirano i stihijski. Prostor je nužno sanirati, te provesti istraživanja posljedica nastalih nekontroliranom eksploatacijom pijeska.

(8) Radi formiranja površina intenzivne poljoprivredne proizvodnje s korištenjem odvodnje i navodnjavanja planira se izrada analize - elaborata o mogućnostima i potrebnim zahvatima u svrhu osiguranja vode za navodnjavanje, zaštite tih površina od vanjskih voda.

5.1.3. Tlo unutar građevinskih područja

Članak 176.

(1) Zemljišta II. kategorije obuhvaćaju zemljišta V. i VI. bonitetne klase.

(2) Planovima koji će se izrađivati temeljem ovog plana treba zaštititi najvrednija, najdublja, povoljne prirodne dreniranosti, najmanje stjenovitosti površine kao i antropogena zemljišta ove kategorije unutar granica građevinskog područja. Zaštitu ovom tlu valja osigurati planiranjem stambenih zona manje gustoće naseljenosti u kojima će poljoprivredno zemljište biti odgovarajuće uklopljeno, zaštićeno i privedeno svojoj svrsi u okviru manjih gospodarstava i okućnica.

5.1.4. Zaštita zraka

Članak 177.

(1) Na području Općine Čitluk nema mjernih stanica za praćenje onečišćenja zraka. Temeljem

pokazatelja na mjernim postajama izvan područja Općine Čitluk koji ukazuju da su emisije zagađujućih tvari niske i ispod graničnih i preporučenih vrijednosti, te temeljem činjenice da na prostoru općine nema evidentiranih značajnijih zagađivača zraka.

(2) Radi sprječavanja pogoršanja kvalitete zraka, a pogotovo na prostorima za stambenu izgradnju, potrebno je poduzeti sljedeće mjere zaštite:

- treba nastojati da zrak bude što čišći, kako se preporučene i granične vrijednosti ne bi nikada dosegle,
- potrebno je ciljanim istraživanjima i primjenom spoznaja i tehnika utvrditi mogućnost smanjenja emisija svih izvora onečišćenja zraka,
- promicati upotrebu plina kod korisnika drugog energenta i novog korisnika
- utvrditi lokacije potencijalnih onečišćivača, te vršiti stalnu kontrolu sukladno zakonskoj regulativi
- stacionarni izvori onečišćenja zraka (tehnološki procesi i objekti iz kojih se ispušta u zrak onečišćujuće tvari) moraju biti proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisija, prema Zakonu o zaštiti zraka.
- visinu dimnjaka za zahvate za koje nije propisana procjena utjecaja na okoliš, do donošenja propisa treba određivati u skladu s pravilima struke (npr. TA-LUFT standardima), zahvatom se ne smije izazvati "značajno" povećanje opterećenja, gdje se razina "značajnog" određuje temeljem procjene utjecaja na okoliš, a povećanjem opterećenja emisija iz novog izvora ne smije doći do prelaska kakvoće zraka u nižu kategoriju u bilo kojoj točki okoline izvora,

(3) Vlasnici - korisnici stacionarnih izvora dužni su:

- prijaviti izvor onečišćavanja zraka, te svaku rekonstrukciju nadležnom tijelu uprave
- osigurati redovito praćenje emisije iz izvora i o tome voditi očevidnik, te redovito dostavljati podatke u katastar onečišćavanja okoliša,
- uređivanjem zelenih površina unutar građevne čestice i onih zajedničkih izvan građevne čestice ostvariti povoljne uvjete za prirodno provjetranje, cirkulaciju i regeneraciju zraka.

(4) Zaštitu zraka potrebno je provoditi sukladno zakonskoj regulativi.

(5) U slučaju zagađenja štetnim emisijama s područja susjednih jedinica lokalne samouprave moraju se uspostaviti kontakti kako bi se prekomjerna zagađenja svela u Zakonom dozvoljene granice.

5.1.5. Zaštita od buke

Članak 178.

(1) Temeljni propis za provedbu zaštite od buke je "Pravilnik o dopuštenoj razini buke "(NN HNŽ br.2/05.)

(2) Pri izradi detaljne prostorno-planske dokumentaciji izradi glavnih projekata treba se pridržavati granica najviše dozvoljene razine vanjske buke i najviše dozvoljene razine buke u zatvorenim prostorijama.

(3) Pri izradi prostorno-planske dokumentacije užih područja te projekata planiranih prometnica zadržati nivo buke u dopustivim granicama za određene zone. Potrebno je voditi računa o pozicioniranju pojedinih zona i sadržaja u njima u odnosu na izvor buke te bliže izvoru smještati građevine u kojima se dopušta viši nivo buke.

(4) Kod planiranja mreže ulica i cesta koristiti elemente reljefa i prirodnih prepreka kao zaklone od buke na putu njenog širenja.

(5) Potrebno je stalno vršiti akustička mjerenja radi provjere i stalnog nadzora stanje buke.

(6) Općina Čitluk treba izraditi "Kartu buke" i "Akcijski plan" u skladu s „Pravilnikom o dopuštenoj razini buke "(NN HNŽ br.2/05.)

5.1.6. Zaštita voda

Članak 179.

Trebaju se provoditi dvije skupine mjera zaštite podzemnih i površinskih voda:

- mjerama zabrane i ograničenja izgradnje na osjetljivim područjima, što se regulira odlukom o vodozaštiti,
- mjerama za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja kod postojećih i novih građevina i zahvata u prostoru, pri čemu je nužna izgradnja sustava za odvodnju.

Članak 180.

(1) Ostale mjere za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja podzemnih i površinskih voda su:

- Posebnim mjerama treba smanjiti mogućnost zagađenja na prometnicama na području općine Čitluk: zabraniti pranje automobila, drugih vozila i strojeva, odlijevanje vode onečišćene deterdžentima, odlaganje otpada na zelene površine duž prometnica...
- Pri realizaciji plana potrebno je osigurati uvjete za spajanje svih građevinskih područja naselja i građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene na sustav odvodnje.
- Planom se propisuje obaveza pročišćavanja otpadnih voda, a odnosi se na vode što ističu iz zanatskih radionica, mehaničkih i bravarskih radionica, pogona što u tehnološkom procesu upotrebljavaju masti, ulja, boje, lakove, tekuće gorivo, otpada i druge tvari specifički lakše od

vode, pogona što stvaraju otpatke krutih i ljepljivih tvari koje bi se mogle taložiti u sakupljačima, restorana i kuhinje / masnoća i ulje / te toksične i agresivne vode koje zahtijevaju adekvatne uređaje za pročišćavanje.

- Korisnik građevne čestice mora brinuti o zaštiti i održavanju vodovodne mreže, hidranata i drugih vodovodnih uređaja, unutar i ispred čestice, te štititi pitku i sanitarnu vodu od zagađivanja
- Obradu i zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda treba rješavati u sklopu sustava za pročišćavanje otpadnih voda
- Saniranja neuređenog odlagališta "Stražnica" i otpadom onečišćenog okoliša
- Izrada vodnog katastra
- Uvođenje mjera zaštite u poljoprivredi
- Stalno praćenja kvalitete i onečišćenja površinskih i podzemnih voda, te uvođenje jedinstvenog informatičkog sustava o kakvoći površinskih i podzemnih voda

(1) U slučaju izvanrednih onečišćenja provode se mjere temeljene na državnom i federalnom planu za zaštitu voda.

Članak 181.

(1) Mjere zaštite izvorišta vode za piće Biletić Polje treba provoditi u skladu s odredbama Odluke o zonama sanitarne zaštite koju donosi Vlada F BiH, na prijedlog federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

(2) "Odluka o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama vodocrpilišta Biletić Polje" sastavni je dio Elaborata o izvedenim istraživačkim radovima za zaštitu podzemnih voda. Planom se podržava zaštita izvorišta Biletić polje, kao i aktivnosti na donošenju Odluke o njegovoj zaštiti.

(3) U skladu s Odlukom iz prethodnog stavka ovog članka na prostoru Općine Čitluk utvrđene su sljedeće zone sanitarne zaštite:

- I. zona - zona strogog režima,
- II. zona - zona strogog ograničenja,
- III. zona - zona šire zaštite.

(4) Granice zona sanitarne zaštite iz prethodnog stavka ovog članka prikazane su na kartografskom prikazu br. 3. "Vode, vodne površine i vodno gospodarstvo" u mjerilu 1:25.000.

5.1.7. Mjere posebne zaštite

Članak 182.

Mjerama posebne zaštite određuju se uvjeti za:

- sklanjanje ljudi,
- zaštita od rušenja,

- zaštita od poplava,
- zaštita od požara i
- zaštita od potresa.

5.1.8. Sklanjanje ljudi

Članak 183.

(1) Pod skloništem, u smislu Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH, broj:39/03 i 22/06), podrazumijeva se dvonamjenski ili posebni objekt za zaštitu ljudi i materijalnih dobara, koji pruža zaštitu od zračnog natpritisaka, požara i kontaminacije.

(2) Izgradnja skloništa regulirana je Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Uredbom o mjerilima, kriterijima i načinu izgradnje skloništa i tehničkim normativima za kontrolu ispravnosti skloništa (Službene novine FBiH, broj:21/05).

5.1.9. Zaštita od rušenja

Članak 184.

(1) Prometnice unutar novih dijelova naselja moraju se projektirati na taj način da razmak građevina od prometnice omogućuje da eventualne ruševine građevina ne zapriječe prometnicu radi omogućavanja nesmetane evakuacije ljudi i pristupa interventnim vozilima.

(2) Kod projektiranja građevina moraju se koristiti pravila protupotresnog inženjerstva sukladno utvrđenom stupnju potresa po MSC ljestvici njihove jačine prema seizmičkoj rajonizaciji HNŽ.

(3) Prilikom rekonstrukcija starijih građevina koje nisu izgrađene po protupotresnim propisima (u naseljima sa povijesnom identifikacijom i dr.), statičkim proračunom analizirati i dokazati otpornost tih građevina na rušenje uslijed potresa ili drugih uzroka te predvidjeti detaljnije mjere zaštite ljudi od rušenja.

5.1.10. Zaštita od požara

Članak 185.

(1) Zaštita od požara ovisi o kvalitetnom procjenjivanju ugroženosti od požara i tako

procijenjenim požarnim opterećenjima, vatrogasnim sektorima i vatroobranim pojasevima, te drugim zahtjevima utvrđenim prema izrađenoj i usvojenoj Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Općine Čitluk.

(2) Projektiranje s aspekta zaštite od požara stambenih, javnih, poslovnih, gospodarskih i infrastrukturnih građevina provodi se po zakonima i na njima temeljenim propisima i prihvaćenim normama iz oblasti zaštite od požara te pravilima struke.

(3) Rekonstrukcije postojećih građevina u naseljima potrebno je projektirati na način da se ne povećava ukupno postojeće požarno opterećenje građevine ili naselja kao cjeline. Radi smanjenja požarnih opasnosti kod planiranja ili projektiranja rekonstrukcija građevina građenih kao stambeni ili stambeno-poslovni blok potrebno je pristupiti promjeni namjene prostora sa požarno opasnim sadržajima, odnosno zamijeniti ih požarno neopasnim sadržajima.

(4) Kod projektiranja nove vodovodne mreže ili rekonstrukcije postojeće mreže u naselju, obvezno je planiranje hidrantskog razvoda i postave nadzemnih hidranata.

(5) Sve pristupne ceste u dijelovima naselja koje se planiraju izgraditi sa slijepim završetkom projektirati sa okretištem za interventna vozila na njihovom kraju.

(6) Nove ceste i rekonstrukcije postojećih cesta određenih planom sa dva vozna traka (dvosmjerne) projektirati minimalne širine kolnika od 5,5 metara.

5.1.11. Zaštita od potresa

Članak 186.

(1) Protupotresno projektiranje građevina kao i građenje treba provoditi sukladno Zakonu o građenju i postojećim tehničkim propisima.

(2) Osnovni stupanj seizmičnosti koji na području Općine Čitluk iznosi 7 (MCS s odstupanjem prema 7- i 7+).

5.1.12. Zaštita od poplava

Članak 187.

(1) Zaštitu od poplava provoditi u skladu s "Zakonom o vodama" te Državnim i Županijskim planovima obrane od poplava.

(2) U područjima vodotoka i bujica kriterije za planiranje izgradnje treba definirati uz suglasnost nadležnog tijela.

(3) Radi obrane od poplava planira se dorada Planova obrane od poplava uvrštavanjem u njega svih registriranih vodotoka općine Čitluk, te provođenje preventivnih mjera održavanja, izgradnje, rekonstrukcije i dogradnje vodnih sustava i vodnih građevina, te njihov nadzor, kako bi se osigurao neškodljiv protok voda minimalno stogodišnjeg povratnog perioda u područjima naselja, važnijih prometnica i drugih vrjednijih sadržaja i minimalno desetogodišnjeg povratnog perioda za poljoprivredne i slične površine.

(4) Stupanj ugroženosti građevina od poplavih voda, način i stupanj zaštite od poplava, rad sustava u uvjetima poplava, te rizike koje preuzima investitor u slučaju gradnje u poplavnom području definira nadležno tijelo.

5.2. ZAŠTITA STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA

5.2.1. Gradnja na uvjetno- stabilnom i nestabilnom tlu

Članak 188.

(1) Zabranjena je gradnja objekata na uvjetno- stabilnim i nestabilnim terenima, dok se na osnovu tehničko-tehnoloških ekspertiza ne utvrdi da je moguća izgradnja na takvim zemljištima.

(2) Detaljne granice uvjetno- stabilnih i nestabilnih terena potrebno je utvrditi kroz izradu detaljnih planskih dokumenata općine na geodetskim podlogama u razmjeri 1: 1000 i 1:2500 koje omogućavaju detaljnije sagledavanje kategorija terena, što će direktno utjecati na uvjete građenja na pojedinim građevinskim zemljištima.

5.2.2. Korištenje opasnih materija

Članak 189.

(1) Zabranjena je upotreba svih kancerogenih materijala, uređaja i postrojenja koja emitiraju radioaktivna zračenja štetna po zdravlje ljudi.

(2) Obavezno je pojačati kontrolu nad gospodarskim subjektima kemijske industrije koje koriste opasne kemijske materije, čija je koncentracija onečišćenja u vodu i zrak iznad dozvoljenih.

5.2.3. Bujična i plavna područja

Članak 190.

(1) Bujična, plavna i erozivna područja definirana su u poglavlju 3.9.4. Teksta Prostornog plana.

(2) Utvrđene mjere zaštite od poplava i erozija se obavezno ugrađuju u sve planske dokumente, čiju će realizaciju pratiti nadležne službe i institucije.

(3) Na područjima koja su proglašena erozivnim ne može se graditi niti mijenjati katastarska kultura zemljišta, bez prethodno navedenih mjera i radova.

5.2.4. Eksploatacijska područja

Članak 191.

(1) Kod izrade planskih dokumenata u okviru utvrđenih ležišta energetske i mineralne sirovine, kao i u okviru granica postojećih jamskih eksploatacija, neophodno je osigurati stabilnost i sigurnost postojećih izgrađenih objekata.

(2) Za novu izgradnju građevina u okviru eksploatacijskih polja, prije izdavanja urbanističke suglasnosti potrebno je pribaviti mišljenje ministarstva gospodarstva HNŽ i suglasnost ministarstva nadležnog za rudarstvo, a u skladu sa Zakonom o rudarstvu

(službeni list BiH broj: 24/93 i 13/94 i „Službene novine FBiH“ broj 6/08).

(3) Na površinama gdje je završena jamska eksploatacija neophodno je uraditi elaborat o sanaciji i izvršiti detaljna inženjersko-geološka i geomehanička ispitivanja, u cilju utvrđivanja površina za građenje i izgradnju naselja.

(4) Na degradiranim površinama nastalim nakon površinske eksploatacije, uslijed deponiranja industrijskog i komunalnog otpada, neophodno je pristupiti postupku rekultivacije, revitalizacije šumskih zajednica u ekološkom smislu, sa utvrđenim planskim periodom za stvaranje uvjeta i privođenja građevinskoj ili nekoj drugoj namjeni.

5.3. ZAŠTITA PRAVA OSOBA SA SMANJENIM TJELESNIM SPOSOBNOSTIMA

Članak 192.

Pri izradi detaljnih planskih dokumenata obavezno je definirati uvjete i mjere svim učesnicima u planiranju, projektiranju i izgradnji javnih i stambenih objekata, za njihovo normalno korištenje licima sa smanjenim tjelesnim sposobnostima i u tom smislu obaveza je učesnika da u svakoj fazi propisuje konkretne uvjete ovisno od nivoa planskih dokumenata koji se izrađuju i donose, na temelju Uredbe o prostornim standardima, urbanističko - tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja svih barijera za osobe sa umanjenim tjelesnim sposobnostima (Službene novine Federacije BiH, broj 10/04).

Članak 193.

Ovom Odlukom određuju se prostorni standardi, urbanističko-tehnički uvjeti i normativi za sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera, koje mogu ometati ili spriječiti kretanje invalidnih osoba, bolesnih i starih osoba, trudnica, male djece i drugih osoba pri zadovoljavanju njihovih životnih i radnih potreba. Odredbe ove Odluke ne mogu predstavljati ograničenje za primjenu uvjeta većeg stupnja pristupačnosti kod planiranja i projektiranja bolnica, zgrada posebno projektiranih za osobe sa teškoćama u kretanju, kao i pojedinačnih stanova ili radnih mjesta prilagođenih potrebama tih osoba.

Članak 194.

Javne pješačke površine, prometnice, pristupi do javnih objekata i javnih površina, do objekata kolektivnog stanovanja, moraju biti planirani, projektirani i izvedeni na način da mogu služiti osobama pri upotrebi štapa, štaka, invalidskih kolica, dječjih kolica, invalidskog automobila i drugih pomagala (štap i zvučni signali za osobe oštećena vida, svjetlosni signali za osobe oštećena sluha i sl.), starim i bolesnim osobama.

Članak 195.

Za potrebe savladavanja manjih visinskih razlika invalidskim kolicima, izgrađuju se rampe. Rampom se, u smislu stavka 1. ovog članka smatra čvrsta, izravnana, hrapava površina koja povezuje dvije razine,

- čiji je poželjni nagib 1:20 (5%), a najveći dopušteni nagib 1:12 (8,3%),
- čija je najmanja dopuštena širina 130 cm i čije su nezaštićene strane ograđene u visini od 90 cm: -dužina rampe po mogućnosti ne treba da bude veća od 6 m (najveća dozvoljena dužina iznosi 15 m);
- rampe dulje od 6 m, a naviše do 9 m, moraju da budu razdvojene odmorištima najmanje dužine 150 cm (izuzetno 140 cm).

Članak 196.

Podizne platforme (površine) su uređaji za savladavanje visinskih razlika od 90 cm; koriste se u slučajevima kada ne postoji mogućnost izgradnje rampe ili stepeništa, posebno pri rekonstrukciji objekta.

Podiznu površinu sačinjava platforma (najmanjih dimenzija 110 x 140 cm) i pogonski mehanizam; platforma je obložena materijalom koji nije klizav, ograđena je zaštitnom ogradom, opremljena prekidačima za poziv i sigurnosnim uređajem.

Članak 197.

Parkirališno mjesto za invalidski automobil mora biti veličine 300 x 500 cm i vidljivo označeno. Za mjesto iz stavka 1. ovog članka bira se parkirališno mjesto koje je najbliže javnoj pješačkoj površini odnosno ulaznim vratima objekta kojem pripada i označava se posebnim znakom.

Članak 198.

Na javnim parkiralištima treba izvesti najmanje 5% mjesta za invalidske automobile od ukupnog broja parkirališnih mjesta. Na parkirališnim mjestima s manje od 20 mjesta koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, prodavaonicu proizvoda dnevne potrošnje, poštu, restoran i dječji vrtić, treba biti osigurano najmanje jedno parkirališno mjesto za invalidski automobil. Na parkiralištima uz domove zdravlja, bolnice, lječilišta, domove starih te druge veće zdravstvene i socijalne ustanove, kao i druge objekte koji pretežno služe invalidnim osobama, potrebno je povećati broj parkirališnih mjesta za invalide, a u skladu sa standardima za takvu vrstu objekata.

Članak 199.

Parkiralište s parkirališnim mjestima za invalidske automobile mora biti sa ukošenim rubnikom (minimalne širine 100 cm) povezano sa sistemom javnih pješačkih površina. Ostala parkirališta koja nemaju parkirališna mjesta za invalidske automobile, također moraju biti povezana s javnom pješačkom površinom na navedeni način na bilo kojem dijelu parkirališta.

Članak 200.

Svi pješački trгови, pješačke ulice, nogostupi uz kolnik, druge pješačke staze, ulični prijelazi u razini, podhodnici i nadhodnici moraju se izvesti vodoravno ili nagiba do 5% (1:20) a iznimno do 8,3% (1:12).

Pješačke površine iz stavka trebaju biti izdignute u odnosu na kolnik.

U slučaju kad su dijelovi površina iz stavka 1. ovog članka različitih razina, obavezno se međusobno povezuju rampama.

Iznimno od stavka 3. ovog članka, kada visinsku razliku nije moguće svladati rampom, ista se može svladati univerzalnim dizalom ili drugim mehaničkim uređajem.

Članak 201.

Nogostup i pješačka staza ne mogu se izvesti širine manje od 120 cm odnosno ne manje širine od 180 cm kada potrebe prometa zahtijevaju mimoilaženje invalidskih kolica.

Na pješačkim prijelazima u razini ulice, rubnjak mora biti skošen za širinu prolaza od najmanje 100 cm. Osim svjetlosnih signala svi semafori na pješačkim prijelazima moraju emitirati i zvučne signale. Dijelovi zgrada i drugi uređaji (stupovi) koji se nalaze na javnoj pješačkoj površini ili s njom graniče, ne smiju imati istake (balkoni, prema van otvoreni prozori, ploče prometnih znakova i reklama, tende, krovovi kioska i sl.) na visini manjoj od 250 cm.

Članak 202.

Pothodnici i nadhodnici moraju biti povezani sa sistemom javnih pješačkih površina: rampama, univerzalnim dizalom ili drugim mehaničkim uređajem.

Članak 203.

U javnim objektima, u kojima se ogradama usmjerava kretanje ljudi (samoposluživanje, kolodvori, kina i sl.), razmak između takvih ograda ne može biti manji od 90 cm.

Članak 204.

U dijelovima naselja i pojedinim objektima za koje je posebnim zakonom ili propisom utvrđena zaštita (kao npr. zaštita spomenika kulture, zaštita prirode i sl.), ne primjenjuju se odredbe ove Odluke, koje bi mogle ugroziti ostvarenje cilja zaštite. U slučajevima iz stavka 1. ovog članka, kao zamjena za univerzalno dizalo i rampu, ako to nije u suprotnosti s ciljevima zaštite, koriste se montažno-demontažni i drugi uređaji. U slučajevima da se za javne objekte posebne namjene kao što su zdravstveni, obrazovni, odgojni i slični objekti, na osnovu posebnih zakona odrede normativi i standardi za izgradnju ovakvih objekata, koji su različiti od normativa i standarda određenih ovim pravilnikom, primjenjivati će se normativi i standardi doneseni na osnovu posebnog zakona.

6. MJERE PROVEDBE**6.1. POTREBNE AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE PROSTORNOG PLANA****Članak 205.**

Prioritetne mjere i zahvati su:

Državnog i Županijskog interesa:

- Razvijati prometni sustav integrirajući sve segmente na Državnoj i Županijskoj razini.
- Izgrađivati kanalizacijski sustav kao osnova sanitarno zdravstvenih standarda i značajan element zaštite prostora,
- Uspostaviti mrežu javnog prijevoza putnika integrirajući sve prometne kapacitete.

Općinskog interesa:

- Prioritetno realizirati sustave odvodnje oborinskih i bujičnih voda na području Općine
- Graditi, dograđivati i sanirati mrežu kanalizacije,
- Prioritetno graditi nove turističke kapacitete u izgrađenom ili rubnom dijelu građevinskog područja,
- Spriječiti izgradnju stanova u svrhu vikend korištenja unutar naselja u višestambenim građevinama
- Očuvati naselja u unutrašnjosti općine
- Poticati poljoprivrednu proizvodnju sukladno odredbama Plana
- Poticati povezanost turističkih i rekreacijskih zona
- Podizati razinu komunalne opremljenost građevinskih područja.

Članak 206.

Za sve građevine za privremeno korištenje prostora (kiosci, naprave) potrebno je izraditi plan privremenog korištenja javnih prostora kojeg donosi Općinsko Vijeće Općine Čitluk.

Članak 207.

Troškovi uređenja građevnog zemljišta utvrđuju se Zakonom o prostornom uređenju i Odlukom o učešću investitora u troškovima uređenja građevnog zemljišta.

Članak 208.

(1) Za izradu mjera zaštite i razvoja, gospodarenja prostorom, izrade planova užih područja te drugih mjera određenih ovim Planom, utvrđuje se obveza izrade programa, studija i drugih dokumenata:

- Režim zaštite za područja zaštićene i vrijedne prirodne baštine
- Odluka o zaštiti spomeničkog nasljeđa

(2) Prihvaćanje dokumenata iz stavka 1. ovog članka vrše nadležna tijela Općine.

Članak 209.

(1) Provedba i razrada postavki i mjera ovog Plana provoditi će se putem programa za unaprjeđenje stanja u prostoru (u nastavku: Program mjera).

(2) Programom mjera i drugim odlukama i obaveznim dokumentima predstavničkog tijela Općine Čitluk mora se:

- utvrditi nositelje pojedinih obveza, rokove i troškove planiranih mjera
- odrediti mjere za provedbu politike prostornog uređenja (komunalni doprinos, razina uređenosti građevinskog zemljišta za pojedina uža područja i dr.)
- prioritetno planirati gradnju građevina od općinskog značenja,
- odrediti visinu komunalne naknade na način da se potiče privođenje zemljišta planiranoj namjeni,
- predvidjeti uvođenje komunalnog doprinosa za financiranje građenja građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
- predvidjeti osiguranje sredstava za zaštitu i upravljanje zaštićenih područja i cjelina,
- navesti područja i lokalitete na kojima će se provoditi sustavna istraživanja i praćenje pojava i procesa u prostoru,
- predvidjeti mogućnosti osiguranja sredstava za financiranje projekata za potrebe općine, kao što su izgradnja građevina društvenih djelatnosti za javne funkcije, prometnica i sličnog,
- predvidjeti mjere za poticanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti.

Članak 210.

(1) Planom se određuje potrebno provođenje sustavnih istraživanja i praćenja pojava i procesa u prostoru. Praćenjem treba obuhvatiti cjelovit sklop pojava koje utječu na stanje okoliša, a osobito utječu na kakvoću: prirodne baštine, tla, zraka i vode.

(2) Zaštitne mjere okoliša su one kojima se osigurava cjelovito osiguranje kakvoće prirodnih

izvora i energije na najpovoljniji način na okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvitka.

Članak 211.

(1) Za potrebe, ažuriranja dokumentacije o stanju u prostoru i pripremu izrade prostornih planova potrebno je kontinuirano prikupljati i ažurirati geodetsko katastarske podloge područja Općine Čitluk, te ovisno o potrebama pripreme izrade planova, pristupiti izradi separativnih studija o stanju u prostoru.

Članak 212.

(1) Unaprjeđenje uređenja naselja kroz odredbe za provođenje temelje se na osiguranju minimalnih standarda komunalnog opremanja zemljišta.

(2) Minimalni standard komunalnog opremanja građevinskog zemljišta je: pristupni put,

vodoopskrba i elektroopskrba.

Članak 213.

(1) Temeljem odredbi plana Programima mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru planirati

realizaciju mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru.

(2) Izvješćima o stanju u prostoru posebno analizirati utjecaj odredbi za provedbu Plana na stanje u prostoru, te u slučaju ustanovljenih nerazumljivosti, dvojbenosti odredbi i negativnog učinka na prostor, odmah pristupiti njegovoj izmjeni i dopuni sukladno nalazima.

Članak 214.

Prostor Općine Čitluk je prostor dinamične graditeljske transformacije, što povećava odgovornost za očuvanje kulturno povijesnog nasljeđa.

Planom se definiraju obaveze:

- Registrirano kulturno povijesno nasljeđe: Obavezna izrada Elaborata o valorizaciji.
- Evidentirane povijesne cjeline: Obavezna izrada konzervatorske dokumentacije.
- Građevine i zone od kulturno povijesnog značenja za Općinu Čitluk: Izrada Elaborata o valorizaciji.

Članak 215.

Prije izgradnje neizgrađenih dijelova građevinskih područja dokumentima prostornog uređenja osigurati preduvjete za opremanje zemljišta komunalnom infrastrukturom:

- Osiguranjem vodoopskrbe u svim građevinskim područjima Općine Čitluk
- Lociranjem građevina i trasa infrastrukture, pri izradi dokumenata prostornog uređenja u suradnji sa javnim poduzećima koja su nositelji djelatnosti i gospodare infrastrukturnim sustavima.
- Vođenjem infrastrukture postojećim koridorima, te njihovim objedinjavanjem kako bi se zaštitila cjelovitost prirodnih i stvorenih struktura.

Članak 216.

Planom je određeno da se u oblasti zaštite prirodnih i ambijentalnih vrijednosti:

- izradi registar (katastar) izvora zagađivanja za cijelo područje,
- izradi program sanacije za najaktivnije izvore zagađivanja.

Članak 217.

Planom je utvrđeno da radi zaštite tla i voda treba:

- organizirati kontrolu voda,

- organizirati i urediti efikasnije prikupljanje i prijevoz otpada,
- zabraniti deponiranje otpadnog materijala na području obuhvata plana, PROSTORNI PLAN
- kontrolirati korištenje kemijskih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji.

6.2. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

Članak 218.

Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni može se dozvoliti samo u slučajevima:

- kada se rekonstrukcijom ne povećavaju gabariti postojeće građevine,
- kada se rekonstrukcijom građevine ona fazno privodi planiranoj namjeni.

Članak 219.

(1) Na postojećim stambenim građevinama u funkciji koji se nalaze izvan građevinskog područja dozvoljava se rekonstrukcija u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada prema odredbama ovog plana za rekonstrukciju postojećih građevina.

(2) Rekonstrukcijom u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada temeljem odredbi Plana se smatraju:

- obnova sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevine u postojećim gabaritima,
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture, te rekonstrukcija svih vrsta instalacija,
- dogradnja sanitarija ukupne površine do 12 m²,
- uređenje potkrovlja ili drugog prostora unutar postojećih gabarita u stambeni prostor.

6.3. REŽIMI GRAĐENJA

Članak 220.

(1) Utvrđuje se obveza donošenja planova nižeg reda za sljedeća područja predviđena ovim planom:

DETALJNI PLANOVI PROSTORNOG UREĐENJA

Zoning plan ili urbanistički plan

1. Urbane zone:

- Međugorje-Bijakovići
- Čitluk

2. Turističke zone

- Međugorje
- Bijakovići

Regulacijski plan

- Uže urbano područje Čitluk
- Uže urbano područje Međugorje-Bijakovići
- Sakralni park /hodočasničke staze
- Sportsko-rekreacijske zone

Urbanistički projekt

- Uža zona oko Crkve sv. Jakova u Međugorju

Plan parcelacije

- Gospodarske zone
- Manje neizgrađene površine unutar građevnih zona

Za sve neizgrađene građevne zone gdje se očekuje pojačana izgradnja obveza je izrade detaljne planske dokumentacije (zoning plan, regulacijski plan, urbanistički projekt ili plan parcelacije).

(2) Na izgrađenim lokalitetima, gdje je izgrađenost 70% i veća urbanistička suglasnost se može izdati na temelju stručne ocjene Povjerenstva za utvrđivanje urbanističko-tehničkih uvjeta.

(3) U građevinskim područjima naselja za izgradnju benzinskih crpki s pratećim sadržajima i poslovnim objektima, odnosno djelatnostima za pružanje usluga putnicima i vozačima uz regionalne puteve nije obvezno donošenje detaljnih planova. Urbanistička suglasnost izdaje se na temelju stručne ocjene Povjerenstva za utvrđivanje urbanističko – tehničkih uvjeta. Također, za sve postojeće benzinske crpke koje investitor želi rekonstruirati i modernizirati urbanistička suglasnost se izdaje na temelju stručne ocjene Povjerenstva za utvrđivanje urbanističko – tehničkih uvjeta.

Članak 221.

Granice obuhvata urbanističkog plana i detaljnih planova prostornog uređenja iz prethodnog članka (zone) prikazane su na kartografskom prikazu br.1. Osnovni koncept namjene i korištenja prostora, u mjerilu 1:25 000 i Urbana i građevna područja u mjerilu 1:2 500.

Članak 222.

Kod prijenosa granica iz kartografskih prikaza Prostornog plana u mjerilu 1 : 25 000 na podloge u većim mjerilima, osim onih elemenata Prostornog plana koji se prikazuju u mjerilu 1 : 2 500, dozvoljena je prilagodba granica odgovarajućem mjerilu podloge.

Članak 223.

Za urbano područje Međugorje-Bijakovići obavezna je izrada i donošenje zoning plana (ili urbanističkog plana).

Članak 224.

Za uže urbano područje Međugorje-Bijakovići obavezna je izrada i donošenje Regulacijskog plana.

Članak 225.

Za urbano središte Međugorja u neposrednom okruženju crkve (od mosta na Lukoču do iza kružnog toka i parkinga iza crkve) obavezna je izrada urbanističkog projekta.

Obvezna je provedba procedure provedbe arhitektonskog natječaja za idejna rješenja.

Članak 226.

Svi detaljni planovi moraju se izraditi i donijeti po usvajanju Odluke o provođenju prostornog plana Čitluk.

7. ZAVRŠNE I PRIJELAZNE ODREDBE

7.1. PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 227.

U Prostornoj osnovi ovoga Plana na karti Način korištenja prostora, utvrđeno je izgrađeno zemljište, unutar urbanog područja, a na osnovu Prostornog plana Čitluk 1986. godine, Provedbenog plana Bijakovići-Međugorje, orto-foto snimka iz 2009. godine i Općinskih odluka o utvrđivanju građevinskog zemljišta.

Članak 228.

Do donošenja odluke o izradi planova iz članka 225. na izgrađenom građevinskom zemljištu prema Prostornoj osnovi, karta načina korištenja prostora, moguća je izgradnja, dogradnja, nadgradnja po uvjetima utvrđenim u ovom Planu, kao i mišljenju stručnog Povjerenstva.

Članak 229.

Postojeći izgrađeni objekti koji su u skladu sa svim odredbama ovog plana i nalaze se unutar urbanog područja, smatraju se prihvatljivima.

Članak 230.

Osnovne ograničavajuće odredbe (principi i urbanistički uvjeti) izgradnje u urbanim zonama Međugorje – Bijakovići su:

- Maksimalna katnost je Po (ili Su) + Pr + $3E$ + E (30% površine treće etaže, ali ne više od 80m²);
- Maksimalna kota poda prizemlje je 50cm iznad zemlje;
- Maksimalna visina objekta je 16.5m;
- Koeficijent izgrađenosti je 0.5;
- Koeficijent iskorištenosti je 2,0.

7.2. STUPANJE NA SNAGU

Članak 231.

Za područja za koja nije obveza donošenja detaljnih planova prostornog uređenja urbanistička suglasnost se izdaje temeljem stručne ocjene Povjerenstva, a sukladno odredbama ove odluke.

Članak 232.

Legalizacija bespravno izgrađenih objekata koji su vidljivi na satelitskoj snimci 2012. god. sa dopunom 2013. god. regulirati će se posebnom Odlukom o postupku i uvjetima za legalizaciju građevina izgrađenih bez pravomoćnog odobrenja za gradnju koju donosi OV Čitluk.

Članak 233.

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o provođenju Prostornog plana općine Čitluk ("Službeni glasnik Općine Čitluk", broj: 7/88).

Članak 234.

Plan je izrađen u tri (3) primjerka izvornika ovjerenih pečatom Općinskog vijeća općine Čitluk i potpisom Predsjednika Općinskog vijeća općine Čitluk.

Članak 235.

Svi izvorni primjerci Plana čuvaju se u Općini Čitluk - Služba za graditeljstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Članak 236.

Ova Odluka stupa na snagu osmog (8) dana od dana objave u "Službenom glasilu Općinskog vijeća općine Čitluk".

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
 OPĆINA ČITLUK
 -OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/3-13.
 Čitluk, 07. studenog 2013. godine

PREDSEDNIK
 Općinskog vijeća općine Čitluk
 Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

Na temelju članka 44. i 46. Zakona o građevnom zemljištu („Službene novine F BiH“, broj: 25/03), članka 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 2/98 i 48/99), članka 111. a u vezi članka 27. točka 7. Statuta općine Čitluk („Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk“, broj: 2/08, 6/08, 3/13), na

prijedlog Načelnika, Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 30. rujna 2013. godine, *donijelo je*

RJEŠENJE

I.

1. Poništava se Rješenje OV-a broj: 01-06-29/8-06 od 11. travnja 2006.godine, o dodjeli zemljišta na korištenje, putem natječaja, označenog kao k.č. 24/181 „Čabrinovac“ površine 946 m² K.O.Gradnići (nova k.č. 206/5) K.O. Gradnići, na ime Stanku (Šimuna) Prskalo iz Gradnića.
2. Poništava se Rješenje OV-a broj: 01-06-29/3-06 od 11. travnja 2006.godine, o dodjeli zemljišta na korištenje, putem natječaja, označenog kao k.č. 24/180 „Čabrinovac“ površine 1107 m² K.O. Gradnići (nova k.č. 206/4) K.O. Gradnići, na ime Ivanu (Šimuna) Prskalo iz Gradnića.

II.

Na temelju ovog Rješenja Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove, izvršiti će promjene u katastarskom operatu općine Čitluk i u zemljišnoknjižnom uredu općinskog suda Mostar.

III.

Ovo rješenje će se objaviti u "Službenom glasilu Općinskog vijeća općine Čitluk".

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
 -OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-120/3-13.
 Čitluk, 30. rujna 2013. godine

PREDSJEDNIK
 Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

75

Na temelju članka 61. Zakona o građevnom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 25/03 i 67/05), članka 21. stavak 2., članka 27. točka 2. i 7. i članka 111. stavak 3. Statuta

općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj: 2/08 i 6/08, 3/13), članka 4. Odluke o uvjetima i načinu dodjele građevnog zemljišta iz društvenog vlasništva u svrhu gradnje objekata trajnog karaktera («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj:1/02 i 4/02), rješavajući po zahtjevu Stanka (Šimuna) Prskalo iz Gradnića, za utvrđivanje prava vlasništva na građevnom zemljištu na kojem je izgrađen stambeni objekt bez prava korištenja radi građenja, Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 30. rujna 2013. godine *donosi*

RJEŠENJE

1. Na građevnom zemljištu k.č.broj:24/210 u površini od 1543 m², upisanom u zk.ul.broj:6 K.O. Gradnići (po novom premjeru k.č. broj:206/4 u površini od 1543 m² K.O. Gradnići), utvrđuje se pravo vlasništva u korist Stanka (Šimuna) Prskalo iz Gradnića, kao graditelja stambenog objekta izgrađenog na tom zemljištu.

2. Stanko (Šimuna) Prskalo iz Gradnića, dužni su platiti naknadu za dodijeljeno građevinsko zemljište, iznos od 6,00 KM/m², uvećan za 30% na ime legalizacije, što ukupno iznosi 12.035,00 KM (dvanaestisućaitridesetpet konvertibilnih maraka), na račun Općinskog vijeća Čitluk broj: 3380002200014877, kod UniCredit banke, odmah po primitku Rješenja.

3. Na zemljištu iz točke 1. ovog Rješenja po pravomoćnosti ovog rješenja, zemljišnoknjižni ured općinskog suda Mostar, izvršit će uknjižbu prava vlasništva u korist Stanka (Šimuna) Prskalo sa dijelom 1/1, uz istovremeno brisanje ranije izvršenih upisa na tom zemljištu.

4. Stanko (Šimuna) Prskalo, dužan je na ime troškova postupka uplatiti iznos od 340,00 KM na račun Općinskog vijeća Čitluk, broj: 3380002200014877.

Obrazloženje

Stanko (Šimuna) Prskalo iz Gradnića, podnio je zahtjev da se na temelju članka 61. Zakona o građevnom zemljištu utvrdi pravo vlasništva u njegovu korist, na građevnom zemljištu u državnom vlasništvu iz točke 1. ovog rješenja, na kome je izgradio stambeni objekt bez prava korištenja zemljišta radi građenja.

U daljnjem tijeku postupku pribavljeno je Mišljenje Općinske službe za graditeljstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša-Odsjeka za

stručno-tehničke poslove i planiranje, broj:06-25-2652/11 od 08. 11. 2011. godine, kojim je utvrđeno da se za izvršenu izgradnju objekta na navedenom zemljištu naknadno može izdati odobrenje za građenje.

Kako su u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti propisani člankom 61. Zakona o građevnom zemljištu, to je valjalo ovim rješenjem utvrditi pravo vlasništva u korist podnositelja zahtjeva, na navedenom zemljištu na kom je izgrađena zgrada bez prava korištenja radi građenja.

Obaveza podnositelja zahtjeva da plate naknadu za građevno zemljište utvrđena je Odlukom o uvjetima i načinu dodjele građevnog zemljišta iz društvenog vlasništva u svrhu gradnje objekata trajnog karaktera ("Službeno glasilo Općinskog vijeća Čitluk" broj:1/02 i 4/02).

Pristojba za ovo rješenje u iznosu od 7,00 KM naplaćena shodno tarifnom broju 2.Odluke o privremenim upravnim pristojbama („Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk“, broj:2/10).

➤ **Pouka o pravnom lijeku:**

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Županijskom sudu u Mostaru, u roku od 30 dana po primitku istog.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-120/4-13.
Čitluk, 30. rujna 2013. godine

P R E D S J E D N I K
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

76

Na temelju članka 104a. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju («Narodne novine HNŽ», broj:5/00, 4/04 i 5/04), te članka 111.stavak 3., a u svezi s člankom 27.točka 18. Statuta općine Čitluk («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj: 2/08, 6/08 i 3/13), Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013.godine *donosi*

R J E Š E N J E
o razrješenju člana Školskog odbora
Osnovne škole Čerin u Čerinu

Članak 1.

Ivona Džida, predstavnik roditelja u Školskom odboru Osnovne škole Čerin u Čerinu razrješuju se dužnosti zbog ostavke.

Članak 2.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasilu Općinskog vijeća općine Čitluk».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/5-13.
Čitluk, 07. studenog 2013. godine

P R E D S J E D N I K
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

77

Na temelju članka 104a. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju («Narodne novine HNŽ» broj: 5/00, 4/04 i 5/04), te članka 111. stavak 3., a u svezi s člankom 27.točka 18. Statuta općine Čitluk («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj: 2/08, 6/08 i 3/13), Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine *donosi*:

R J E Š E N J E
o imenovanju člana Školskog odbora
Osnovne škole Čerin u Čerinu

Članak 1.

Violeta Martinović, predstavnik roditelja imenuje se za člana Školskog odbora Osnovne škole Čerin u Čerinu.

Mandat imenovane traje do isteka mandata članova koji su imenovani rješenjem broj: 01-06-82/5-13 od 04. srpnja 2013. godine.

Članak 2.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasilu Općinskog vijeća općine Čitluk».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/5-13.
Čitluk, 07. studenog 2013. godine

P R E D S J E D N I K
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

78

Na temelju članka 44.,45. i 46. Zakona o građevnom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 25/03 i 67/05), članka 21. stavak 2., članka 27. točka 2. i 7. i članka 111. stavak 3. Statuta općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj:2/08 i 6/08), članka 4. Odluke o uvjetima i načinu dodjele građevnog zemljišta iz društvenog vlasništva u svrhu gradnje objekata trajnog karaktera («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj:1/02 i 4/02), rješavajući u predmetu Dragana (Mile) Perutina iz Bune-Mostar, za dodjelu izvangradskog građevnog zemljišta na korištenje putem natječaja u svrhu gradnje gospodarskog objekta, Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine, *donijelo je*

R J E Š E N J E

1. Draganu (Mile) Perutina iz Bune-Mostar, dodjeljuje se na korištenje, putem natječaja, izvangradsko građevno zemljište iz državnog vlasništva, uz naknadu, u svrhu izgradnje gospodarskog objekta, označeno kao:

-k.č. 486/758 "GREDA" u površini od 2952 m² K.O.Blizanci (nova k.č.1575/44 „GREDA“ K.O. Biletići).

2. Dragan (Mile) Perutina iz Bune-Mostar, dužan je na ime naknade za korištenje izvangradskog građevnog zemljišta uplatiti iznos od 8,10 KM/m², što ukupno iznosi 23.911,00 KM (dvadesettritisućevedestojedanaest konvertibilnih maraka), na račun Općinskog vijeća Čitluk broj: 3380002200014877, kod Uni Credit banke d.d., odmah po primitku Rješenja.

3. Draganu (Mile) Perutina iz Bune-Mostar, dodjeljuje se na korištenje predmetno zemljište pod uvjetom da u roku od jedne godine

od pravomoćnosti rješenja podnese zahtjev nadležnoj općinskoj službi za upravu da mu se izda odobrenje za građenje, odnosno da u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja za građenje izvede pretežne radove, u protivnom oduzet će mu se to pravo.

3. Imenovani je oslobođen plaćanja naknade za pogodnosti - renta.

4.

5. Zemljišno knjižni ured Općinskog suda u Mostaru, izvršit će uknjižbu prava korištenja na izvangradskom građevnom zemljištu iz točke 1. ovog Rješenja u korist:

Dragana (Mile) Perutina
iz Bune-Mostar,
JMBG:0412963153755
sa dijelom 1/1,

a Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove će evidentirati nastale promjene u katastarskom operatu, sve nakon pravomoćnosti ovog Rješenja.

6. Dragan (Mile) Perutina iz Bune-Mostar, dužan je na ime troškova postupka uplatiti iznos od 340,00 KM na račun Općinskog vijeća Čitluk, broj: 3380002200014877.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/6-13.
Čitluk, 07. studenog 2013. godine

P R E D S J E D N I K
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

79

Na temelju članka 44.,45. i 46. Zakona o građevnom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 25/03 i 67/05), članka 21. stavak 2., članka 27. točka 2. i 7. i članka 111. stavak 3. Statuta općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj:2/08 i 6/08), članka 4. Odluke o uvjetima i načinu dodjele građevnog zemljišta iz društvenog vlasništva u svrhu gradnje objekata trajnog karaktera («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj:1/02 i 4/02), rješavajući u predmetu Romea (Joze) Šapina iz Mostara, za

dodjelu izvangradskog građevnog zemljišta na korištenje putem natječaja u svrhu gradnje stambenog objekta, Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine, *donijelo je*

RJEŠENJE

1. Romeu (Joze) Šapina iz Mostara, dodjeljuje se na korištenje, putem natječaja, izvangradsko građevno zemljište iz državnog vlasništva, uz naknadu, u svrhu izgradnje stambenog objekta, označeno kao:

-k.č. 263/236 "GREDA" u površini od 500 m² (nova k.č.959/4 „DONJA GREDA“) K.O. Blizanci.

2. Romeo (Joze) Šapina iz Mostara, dužan je na ime naknade za korištenje izvangradskog građevnog zemljišta uplatiti iznos od 6,35 KM/m², što ukupno iznosi 3.175,00 KM, na račun Općinskog vijeća Čitluk broj: 3380002200014877, kod Uni Credit banke d.d., odmah po primitku Rješenja.

3. Romeu (Joze) Šapina iz Mostara, dodjeljuje se na korištenje predmetno zemljište pod uvjetom da u roku od jedne godine od pravomoćnosti rješenja podnese zahtjev nadležnoj općinskoj službi za upravu da mu se izda odobrenje za građenje, odnosno da u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja za građenje izvede pretežne radove, u protivnom oduzet će mu se to pravo.

4. Imenovani je oslobođen plaćanja naknade za pogodnosti - renta.

5. Zemljišno knjižni ured Općinskog suda u Mostaru, izvršit će uknjižbu prava korištenja na izvangradskom građevnom zemljištu iz točke 1. ovog Rješenja u korist:

**Romea (Joze) Šapina iz Mostara,
JMBG:0710979191763 sa dijelom 1/1,**

a Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove će evidentirati nastale promjene u katastarskom operatu, sve nakon pravomoćnosti ovog Rješenja.

6. Romeo (Joze) Šapina iz Mostara, dužan je na ime troškova postupka uplatiti iznos od

340,00 KM na račun Općinskog vijeća Čitluk, broj: 3380002200014877.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/7-13.
Čitluk, 07. studenog 2013. godine

PREDSJEDNIK
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

80

Na temelju članka 44.,45. i 46. Zakona o građevnom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 25/03 i 67/05), članka 21. stavak 2., članka 27. točka 2. i 7. i članka 111. stavak 3. Statuta općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj:2/08 i 6/08), članka 4. Odluke o uvjetima i načinu dodjele građevnog zemljišta iz društvenog vlasništva u svrhu gradnje objekata trajnog karaktera («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj:1/02 i 4/02), rješavajući u predmetu Antonije (Ante) Bevanda iz Mostara, za dodjelu izvangradskog građevnog zemljišta na korištenje putem natječaja u svrhu gradnje stambenog objekta, Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine, *donijelo je*

RJEŠENJE

1. Antoniji (Ante) Bevanda iz Mostara, dodjeljuje se na korištenje, putem natječaja, izvangradsko građevno zemljište iz državnog vlasništva, uz naknadu, u svrhu izgradnje stambenog objekta, označeno kao:

-k.č. 263/234 "GREDA" u površini od 500 m² (nova k.č.959/2 „DONJA GREDA“) K.O. Blizanci.

2. Antonija (Ante) Bevanda iz Mostara, dužna je na ime naknade za korištenje izvangradskog građevnog zemljišta uplatiti iznos od 6,35 KM/m², što ukupno iznosi 3.175,00 KM, na račun Općinskog vijeća Čitluk broj: 3380002200014877, kod Uni Credit banke d.d., odmah po primitku Rješenja.

3. Antoniji (Ante) Bevanda iz Mostara, dodjeljuje se na korištenje predmetno zemljište pod uvjetom da u roku od jedne godine od

pravomoćnosti rješenja podnese zahtjev nadležnoj općinskoj službi za upravu da mu se izda odobrenje za građenje, odnosno da u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja za građenje izvede pretežne radove, u protivnom oduzet će joj se to pravo.

4. Imenovana je oslobođena plaćanja naknade za pogodnosti - renta.

5. Zemljišno knjižni ured Općinskog suda u Mostaru, izvršit će uknjižbu prava korištenja na izvangradskom građevnom zemljištu iz točke 1. ovog Rješenja u korist:

**Antonije (Ante) Bevanda iz Mostara,
JMBG:1008978385065 sa dijelom 1/1,**

a Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove će evidentirati nastale promjene u katastarskom operatu, sve nakon pravomoćnosti ovog Rješenja.

6. Antonija (Ante) Bevanda iz Mostara, dužna je na ime troškova postupka uplatiti iznos od 340,00 KM na račun Općinskog vijeća Čitluk, broj: 3380002200014877.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/8-13.
Čitluk, 07. studenog 2013. godine

P R E D S J E D N I K
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

81

Na temelju članka 44.,45. i 46. Zakona o građevnom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 25/03 i 67/05), članka 21. stavak 2., članka 27. točka 2. i 7. i članka 111. stavak 3. Statuta općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj:2/08 i 6/08), članka 4. Odluke o uvjetima i načinu dodjele građevnog zemljišta iz društvenog vlasništva u svrhu gradnje objekata trajnog karaktera («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj:1/02 i 4/02), rješavajući u predmetu Nikole (Drage) Vidić iz Čitluka, za dodjelu izvangradskog građevnog zemljišta na korištenje putem natječaja u svrhu gradnje stambenog objekta, Općinsko vijeće Čitluk na

sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine, *donijelo je*

R J E Š E N J E

1. Nikoli (Drage) Vidić iz Čitluka, dodjeljuje se na korištenje, putem natječaja, izvangradsko građevno zemljište iz državnog vlasništva, uz naknadu, u svrhu izgradnje stambenog objekta, označeno kao:

-k.č. 263/237 "GREDA" u površini od 500 m² (nova k.č.959/5 „DONJA GREDA“) K.O. Blizanci.

2. Nikola (Drage) Vidić iz Čitluka, dužan je na ime naknade za korištenje izvangradskog građevnog zemljišta uplatiti iznos od 6,35 KM/m², što ukupno iznosi 3.175,00 KM, na račun Općinskog vijeća Čitluk broj: 3380002200014877, kod Uni Credit banke d.d., odmah po primitku Rješenja.

3. Nikoli (Drage) Vidić iz Čitluka, dodjeljuje se na korištenje predmetno zemljište pod uvjetom da u roku od jedne godine od pravomoćnosti rješenja podnese zahtjev nadležnoj općinskoj službi za upravu da mu se izda odobrenje za građenje, odnosno da u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja za građenje izvede pretežne radove, u protivnom oduzet će mu se to pravo.

4. Imenovani je oslobođen plaćanja naknade za pogodnosti - renta.

5. Zemljišno knjižni ured Općinskog suda u Mostaru, izvršit će uknjižbu prava korištenja na izvangradskom građevnom zemljištu iz točke 1. ovog Rješenja u korist:

**Nikole (Drage) Vidić iz Čitluka,
JMBG:1008986150026 sa dijelom 1/1,**

a Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove će evidentirati nastale promjene u katastarskom operatu, sve nakon pravomoćnosti ovog Rješenja.

6. Nikole (Drage) Vidić iz Čitluka, dužan je na ime troškova postupka uplatiti iznos od 340,00 KM na račun Općinskog vijeća Čitluk, broj: 3380002200014877.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/9-13.
Čitluk, 07. studenog 2013. godine

PREDSJEDNIK
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

82

Na temelju članka 44.,45. i 46. Zakona o građevnom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 25/03 i 67/05), članka 21. stavak 2., članka 27. točka 2. i 7. i članka 111. stavak 3. Statuta općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj:2/08 i 6/08), članka 4. Odluke o uvjetima i načinu dodjele građevnog zemljišta iz društvenog vlasništva u svrhu gradnje objekata trajnog karaktera («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj:1/02 i 4/02), rješavajući u predmetu Jadranka (Danijela) Prusina iz Čitluka, za dodjelu izvangradskog građevnog zemljišta na korištenje putem natječaja u svrhu gradnje stambeno-poslovnog objekta, Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine, *donijelo je*

RJEŠENJE

1. Jadranku (Danijela) Prusina iz Čitluka, dodjeljuje se na korištenje, putem natječaja, izvangradsko građevno zemljište iz državnog vlasništva, uz naknadu, u svrhu izgradnje stambeno-poslovnog objekta, označeno kao:

-k.č. 69/139 "BRLOG" u površini od 775 m² (nova k.č.3074/12) K.O. Čitluk.

2. Jadranko (Danijela) Prusina iz Čitluka, dužan je na ime naknade za korištenje izvangradskog građevnog zemljišta uplatiti iznos od 15,00 KM/m², što ukupno iznosi 11.625,00 KM, na račun Općinskog vijeća Čitluk broj: 3380002200014877, kod Uni Credit banke d.d., odmah po primitku Rješenja.

3. Jadranku (Danijela) Prusina iz Čitluka, dodjeljuje se na korištenje predmetno zemljište pod uvjetom da u roku od jedne godine od pravomoćnosti rješenja podnese zahtjev nadležnoj općinskoj službi za upravo da mu se izda

odobrenje za građenje, odnosno da u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja za građenje izvede pretežne radove, u protivnom oduzet će mu se to pravo.

4. Imenovani je oslobođen plaćanja naknade za pogodnosti - renta.

5. Zemljišno knjižni ured Općinskog suda u Mostaru, izvršit će uknjižbu prava korištenja na izvangradskom građevnom zemljištu iz točke 1. ovog Rješenja u korist:

Jadranka (Danijela) Prusina iz Čitluka,
JMBG:1801980151332 sa dijelom 1/1,

a Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove će evidentirati nastale promjene u katastarskom operatu, sve nakon pravomoćnosti ovog Rješenja.

6. Jadranko (Danijela) Prusina iz Čitluka, dužan je na ime troškova postupka uplatiti iznos od 340,00 KM na račun Općinskog vijeća Čitluk, broj: 3380002200014877.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/10-13.
Čitluk, 07. studenog 2013. godine

PREDSJEDNIK
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

83

Na temelju članka 44.,45. i 46. Zakona o građevnom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 25/03 i 67/05), članka 21. stavak 2., članka 27. točka 2. i 7. i članka 111. stavak 3. Statuta općine Čitluk ("Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk", broj:2/08 i 6/08), članka 4. Odluke o uvjetima i načinu dodjele građevnog zemljišta iz društvenog vlasništva u svrhu gradnje objekata trajnog karaktera («Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk» broj:1/02 i 4/02), rješavajući u predmetu Davora (Danijela) Prusina iz Čitluka, za dodjelu izvangradskog građevnog zemljišta na korištenje putem natječaja u svrhu gradnje stambeno-poslovnog objekta, Općinsko vijeće Čitluk na sjednici održanoj dana 07. studenog 2013. godine, *donijelo je*

RJEŠENJE

1. Davoru (Danijela) Prusina iz Čitluka, dodjeljuje se na korištenje, putem natječaja, izvangradsko građevno zemljište iz državnog vlasništva, uz naknadu, u svrhu izgradnje stambeno-poslovnog objekta, označeno kao:

-k.č. 69/138 "BRLOG" u površini od 741 m² (nova k.č.3074/11) K.O. Čitluk.

2. Davor (Danijela) Prusina iz Čitluka, dužan je na ime naknade za korištenje izvangradskog građevnog zemljišta uplatiti iznos od 15,00 KM/m², što ukupno iznosi 11.115,00 KM, na račun Općinskog vijeća Čitluk broj: 3380002200014877, kod Uni Credit banke d.d., odmah po primitku Rješenja.

3. Davoru (Danijela) Prusina iz Čitluka, dodjeljuje se na korištenje predmetno zemljište pod uvjetom da u roku od jedne godine od pravomoćnosti rješenja podnese zahtjev nadležnoj općinskoj službi za upravu da mu se izda odobrenje za građenje, odnosno da u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja za građenje izvede pretežne radove, u protivnom oduzet će mu se to pravo.

4. Imenovani je oslobođen plaćanja naknade za pogodnosti - renta.

5. Zemljišno knjižni ured Općinskog suda u Mostaru, izvršit će uknjižbu prava korištenja na izvangradskom građevnom zemljištu iz točke 1. ovog Rješenja u korist:

**Davora (Danijela) Prusina iz Čitluka,
JMBG:1307983150049 sa dijelom 1/1,**

a Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove će evidentirati nastale promjene u katastarskom operatu, sve nakon pravomoćnosti ovog rješenja.

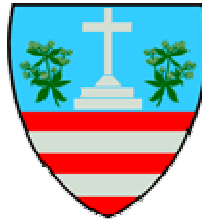
6. Davor (Danijela) Prusina iz Čitluka, dužan je na ime troškova postupka uplatiti iznos od 340,00 KM na račun Općinskog vijeća Čitluk, broj: 3380002200014877.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ČITLUK
-OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK-

Broj: 01-06-148/11-13.

Čitluk, 07. studenog 2013. godine

PREDSJEDNIK
Općinskog vijeća općine Čitluk
Marin Radišić, dipl.oec.,v.r.

SLUŽBENO GLASILO OPĆINSKOG VIJEĆA OPĆINE ČITLUK

UTEMELJITELJ I IZDAVAČ: OPĆINSKO VIJEĆE ČITLUK

88260 ČITLUK, Kralja Tomislava 87

Službeno glasilo izlazi prema potrebi.
Naklada 100 primjeraka.

Glavni i odgovorni urednici: Mario Rozić, dipl.iur. (Uredništvo)
Ivo Bevanda, dipl.iur. (Općinsko vijeće)

Tel.: 036/ 640 - 525: 640-518

Fax: 036/ 640 - 537

E-mail: brotnjo@citluk.ba
tajnik.vijece@citluk.ba

Web: www.citluk.ba

Napomena:

*Izdavač ne može preuzeti odgovornost za jezik službenih objava i oglasa koje objavljujemo u ovom službenom glasilu.
Pozivamo sve one koji ih sastavljaju i upućuju javnosti da se suoče s obvezom skrbi o hrvatskom jeziku kao službenom jeziku Hrvata u BiH.*

